

ว่าง แล้ว คิด

เรียกว่า . . .

คิด จาก ความ ว่าง

๒

โดย สันต ฤณ

สารบัญ

วางนำคำ	๓
๑. สอนลูกมองโลก	๔
๒. อาการทางจิตของคนมีรัก	๗
๓. เดี่ยวได้ไม่ต้องเหงา	๑๑
๔. ความสะอาดของธรรมชาติ	๑๕
๕. ชอบช่วยคน... แต่ไม่ชอบคน	๑๘
๖. บุญที่ทำให้เกิดไฉไลแปลกใหม่	๒๑
๗. การค้นพบที่ยิ่งใหญ่	๒๔
๘. การเดินทางข้ามเวลา	๒๗
๙. เลวมาก! ทำเหมือนตุลเลย!	๓๑
๑๐. ดีที่สุดในกระดาศ	๓๕
๑๑. ยักษ์ในตะเกียง	๓๘
๑๒. ทักทายอย่างมีพลัง	๔๒
๑๓. พระราชากระหายเลือด	๔๕
๑๔. นอศตราดามุคปีบ	๔๘
๑๕. ในความมืดขณะจมน้ำที่ก้นเหว	๕๒
๑๖. ระหว่างเทพธิดาในฝันกับนางมารของจริง	๕๕
๑๗. แปลงเพศด้วยกรรม	๕๙
๑๘. นางรอง	๖๓
๑๙. ประกายเมตตาแห่งราชาไทย	๖๖
๒๐. โรคจิต	๗๐
๒๑. ทฤษฎีทำร้ายคนรัก	๗๓
๒๒. MLM ในพุทธศาสนา	๗๗
๒๓. ของขวัญปีใหม่ที่ดีที่สุดในโลก	๘๑
๒๔. ยังเดียวดายถ้าตายไปใครจะเห็น	๘๕
๒๕. คนชนะได้ไปทุกอย่าง	๘๙
๒๖. อีก ๗ วันฉันจะตาย	๙๓
๒๗. ตบมือข้างเดียว	๑๐๐
คำขอบคุณ	๑๐๔

ว่างหน้าคำ...

‘คิดจากความว่าง’ เป็นชื่อหนังสือเล่มนี้ เป็นชื่อคอลัมน์หนึ่งใน ‘เนชั่นสุดสัปดาห์’ ตลอดจนเป็นชื่อวิถีคิดแนวหนึ่ง คือว่างแล้วค่อยคิด ไม่ใช่เอาแต่คิดทั้งยังว่าวุ่น

ว่างคือว่างอย่างไร? ไม่ใช่ว่างแบบอากาศธาตุ แต่เป็นว่างจากอคติ ว่างจากความทะยานเข้ากระแทกกระทั้น ตลอดจนว่างจากคลื่นรบกวนในรูปความคิดแสร้ง

เมื่อเขียนด้วยความว่างข้างต้น ก็น่าจะหมายความว่าอ่านแล้วจะลงเอยเป็นความว่างด้วยเช่นกัน แม้หลายเรื่องอาจดูโลดโผน ชวนขบขัน หรือมีสีสันน่าแปลกใจ ชัดแย้งกันกับความว่าง แต่อย่างน้อยทุกบทก็มีบรรทัดแห่งความ ‘ว่างจากปม’ ตบท้ายให้คลายจิตจากความเกาะเกี่ยวเสมอ

เรื่องรksomองต้องกวาดล้างด้วยเรื่องเบาสมอง และไม่มีเรื่องใดทำให้สมองเบาได้ถึงไปกว่าเรื่องที่เกิดจากความว่าง ไม่ว่าคุณจะทำหนังสือเล่มนี้เพื่อความบันเทิงในอารมณ์ว่าง หรือเพื่อความว่างจากอารมณ์บันเทิง ก็ขอให้ได้ไปถึงที่สุดแห่งความว่างตรงปลายทางเสมอ

ดังตฤณ

สิงหาคม ๒๕๔๙

สอนลูกมองโลก

พ่อลูกยืนอยู่กลางตลาด เห็นนักแสดงเลิศจรณคนหนึ่งโดนหนุ่มหน้าจืดเหยียบเท้าโดยบังเอิญ นักแสดงตะคอกด่าอย่างรุนแรงพร้อมทำหน้าเอาเรื่อง หนุ่มหน้าจืดยกมือไหวขอโทษแล้วหลีกไปอย่างสงบ

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นคนตัวใหญ่จะเอาเรื่องคนตัวเล็ก แต่คนตัวเล็กไม่สู้แล้วรีบหนีไปซะ”

**แต่พ่อเห็นคนใจเล็กจะเอาเรื่องคนใจใหญ่ คนใจใหญ่ให้อภัยแล้วจากไปโดยทิ้ง
สันติภาพไว้เบื้องหลัง**

พ่อลูกนั่งดูข่าวอยู่ด้วยกัน เห็นข่าวโจรปล้นธนาคารได้อย่างลอยนวล และถูกบันทึกไว้เป็น
การโจรกรรมครั้งใหญ่ที่แยบยลยิ่ง แม้ตำรวจยังสารภาพว่าตะลึงที่อึ้งงันกันไปหมด

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นหัวโมยสมองเพชรกับรางวัลของความฉลาดซะ”

**แต่พ่อเห็นคนโง่คนหนึ่งอาศัยเล่ห์กลที่มีสร้างหนีก่อนใหญ่เอาไว้ และจะต้องชดใช้
ด้วยการมีชีวิตหลบ ๆ ซ่อน ๆ ไปจนตาย**

พ่อลูกได้ยินเพื่อนบ้านเล่าให้ฟังว่าแม่ค้าหมูปิ้งในซอยเดียวกันถูกลีดเตอริ์หลายสิบล้าน
บาทหลังจากลงทุนอย่างสูงไปมาครั้งก่อนชีวิตอันอดคัดค้าน

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นแม่ค้าโชคดีที่จะอยู่สบายไปทั้งชีวิตซะ”

**แต่พ่อเห็นคนมีกำลังน้อยคนหนึ่ง เพิ่งเคยถูกยัดเยียดให้แบกโอ่งหนักหลายสิบ
ล้านไว้บนหลัง ไม่นานเขาอาจหมดแรงแบก หรือกระทั่งล้มลงและถูกโอ่งทับบาดเจ็บได้**

พ่อลูกชวนกันยืนจ้องแมวตัวหนึ่งที่นอนปิดตาไม่รู้ไม่ชี้กับอะไรทั้งสิ้น

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นแมวตัวหนึ่งกำลังหลับสบาย น่าอิจฉาที่มันไม่ต้องเรียนหนังสือเหมือนผม แล้วก็
ไม่ต้องทำงานหาเงินเหมือนพ่อ นึกอยากพักผ่อนเมื่อไหร่ก็ได้ไม่มีใครว่า”

แต่พ่อเห็นสิ่งมีชีวิตร่างหนึ่งกำลังหลงเพลินอยู่กับความไม่รู้ไม่เห็น มันไม่ต้องเรียน ไม่ต้องทำงาน ไม่มีหน้าที่ใด ๆ แต่ก็ตายไปโดยไม่อาจตั้งคำถาม และไม่อาจได้คำตอบอะไรจากการมีชีวิตสักข้อเดียว

พ่อลูกตื่นขึ้นกลางดึกเพราะได้ยินเสียงเอะอะล้งเล้งจากบ้านตรงข้าม ทั้งคำตำหนิ ทั้งคำขับไล่ไสส่ง ตลอดจนการขว้างปาข้าวของกระแทกพื้นโครมคราม

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นผิวเมียทะเลาะกันน่ากลัวมากอะ พวกเขาคงสิ้นสุดกันในคืนนี้แน่เลย”

แต่พ่อเห็นการผูกเวรที่จะยังไม่สิ้นสุดในคืนนี้ เรื่องทางกายอาจจบ แต่เรื่องทางใจจะไม่จบง่าย ๆ การจบเวรคือการจากลาที่เจ็บเขี้นและเต็มไปด้วยบรรยากาศของความเข้าใจ ไม่ใช่เสียงอึกทึกครึกโครมอย่างนี้

พ่อลูกเดินผ่านหน้าห้างใหญ่ เห็นนักเรียนช่างกลถูกตำรวจจับกุมหลังยกพวกตีกัน

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นคนใจบาปกลุ่มหนึ่งถูกจับไปเข้าห้องขังอะ”

แต่พ่อเห็นคนธรรมดาในกลุ่มหนึ่ง กำลังเดินทางไปรับโทษจากกรรมที่ก่อขึ้นด้วยความไม่รู้ และมีโอกาสหย่อนมากที่สถานีตำรวจจะทำให้พวกเขาดีขึ้น ในเวลาต่อมาครึ่งหนึ่งของพวกเขาจะโตขึ้นกว่าเดิม ส่วนอีกครึ่งหนึ่งจะเป็นเด็กลงไปอีก

พ่อลูกเข้าไปในวัดใหญ่แห่งหนึ่ง เต็มไปด้วยผู้คนก้มลงกราบกรานพระประธานมากมาย

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นคนหัวอ่อนกำลังตาม ๆ กันกราบพระพุทธรูปที่ไม่มีชีวิตจิตใจอยู่อะ”

แต่พ่อเห็นคนใจบุญกลุ่มหนึ่ง กำลังลดทูลิमानะกันด้วยท่ากราบหมดตัว ไม่เหลือความถือดีแม้ท่ายอแด่แห่งกระหม่อม พระปฏิมาที่มีชีวิตอยู่ในหัวใจพวกเขาเสียยิ่งกว่าคนไร้หัวใจที่อ้างว่าตนมีชีวิต รอยยิ้มอันศักดิ์สิทธิ์ของพระปฏิมาอาจแปรเป็นรอยยิ้มขึ้นบานบนใบหน้าของคนยอมกราบ นั่นแหละความมีชีวิต ไม่ใช่ความไร้ชีวิต

พ่อลูกไปที่เยวทะเล นั่งมองฟ้ากว้างจากชายหาด ไม่มีอะไรมากไปกว่าเวลาว่างกลางทิวทัศน์เปิดโล่งตลอด

ลูกเห็นอะไร?

“ผมเห็นชายหาด เห็นทะเล เห็นท้องฟ้า แล้วก็เห็นเมฆขาวอะ อะไรๆรอบตัวเราดูกว้างไปหมด ถ้าเลือกได้ผมอยากอยู่กว้างๆอย่างนี้กับพ่อไปเรื่อยๆ”

แต่พ่อเห็นใจตัวเองเปิดกว้าง เห็นสายลมหายใจที่เข้าออกอย่างสดชื่น เห็นความรู้สึกสุขสบายภายใน แล้วก็เห็นว่าอีกเดี๋ยวพอย้ายที่ ความรู้สึกของพ่อจะต่างไป เหมือนกับที่ทุกสิ่งกำลังเป็นอะไรอยู่อย่างหนึ่ง เพื่อจะเป็นอะไรอีกอย่างหนึ่งในไม่ช้า

พ่อลูกเดินผ่านกระจกเงาบานใหญ่ พ่อชะเง้อหัวและชวนลูกให้หยุดมองเงาในกระจก

ลูกเห็นอะไร?

“เห็นความไม่เที่ยงกำลังแสดงนิมิตหลอกตาเราเป็นรูปมนุษย์อะ”

พ่อก็เห็นอย่างนั้น แถมยังเห็นอีกด้วยว่าจิตของลูกว่างจากอุปาทานชั่วคราว และจิตนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความว่างจากอุปาทานถาวร

เมื่อหันเข้ามามองที่จิต

ทั้งชีวิตจะต่างไป

อาการทางจิตของคนมีรัก

อาการทางกายใดบ้างเป็นสัญญาณว่ากำลังมีรัก? คำถามแบบนี้อาจชวนให้คุณสังเกต พฤติกรรมภายนอกของคนอื่น เช่น เห็นเขานั่งเหม่อลอยแม้ในเวลาสมควรตั้งใจมีสมาธิฟังครูสอน หรือฟังนายสั่ง

แต่เมื่อถามเจาะจงลงไปว่าเป็น ‘อาการทางจิต’ แบบไหนบ้าง เป็นสัญญาณว่ากำลังมีรัก? อย่างนี้มีสิทธิ์ชวนให้นึกถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวเองได้มากขึ้น เพราะคุณไม่รู้วาระจิตผู้อื่น จึงไม่อาจทราบว่าโลกภายในของแต่ละคนที่มีรักเป็นอย่างไร ในขณะที่สำรวจเข้ามาทราบภาวะจิตใจและอารมณ์ของตนเองได้ง่ายกว่า

ตัวอย่างเช่นถ้าคุณถูกบังคับให้ตอบว่ารักใครสักคนไหม หากต้องขังใจเพื่อหาคำตอบที่แท้จริงเกินหนึ่งพริบตาเดียว แปลว่าดีกรีความรักที่คุณมีต่อคนๆหนึ่งยังต่ำอยู่ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ อาการทะยานทางจิตที่พุ่งเข้าไปยึดเหนี่ยวคนๆนั้นไม่แรงพอ หากมั่นใจว่าแรงพอแล้ว คุณจะตอบได้ชัดถ้อยชัดคำเหมือนเอาอีโต้ฟันโซะเข้าที่หูคนถามทันที ว่ารักหรือไม่รัก

หากอ่านจิตเป็น คุณจะพบความวิจิตรพิสดารของความรักได้หลากหลายเหลือเชื่อ บางความรักทำให้จิตของคุณพุ่งแนวไปที่คนๆหนึ่งด้วยความโลภอยากครอบครองกายใจของเขาไว้ในมือคุณคนเดียว อาการเล็งละโมภโลภมาก อยากเอาทุกสิ่งทุกอย่างมาจากคนรัก ทั้งเวลา ทั้งของขวัญ ตลอดจนบริการรับใช้ครบวงจรจากเขา อาการทางจิตชนิดนี้มาพร้อมกับความพลุ่งพล่านร้อนรน รักแล้วกระวนกระวาย ทำความทรมานมากกว่าสบายใจ

อีกข้อตรงข้ามของความรักข้างต้นจะทำให้คุณยอมโง่ ทุ่มกายถวายชีวิต ยอมเสียสละจนกลายเป็นอ่อนแอป่วยเปื่อย เปิดโอกาสให้เขาใช้คุณเป็นไรนาเพาะบาบเพาะเวร ปลอ่ยให้เขานิสงส์เสียโดยไม่พยายามทำอะไรให้ดีขึ้น อาการทางจิตชนิดนี้มาพร้อมกับความมืดบอด ยิ่งรักยิ่งทึบหนัก อาศัยความสุขเล็กๆน้อยๆเป็นกำลังใจให้ยอมจำนนไปเรื่อย

แต่บางความรักก็ทำให้จิตของคุณสงบเย็นลึกซึ้ง ปราศจากอาการเกาะเกี่ยวกระหวัดเข้าหาตัว มีแต่กระแสความปรารถนาดีแผ่ออกไป สุขใจแค่นี้ใครคนหนึ่งเป็นที่ตั้งของความรู้สึกด้านสว่าง รักได้ทั้งที่เป็นอิสระต่อกันอย่างสิ้นเชิง

คุณเกิดมาต้องผ่านประสบการณ์ทางจิตขณะมีรักมาแล้วหลายรูปแบบ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วความรักทั้งหลายจะมีพื้นฐานคล้ายคลึงกันบางประการ คือมีแรงดึงดูดในด้านดี เสมือนระหว่างใจกับใจเป็นแม่เหล็กที่กระทำต่อกัน

ความรักฉันทิมาตรทำให้จิตของคุณมีแรงดึงดูดอ่อนๆ ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง ส่วนความรักที่ซมพูจะทำให้จิตของคุณเกิดแรงดึงดูดรุนแรง ให้ความรู้สึกวาบวาม เหนียวหนำให้ อยากแนบชิด แต่ขณะเดียวกันก็พร้อมจะผลักไสให้เป็นอื่นอยู่ในส่วนลึก ขอเพียงเกิดความ แปรปรวนทางอารมณ์เพียงเล็กน้อยก็จะรู้สึกได้

พอโตมาคนเราจะอยากมีประสบการณ์ทางจิตแบบวาบวามกันทั้งนั้น ความอยาก ดังกล่าวทำให้รู้สึกโหยหา จึงดูเหมือนธรรมชาติบังคับให้ทุกคนเกิดอุปาทานว่าตนเองเกิด มาแล้วต้องเสาะหารักแท้ให้เจอ

หากคุณเป็นนักล่าฝัน คุณสร้างความรักไวล่วงหน้า ชนิดที่ทำให้จิตเกิดอาการอ้อยอิ่ง เต็ม ไปด้วยภาพงามสูงส่งชวนหลงใหลทะยานอยาก ความรักล่วงหน้าของคุณอาจกลายเป็นปม ปัญหาสำคัญ เมื่อพบว่าตัวตนที่มีเลือดเนื้อและกลิ่นเหงื่อไคลของผู้คนหาใช่อะไรที่หอมหวานดัง ฝันไม่

ในทางกลับกัน หากคุณฝันไม่เป็น เอาแต่เชื่อทฤษฎีประเภทมนุษย์แคมีหน้าที่หลังน้ำกาม ไล่กัน จิตคุณย่อมมีอาการเย็นชา เฟื่องเล็งแต่ในแง่ได้ประโยชน์เสียประโยชน์จากเพศตรงข้าม แปลกหน้า นั่นก็จะเป็นปมปัญหา เมื่อพบว่าจิตใจของใครๆ และตัวคุณเองร้องหาความสุขอัน ละเอียดอ่อนยิ่งกว่าผลประโยชน์ทางเพศมากนัก

ความผิดหวังและความสัมพันธ์ที่แตกพังชำๆ อาจทำให้หลายคนขาดความมั่นใจเรื่อยๆ กับ รักแท้ คนส่วนใหญ่ในโลกเหลือความหวังแค่ค้นหาใครสักคนที่พอไปด้วยกันได้ เอามาแก้เหงา เอามาสร้างครอบครัว เอามาใช้เซ็กซ์

โดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนต้องการเสรีภาพ ไม่มีใครอยากเจอห่วงล่ามคอ ไม่มีใคร อยากโดนผูกมัด แต่ขณะเดียวกันก็อยากกะเกณฑ์ให้คู่ของตนซื่อสัตย์ รายงานความเคลื่อนไหว ทุกฝีก้าว พุดง่ายก็อยากเป็นนาย ไม่อยากเป็นทาส และหนทางง่ายที่สุดที่คนเราจะได้ทาส ก็ คือใช้อำนาจความรักและความเป็นกันเองแบบผิวเมียลากจูงมา

ความเคยชินและภาระหน้าที่ของการครองคู่จะทำให้อาการทางจิตซึ่งมีต่อกันแปรไปทีละ น้อย แรงดึงดูดจะลดลง หรือกระทั่งคลายออกอย่างสิ้นเชิง เหลือไว้แต่สายใยผูกพันในฐานะคน ข้างเคียง

ทุกคนแสวงหาความรักอันหวานชื่นโดยไม่ทราบอย่างแท้จริงว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร แล้ว จะรักษาไว้ได้ด้วยท่าไหน รู้แต่ว่าต้องหาให้ได้ รู้แต่ว่าต้องมีให้ได้

การจะมองให้เห็นหน้าตาความรัก บางทีอาจต้องอาศัยการเปรียบเทียบกับอาการทางจิตแบบอื่นๆ เช่น

๑) ตรงข้ามกับคำว่ารักคือเกลียด เพราะความเกลียดทำให้อาการทางจิตเป็นไปในทางผลักระยะ เมื่อผลักไม่พ้นตัวก็คาอยู่ อึดอัดอยู่

๒) ใกล้กับคำว่ารักคือนิยมนิยม เพราะความนิยมนิยมนำมาซึ่งจิตเกิดความสุข คุณอาจรู้สึกถึงแรงดึงดูด แต่ก็ไม่ถึงขนาดวาบหวาม

๓) เสมอกับคำว่ารักคือชอบ เพราะความชอบมักแฝงอยู่ด้วยพลังพิศواس หากมีปัจจัยแวดล้อมแรงพลังพิศواسได้มากพอ คุณก็ทำได้ทุกอย่างเพื่อเอาเขาหรือเธอมาอยู่ในชีวิตคุณ

๔) เหนือกว่าคำว่ารักคือเมตตา เพราะความเมตตาไม่ได้ต้องการสิ่งแลกเปลี่ยน เหมือนอาการทางใจของคนรตน้ำตันไม้ ย่อมได้ความจำขึ้นตอบแทนกลับมาในขณะนั้นๆ อยู่แล้วโดยตัวเอง

ข้อสุดท้ายนี้แหละคือบทสรุปแห่งวิธีรักษาความรักไว้ให้ยั่งยืน เพราะเมตตาตัวเดียวจะทำงานครอบจักรวาล คือตัดรอนอาการเกลียด ลดความหวังในเชิงวาบหวาม และแทนที่เงามืดของความเห็นแก่ตัวลงได้

หากเมตตาของคุณมีชีวิตยืนยาวพอจะเบื่อความโกรธ เห็นว่าไม่รู้จะโกรธไปทำไม แม้คนเลวที่นาระคายอย่างที่สุด ก็ไม่ควรค่าพอจะเก็บไว้เป็นทุกข์ทางใจเลย คนบัดซบที่สุดนั่นแหละ ที่คุณควรทิ้งไปจากใจก่อนเพื่อน และเปิดโอกาสให้เขาปรับตัวจิตใจคุณน้อยกว่าใครเพื่อน

เมตตาจัดเป็นธรรมใกล้พันโลก ยกตัวอย่างเช่นความรู้สึกแบบโลกๆจะทำให้คุณอยากเอาชนะ ขณะอยากเอาชนะจะไม่มีเมตตา เมื่อคุณเลือกที่จะอยู่ข้างเมตตาย่อมไม่อยากเอาชนะลงเอยคือทำของคุนยอมใกล้ข้ามเส้นแห่งความทุกข์และภัยเวรในโลกไปได้

เมื่อเมตตาเป็น วันหนึ่งคุณอาจขยับขึ้นไปเข้าถึงสัจธรรมที่ว่าความไม่มีตัวตนให้เห็นแก่ตัวเองนั้นแหละ เป็นอันเดียวกับการเข้าถึงความรักขั้นสูงสุด

ก้าวแรกของเมตตา อาจมาจากการคิดถึงความจริงง่ายๆ เช่น 'ให้จริงแล้วใจเบา' สังเกตความจริงผ่านการกระทำจริงเรื่อย ๆ กระทั่งวันหนึ่งใจคุณมีแต่เบาแบบไม่กลับหน้าด้วยฤทธิ์ความเอาแต่ได้เลย นั่นแหละครับคุณยืนอยู่ข้างชนกลุ่มน้อยที่เต็มไปด้วยอาการทางจิตอันเป็นสุขแล้ว

รักมีคำเดียว

แต่ความหมายของรักนั้น

มีได้มากเท่าวิธีเห็นแก่ตัวของแต่ละคน

เดียวได้ไม่ต้องเหงา

หนุ่มขี่เหงาเดินทางไปหาทางเอาชนะความเหงากลางป่า พบชายลึกลับคนหนึ่ง บทสนทนาจึงเริ่มขึ้น

คุณเป็นใคร?

“ผมเหรอ... ขออนุญาตยกไหล่ทีนึง... เป็นแค่อีกคนที่จะต้องตายไป”

ขอคิดขอบพูดเรื่องตาย ะบ่อยหรือ?

“ผมถูกสอนให้คิดถึงความตายบ่อยๆ และถึงแม้จะไม่ใช่สัปเหร่อ ผมก็ได้เห็นความจริงที่ต้องยอมรับบ่อยๆ”

ถ้าศรัทธาความตายนัก จะเลี้ยงชีวิตไว้ทำไม?

“เพราะผมถูกสอนให้เตรียมตัวตายด้วยการมีชีวิตที่ดีที่สุด”

การมีชีวิตที่ดีที่สุดคืออะไร?

“มีขันติในการงดกรรมชั่ว มีความอดสาเหในการเพิ่มกรรมดี มีความเข้าใจเส้นทางพ้นทุกข์”

ความรู้เรื่องกรรมวิบากทำให้คุณแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร?

“ทำให้เห็นว่าผมตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกับคนอื่น ความเห็นนั้นแหละที่ทำให้แตกต่างจากคนอื่น”

แปลว่าคนที่รู้เรื่องกฎแห่งกรรมวิบากสูงส่งกว่าคนอื่นหรือเปล่า?

“ผมไม่ได้ถูกสอนเรื่องกรรมวิบากอย่างเดียว ผมถูกสอนให้มีสติแม้ขณะกำลังนั่งส้วม และจากการมีสติตอนนั่งส้วมบ่อยๆ ก็ทำให้ผมพบความจริงว่าตัวเองไม่ได้สูงส่งกว่าคนอื่นเลยจนนิดเดียว”

ถ้าวันหนึ่งคุณเดินเข้าห้องนอนแล้วเจอแบบว่าชาวสวดยอมยอมนอนแก้ผ้ารออยู่ คุณจะทำยังไง?

“ผมจะถามเธอว่าเข้าห้องผิดหรือเปล่า ถ้าเธอตอบว่าไม่ผิด ผมจะถามว่าอย่างนั้นเธอเข้าใจอะไรผิดหรือเปล่า”

เสร็จแล้วคุณจะยอมให้เธออยู่ในห้องต่อหรือว่าไล่เธอออกจากห้อง?

“ผมไม่ชอบทำให้ใครเขิน ถ้าต้องทำก็จะเลือกให้เขาเขินน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นผมจะเป็นฝ่ายเดินออกจากห้องเอง”

อ้อม... จิตใจคุณสูงส่งมากกว่าฉันเยอะ?

“เปล่าเลย... ผมรู้ตัวดีว่าเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง แต่ถูกสอนให้กลัวความเดือดร้อนจากการก่อเรื่องด้วยความไม่รู้ ถ้าเรื่องสมมุติของคุณเป็นความจริง คุณนี่กว่าผู้หญิงเขาไม่ต้องมีเหตุผลที่น่าระแวงอยู่เบื้องหลังบ้างหรือ?”

เหงาครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่?

“นานแล้ว ตอนยังไม่ทราบวิธีอยู่กับตัวเองด้วยจิตใจที่เบิกบาน”

มันทำกันได้ด้วยเหรออย่างนั้นนะ?

“คุณอยากให้เกิดอะไรขึ้นก็มีวิธีทั้งนั้นแหละ ใครจะทราบหรือไม่ทราบวิธีเท่านั้น”

อ๊ะ! ไหนบอกวิธีแบบสั้นที่สุด ง่ายที่สุดซิ

“รู้”

หือ? รู้อะไร?

“มีอะไรให้รู้ก็รู้”

ไม่เข้าใจ

“คุณต้องการวิธีง่าย ๆ ใช้คำสั้น ๆ ผมก็ตอบให้ตามต้องการไง แล้วในที่สุดคุณก็พบใช่ใหม่ว่ามันเป็นไปไม่ได้ คนเราชอบนึกว่าการเปลี่ยนแปลงชีวิตทั้งชีวิตอาศัยคำเพียงไม่กี่คำ”

เออละ! อย่างนั้นขอคำอธิบายแบบละเอียด ๆ ก็ได้

“ตอนเหงา คุณมีความเหงาให้รู้ ตอนฟุ้งซ่าน คุณมีความฟุ้งซ่านให้รู้ เมื่อคุณรู้อาการใดของจิต อาการนั้นจะหายไปให้ดูเหมือนพยับแดด”

ถ้ารู้ความเหงา รู้ความฟุ้งซ่าน แล้วมันไม่หายเหงา ไม่หายฟุ้งซ่านละจะทำยังไง?

“ก็แปลว่าคุณต้องทำตามขั้นตอนแบบไม่ก้าวกระโดด”

โอเค! ไม่กระโดดก็ได้ ก้าวแรกทำยังไง?

“ผมถูกสอนให้เห็น ว่าขณะนี้ลมหายใจกำลังเป็นอย่างไร ถ้าบอกตัวเองเจียบ ๆ ได้ถูกว่าเข้าหรือออก จิตจะเลิกมองไปข้างหลัง ไม่หวังไปข้างหน้า หันมาอยู่กับปัจจุบันจริงๆ”

ต้องรู้ลมหายใจแค่ไหนถึงจะพร้อมรู้อย่างอื่น?

“จิตคุณจะบอก ไม่ใช่ผมบอก”

ถ้านานเป็นปี ๆ คงท้อเสียก่อนแน่

“ถ้ารู้บ้างพักบ้างสบายๆ แบบไม่คาดหวังผล คุณจะเป็นคนมีความสุขทางใจที่ได้เป็นตัวของตัวเองเฉพาะหน้าไปเรื่อย ๆ คนเราต้องท้อที่จะมีความสุขทางใจไปเรื่อย ๆ ด้วยหรือ?”

พอรู้ลมหายใจมีความสุขทางใจจะให้อะไรต่อ?

“รู้ความสุข มองตามจริงว่าความสุขไม่เที่ยง เดี่ยวสุขมาก เดี่ยวสุขน้อย แล้วแปรเป็นทุกข์ น้อยบ้าง ทุกข์มากบ้าง มันขึ้นอยู่กับว่าใจคุณตั้งอยู่กับเหตุแห่งสุขหรือเหตุแห่งทุกข์”

พอเห็นชัดว่าสุขทุกข์ไม่เที่ยงจะให้อะไรต่อ?

“นั่นแหละ คุณพร้อมจะรู้จักวิธีใช้ชีวิตอย่างไม่เหงาแล้ว พอเหงาก็รู้ว่าเหงา พอฟุ้งซ่านก็รู้ว่าฟุ้งซ่าน เมื่อจิตที่รู้ตลอดเวลา คุณจะไม่อ่อนแอแล้วแจ่มอยู่กับอาการชั่วคราวใด ๆ ของจิต แต่จะเห็นมันเหมือนลมหายใจ เห็นมันเหมือนสุขทุกข์ ที่เกิดขึ้นด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วต้องดับลงเป็นธรรมดา”

ความฟุ้งซ่านต้องมีเหตุด้วยหรือ? เห็นแต่ว่าอยู่ดี ๆ มันก็ฟุ้ง

“คุณไม่ได้อยู่ ‘ดี’ จริงนะซี คุณอยู่เฉื่อยๆ เรื่อยเปื่อยแบบขาดสติ เป็นการใช้ชีวิตอยู่อย่าง ‘ไม่ดี’ ต่างหาก เหตุคือความขาดสตินั้นแหละทำให้ฟุ้งซ่าน”

โอ้ย! แค่นี้ก็เหนื่อยแล้ว แปลว่าต้องพยายามมีสติไปจนชั่วชีวิตหรือนี่?

“ไม่หรอก การปฏิบัติอย่างนี้จะนำไปสู่ชีวิตใหม่ที่คุณไม่รู้จัก ถ้าฝึกมีสติไปเรื่อย ๆ คุณจะฝึกพยายามน้อยลงเรื่อย ๆ จนเป็นอัตโนมัติ แล้วในที่สุดคุณจะมีสติโดยไม่ต้องตั้งสติ”

จุดหมายสูงสุดของการปฏิบัติแบบนี้คืออะไร?

“ที่สุดทุกข์”

เอาอะไรวัด?

“ไม่เป็นทุกข์ทางใจอีก”

หมายถึงพระนิพพาน?

“ใช่”

ฉะนั้นควรหวังพระนิพพานเพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติใช่ไหม?

“ผมถูกสอนให้ ‘รู้จัก’ พระนิพพานเพื่อความ ‘เข้าใจ’ จุดหมายปลายทาง แต่ไม่ได้ถูกสอนให้หวังว่าจะต้องถึงซึ่งนิพพานเมื่อนั้นเมื่อนี้”

ใครสอนคุณ?

“ผู้ก่อตั้งพระพุทธศาสนา สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านามว่าพระโคตม”

ถ้ายังต้องทุกข์

อย่างไรก็เป็นแค่คนธรรมดาอีกคนหนึ่ง

ถ้าดับทุกข์ได้

อย่างไรก็เป็นแค่อีกคนหนึ่งที่จะต้องตายไป

ความใส่ใจของธรรมชาติ

ในโลกของนิยาย ผู้ประพันธ์อาจเลือกให้ตัวละครทำอะไรก็ได้โดยไม่จำเป็นต้องรับผลกรรม รวมทั้งเป็นอะไรก็ได้โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผล ขอเพียงมีพล็อตเรื่องดี เหตุการณ์ดำเนินไปอย่างสนุกสนานติดตามตั้งแต่ต้นจนจบเป็นใช้ได้ ไอ้มดแดงมาจากกระบอกไม้ไผ่ที่ไหนไม่จำเป็นต้องฉายบ่อย มนุษย์ธรรมชาติจะแปลงร่างเป็นไอ้มดแดงได้อย่างไรไม่ต้องสนใจวิทยาศาสตร์ ขอให้ไอ้มดแดงทำท่าเก๋ๆออกมากระโดดถีบสัตว์ประหลาดล้มทั้งยืนได้ก็มันแล้ว

สรุปว่าถ้าเพื่อการบันเทิง ความใส่ใจของมนุษย์ต้องมาก่อนเหตุผล ความสมเหตุสมผลเป็นเรื่องรองลงมา

แต่หากส่องกันชัดๆอีกที ผมว่านอกจากการบันเทิงแล้ว ชีวิตจริงๆคนเราก็เอาความสะใจนำหน้าอยู่ดีนะครับ คุณว่าจริงไหม? ถ้าบุคคลที่เรารักจะหล่อ สวย รวย เก่งนี่โอเคเลย สะใจแล้ว ส่วนที่ว่าเขาจะเอาคุณสมบัติพิเศษเหล่านั้นมาจากไหน ใครให้มาเป็นกำนัล ก็ช่างเถอะ ยกไว้ก่อน ส่วนบุคคลที่เราชังนี่ถ้าโผล่มาวันจันทร์หน้าเหมือนโดนน้ำกรดทั้งขวด หรือถ้าวันดีคืนดีได้ข่าวไฟไหม้บ้านเขาหมดตัว ก็อยากกระโดดตบมือดีใจไม่ต่างจากดูหนังดูละครกันแล้ว เขามีเรื่องกับใคร ใครจะผิดจะถูกก็ช่าง

แล้วลองพิจารณาดีๆนะครับ ทุกคนเริ่มต้นชีวิตเหมือนการปรากฏตัวครั้งแรกของพระเอกนางเอกนิยายนั่นเอง อยู่ๆก็มีบางคนคาบซองเงินซองทองออกมา อยู่ๆก็มีบางคนเกิดมากลางดินแล้วนั่งกินกลางทราย หากอธิบายไม่ได้ว่าทำไมต้องเป็นฉัน ทำไมไม่เป็นเขา

ธรรมชาติเมตตากับคนบางคน แล้วโหดร้ายกับคนกลุ่มอื่นได้อย่างไร? ธรรมชาติต้องมี 'ใจ' ที่ลำเอียงอย่างน่าเกลียด ความแตกต่างสุดขั้วจึงมีให้เห็นได้ขนาดที่กำลังปรากฏอยู่ต่อหน้าต่อตาเรา

และถ้าธรรมชาติไม่มีใจ ไม่มีอารมณ์นึกคิด ไม่มีความรู้สึกผิด ก็แปลว่าความแตกต่างที่เรา กำลังเห็นๆกันอยู่นี้ มิใช่เรื่องของความเมตตากับความโหดร้ายของ 'ใคร' แต่ต้องมีเบื้องหลังหรือเหตุผลอันสมควรแก่ความเป็นเช่นนั้น และความเป็นเช่นนั้น

ความปักใจเชื่อว่าธรรมชาติมีใจหรือไม่มีใจ มีความลำเอียงหรือไม่มีความลำเอียง จัดเป็นป่อเกิด เป็นกำเนิดหนึ่งของศาสนา เพราะฉะนั้นไม่ใช่เรื่องสรุปลงเอยกันง่าย ๆ ภายในสองสามบรรทัด ความไม่รู้จะหาแพะที่ไหน ประกอบกับการที่ทักว่าน่าจะมีใครกำลังเฝ้ามองและเฝ้ากระทำกับพวกเรายู้อย่างสะใจ เป็นเหตุให้มนุษย์รุ่นต่อรุ่นสืบทอดความเชื่อเกี่ยวกับที่มาที่ไป

ของเหตุการณ์ดีร้ายในชีวิตไปต่างๆนานา ใครเริ่มเชื่ออย่างไรแล้วหาเหตุผลสนับสนุนความเชื่อของตนเองได้เข้าเคำ ก็จะได้รับการสนับสนุนและเชื่อตามจากคนส่วนหนึ่งไม่มากนักน้อย

สำหรับศาสนาพุทธเรา ธรรมชาติไม่มีใจ เพราะฉะนั้นความใส่ใจของธรรมชาติก็ต้องไม่มี ด้วย ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งการประกาศความมีเหตุผล พุทธง่าย ๆ คือทุกสิ่งไม่เกิดขึ้นอย่างบังเอิญ ไม่มีสิ่งใดผุดขึ้นมาลอย ๆ จากความว่างเปล่า คุณจับไปที่ตรงไหน ไม่ว่าจะใหญ่เท่าดวงดาวหรือเล็กเท่าผงคลี ต้องมีคำอธิบาย ต้องมีเหตุผลที่มาที่ไปเสมอว่าวัตถุนั้น ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร และตามหลักฐานบันทึกไว้ในคัมภีร์ ใครถามอะไรพระพุทธเจ้า พระองค์ท่านก็ตอบได้หมดด้วยความสมเหตุสมผล ที่สำคัญคือต้องเป็นความสมเหตุสมผลที่ยืนทนทำการพิสูจน์ ไม่ว่าผ่านไปกี่พันปี ไม่ว่าจะใช้เทคโนโลยีสมัยไหน พิสูจน์แล้วเหตุผลของพระองค์ท่านจะต้องถูกเสมอ เพราะท่านพูดถึงเหตุผลขั้นมูลฐานที่ไม่แปรผันตามกาล

แม้ใจอันเป็นนามธรรม ถ้าเล็งไปที่ตำแหน่งเวลาไหนของช่วงชีวิตคุณก็ตาม จะต้องมียุทธผลอธิบายได้เสมอว่าสุขทุกข์นั้น ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร ทำไมสุขหนึ่ง ๆ และทุกข์หนึ่ง ๆ จึงกินระยะเวลาช้านานประมาณนั้น และจะต้องมียุทธผลอธิบายได้เสมอว่าความทรงจำหนึ่ง ๆ ตั้งต้นขึ้นตอนเกิดสัมผัสทางหูตาเมื่อใด การที่คุณไม่สามารถหาเหตุผล หรือการที่คุณลืมนั่นเหตุผล หรือการที่คุณไม่อาจเอาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาแสดงเป็นเหตุผล ไม่ได้แปลว่าเหตุผลไม่มี

ผมว่าถ้าจะมีอะไรคล้าย ๆ ความใส่ใจของธรรมชาติ คงไม่ใช่การหัวเราะเยาะความได้ดีหรือตกยากของสัตว์โลกตัวเล็ก ๆ หนึ่งไหน แต่คงเป็นความใส่ใจที่สามารถปกปิดกฎกติกาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเองได้อย่างมิดชิด ผ่านการทำให้สัตว์ทั้งหลายเกิดมาอย่างไม่รู้ และเมื่อพอรู้บ้างก็ใช้ความรู้ไปแสวงหากามที่ขอบ แสวงหาวิธีแก้แค้นศัตรูที่ซัง แสวงหาความยิ่งใหญ่ในระหว่างหมู่มนุษย์ด้วยกัน แสวงหาอย่างสะใจตลอดชีวิต โดยลืมนึกแสวงหาอย่างเดียวคือความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติ

พระพุทธเจ้าประกาศศาสนาด้วยการบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ว่าท่านพบความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติตั้งแต่ล่างสุดไปจนถึงสูงสุด นับแต่ทำอย่างไรจึงได้ดี ทำอย่างไรจึงได้ชั่ว ทำอย่างไรจะหลุดพ้นจากทุกข์และอยู่เหนือทั้งดีทั้งชั่วอย่างเด็ดขาด

ท่านไม่ตั้งต้นด้วยการสั่งว่า ‘จงมาเชื่อฉัน’ แต่มีท่าทีในการสอนด้วยคำว่า ‘ความจริงเป็นอย่างนี้ ลองมาดูเถิด’

หมายความว่าถ้ามีอริยาศัยตรงกันกับท่านนะครับ อยากเลือกที่จะเชื่อใครด้วยเหตุผล
ก็ต้องพิสูจน์กัน ไม่ใช่ต้องพยายามนั่งสมาธิเพื่อระลึกชาติ แต่เป็นการจับประเด็นคำสอนในเชิง
ปฏิบัติของพระพุทธองค์มาทดลองดูจริงๆ

พระองค์ทรงสอนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ที่ผ่านมาระหว่างท่านๆต่างผ่านเรื่องชั่วๆด้วยกัน
ทั้งนั้น ผลเลยแตกต่างกันอย่างแยกไม่ออกว่ากรรมใดเป็นเหตุ กรรมใดเป็นผลของเรื่องดีร้ายต่างๆ
คราวนี้ลองใหม่ ลองเอาแต่ทำดีอย่างเดียว คุณเลือกนิสัยด้านเสียของตัวเองที่ขัดต่อศีลธรรม
ขึ้นมาข้อหนึ่ง ตั้งใจเปลี่ยนให้เป็นตรงข้าม รักษาความตั้งใจไว้ให้ได้ช่วงหนึ่ง แล้วจะเห็นการ
เปลี่ยนแปลงในชีวิตอย่างชัดเจนทันทีที่รู้สึกว่ามีนิสัยใหม่ตั้งมั่นแล้วในคุณ

คุณจะเห็นว่าการถือศีลมีอิทธิพลยิ่งใหญ่กับชีวิตแค่ไหนก็คราวนี้แหละครับ ถ้าโกหกจนชิน
โกหกจนไม่ละอายสักนิด นั้นแปลว่ามั่วสวาทตั้งมั่นอยู่ในคุณ ลองตั้งใจพูดแต่ความจริง พูดแต่คำ
ที่เป็นประโยชน์ พูดแต่คำที่ไม่เสียดแทงใจ พูดแต่คำที่ประกอบด้วยสติ ตั้งใจให้ได้สักหนึ่งปี
จะรู้สึกถึงความตั้งมั่นของนิสัยการพูดแบบใหม่ ใจคอจะเปลี่ยนแปลงไป ตรงนั้นถ้ามองเรื่องดวง
พื้นดวงคุณจะไปไหน ไม่มีหมอดูตัวเลขที่ไหนทำนายทายทักถูก คุณจะก้าวเข้าสู่วงจรชะตา
แบบใหม่ อะไรดี ๆ จะถูกดึงดูดเข้ามาหาแบบเกินคาด อะไรเสีย ๆ จะถูกเขี่ยทิ้งเหมือนปัดผงนา
รำคาญออกจากลูกตาได้

ตัวอย่างสำคัญเลยคือ คุณต้องตั้งใจทำจริง และทำได้จริงจนนิสัยใหม่เกิดความตั้งมั่น ไม่
รู้สึกอยากกลับไปเป็นนักโกหกอีก แน่แน่นอนมันต้องแลกด้วยความลำบากหลาย ๆ อย่าง อาจ
เกี่ยวข้องกับอาชีพการงาน อาจต้องสูญเสียเงินทองของบาดใจ อาจต้องเสียเพื่อนสารเลวบางคนไป
แต่สิ่งที่คุณจะได้กลับมาคือการเปลี่ยนเส้นทางกรรมวิบากตลอดกาล

เมื่อเห็นความเปลี่ยนแปลงในชีวิตจนเริ่มศรัทธาพระพุทธเจ้ามากขึ้น คุณจะยินดีพิสูจน์ศีล
เพิ่มเติมทีละข้อ อยากลองงดเว้นพฤติกรรมละเมิดศีลข้อละปี เช่นปีแรกไม่ฆ่าสัตว์ ปีที่สองไม่ลัก
ทรัพย์ ปีที่สามไม่ประพฤติดูทางกาม ปีที่สี่ไม่โกหก ปีที่ห้าไม่กินเหล้า ถ้าทำให้ได้บริสุทธิ์หมด
จด มีความตั้งมั่นในศีลครบทุกข้อ ก็แปลว่าภายใน ๕ ปีคุณจะกลายเป็นอีกคนหนึ่งที่อยู่เหนือ
เมฆหมอกชะตาเลวร้ายทั้งปวง แล้วได้ใบรับประกันเป็นความสุข ความอบอุ่นใจ ภายใต้การ
คุ้มครองของธรรมชาติแห่งจิตและกรรมตนเองครับ

ธรรมชาติไม่เคยลงโทษผิดคน
มีแต่คนที่เข้าใจธรรมชาติผิดไป

ชอบช่วยคน... แต่ไม่ชอบคน

สิ่งที่ทำให้คนเราต่างกันคือวิธีคิด วิธีพูด และวิธีทำ แต่สิ่งที่คนเราเหมือนกันคือความเห็นแก่ตัวและความเป็นที่ดั่งแห่งไฟโกรธ

ความแตกต่างกันทำให้เราแยกออกว่าใครเป็นใคร ความแตกต่างเป็นพิเศษทำให้มีเพียงบางคนน่าสนใจเกินธรรมดา ความแตกต่างอย่างเร้นลับทำให้ใครบางคนเหมือนปริศนาที่ทุกคนอยากไข

แต่ความเหมือนกันทำให้เรารู้สึกว่าก็คนทั้งนั้นๆ พอคบกันพอคุ้นก็ออกคล้าย สำแดงความเห็นแก่ตัว หรือไม่ก็เผยให้เห็นความกระสับกระส่ายร้อนรน ความขัดเคืองไม่ได้ตั้งใจ

วันนี้ผมเจอฝรั่งคนหนึ่ง ตัวตนของเขาทำให้ผมเห็นทั้งความแตกต่างและความเหมือนกันของมนุษย์เราในเวลาเดียวกัน เขาแตกต่างจากคนไทยด้วยรูปร่างหน้าตา และแตกต่างจากฝรั่งด้วยกันตรงที่อยู่ในเมืองไทยจนคล้ายคนไทย แต่นั่นไม่ใช่ประเด็นที่น่าสนใจนัก เขายังไม่ใช่คนพิเศษเพราะเป็นฝรั่งที่อยู่ในไทยนาน ความจริงคือเขาแตกต่างจากคนทั่วไปในหลายแง่มุม เห็นด้วยตาเปล่าคือเวลาทำหน้าที่จะเหมือนเครียด บั่นปึง คล้ายคนเก็บกดคิดไม่ตกมาแรมปี แต่เมื่อยิ้มแย้มกว้างขวางและมองคนอื่นเต็มตา เขาดูผ่อนคลาย อบอุ่นเป็นกันเอง เยี่ยมผู้ที่โอบอ้อมอารีและพร้อมเป็นมิตรกับทุกคนเสมอมา บุคลิกลักษณะที่ขัดแย้งกันราวกับเป็นคนละคนได้ปะปนจับพลันเช่นนี้ คุณคงไม่พบใครในชีวิตประจำวันเป็นตัวอย่างให้ निकออกได้ง่ายนัก

อย่างที่ผมเกริ่นแต่แรกว่าคนเราต่างกันเพราะวิธีคิด วิธีพูด และวิธีทำ **แต่ต้นตอความแตกต่างจริง ๆ ก็คือวิธีคิดนั้นแหละ** ความคิดของฝรั่งคนนี้ ถ้าอธิบายให้เห็นภาพรวมอย่างง่ายที่สุดคือเหมือนมีคนสองคนเถียงกันในหัวอยู่เสมอๆ เสียงหนึ่งเป็นเสียงที่เล็ก น่ารำคาญ ไม่นำให้ความสำคัญ และไม่เหมือนเป็นความจริง ๆ ของเขาเลย แต่ก็ดังอยู่ในหัวเกือบตลอดเวลา กับอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงที่ใหญ่ ทรงภูมิ หนักแน่นน่าอุ่นใจ คู่ควรที่จะให้ความสำคัญ และให้ความรู้สึกว่าเป็นตัวตนแท้จริงของเขา ทว่ากลับเหมือนแซกแปลกหน้าที่มาไม่บ่อย

เขาทรมานใจจากความรู้สึกขัดแย้ง เวลาเสียงเล็กๆ ในหัวสั่งให้เห็นแก่ตัวและปฏิเสธการช่วยเหลือคนอื่น เสียงที่ใหญ่กว่าจะเตือนให้รู้ว่าความเห็นแก่ตัวคือความผิดพลาด การปฏิเสธการขอความช่วยเหลือคือบาปที่ไม่น่าให้อภัย เรื่องเศร้าคือเขาใจอ่อนให้กับเสียงแห่งความเห็นแก่ตัวเสมอมา

อันที่จริงผมเห็นว่าเสียงเล็กกับเสียงใหญ่ที่ขัดแย้งกันในหัวดังกล่าวนั้น พบได้ในคนทั่วไป เพียงแต่ฝรั่งคนนี้ขัดแย้งในตัวเองได้สุดโต่ง คือภาคหนึ่งใจดีมาก ส่วนอีกภาคก็ใจดำมาก มันทำให้ขัดแย้งจนเขาเสียความภาคภูมิใจในความรู้ ความสามารถ ความเก่งกาจฉลาดเฉลียวในตัวเองไปเกือบทั้งหมด เพราะเขาไม่รู้จะเก่งไปทำไม จะเก่งเพื่อตัวเองหรือเพื่อคนอื่นดี

ปมที่น่าสนใจคือ เขาชอบช่วยคน แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ชอบคน นี่ต้องมีสาเหตุ ทางพุทธไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเองลอยๆ แม้นิสัยขัดแย้งในตนเองพรรคนี้อย่างไรก็ตาม โดยธรรมชาติดั้งเดิมของเขา นั้น จิตจะเป็นสุขหากเปี่ยมเมตตาจนรินออกมาแจกจ่ายทุกคนในโลกได้ แต่น่าเสียดายที่ชีวิตของเขาพบแต่ความน่ารังเกียจของผู้คน เมื่อใดที่เขาแสดงออกถึงความใจดี จะมีคนกระโดดมาขอเอาเปรียบ ขอดักตวง หรือขอผลประโยชน์ด้วยความหน้าด้านหน้าทันทันที ต่อเมื่อเขาแสดงออกถึงความใจดำ เขาถึงจะสลัดหลุดจากกรงเล็บของพวกเห็นแก่ตัวทั้งหลายเสียได้

การพบฝรั่งคนนี้ ทำให้ความจริงประการหนึ่งถูกขับอย่างเด่นชัด นั่นคือมนุษย์เราจะไม่ชอบกันก็ด้วยเหตุคือความเห็นแก่ตัวของแต่ละคน แม้มนุษย์อ่านใจกันและกันไม่ออก แต่ก็สามารถสัมผัสสำเหนียกถึงความเห็นแก่ตัวในอีกฝ่ายได้ง่ายมาก อาจจะจากเหตุการณ์เล็กๆน้อยๆ คุณอาจสัมผัสว่าคนใกล้ตัวคิดหุ่ยมหิมขณะที่เขากำลังนั่งอยู่หนึ่งๆ คุณอาจรู้สึกได้ว่าบางคนแกล้งทำเป็นผู้ให้เพียงเพราะต้องการคำสรรเสริญว่าแสนดี ทั้งที่ไม่ได้ตั้งใจจริงออกมาจากข้างใน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ทุกคนรู้อยู่แก่ใจว่าถ้ามีเมตตาเสียหน่อย คนแรกที่จะเป็นสุขก็คือตัวเองนั่นแหละ ถ้าทั้งโลกเต็มไปด้วยภาพการช่วยเหลือเกื้อกูล ทุกคนจะยิ้มออก และเหมือนหัวใจคับพองด้วยโสมนัสที่อยากแจกจ่ายกันทั่วหล้าฟ้าดิน ใครๆก็อยากเห็น ใครๆก็เรียกร้องให้มี ปัญหาคือโลกไม่ค่อยมีใครให้นำเมตตา แม้คุณมีลูกและหวังให้ลูกเป็นที่ตั้งของความเมตตาอย่างถาวร คุณยังอาจผิดหวังได้ง่ายๆเมื่อลูกของคุณแสดงความเห็นแก่ตัวอย่างร้ายกาจออกมาสักครั้งสองครั้ง

ทางพุทธจะสอนให้มีความสุขอยู่กับตัวเองให้เป็น คืออยู่คนเดียวก็เป็นสุขได้โดยไม่ต้องง้อใครมาช่วยทำให้เป็นสุข มีเมตตาโดยไม่ต้องง้อใครทำตัวดีนำเมตตาให้ ตรงข้าม ชาวพุทธสามารถถกเถียงความน่าโกรธ น่ารังเกียจของผู้คนในชีวิตประจำวันนั้นแหละ เป็นชนวนแห่งเมตตาและความผาสุกจากภายใน

พระพุทธเจ้าตรัสว่าเมื่อโกรธแล้วก็อย่าให้ยึดถือเป็นพยาบาท ท่านให้พิจารณาว่าความโกรธเกลียดเข้าขั้นพยาบาทนั้นเปรียบเหมือนโรค ลองคิดว่าเมื่อหายจากโรคได้ ทุกคนย่อมเป็นสุขสดชื่น เหมือนตื่นมาแล้วพบว่าตนเองฟื้นไข้ มีกำลังวังชา แน่ใจไม่มีใครอยากอมโรคไว้หวงโรคไว้ ฉะนั้นใดกันนั้น เมื่อเห็นตามจริงเข้ามาในจิตตนเอง ว่าความพยาบาทเป็นโรคทางใจที่

รู้และกดดันให้จิตใจหดหู่ เศร้าหมอง ไร้กำลังวังชา ก็ย่อมเกิดปัญญา ไม่คิดหวังความพยายาบทไว้ กับทั้งยอมละความพยายาบทเสียได้

ขณะที่เปลี่ยนจิตจากพยายาบทเป็นอภัย เปลี่ยนจากไฟร้อนเป็นน้ำเย็น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับเมตตาสากล ทุกคนจะรู้สึกแสนสบาย โปร่งโล่ง และเลิกคำนึงเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบทั้งหลาย หันมาให้ความสำคัญกับรสหวานชื่นของจิตหลังหายป่วย ตลอดจนอยากแจกจ่ายความสุขความชื่นมื่นชนิดเดียวกันให้กับทุกคนไม่เลือกหน้า พระพุทธเจ้าให้ตั้งความรู้สึกไว้ที่ตรงนี้ ตรงที่เราเป็นสุขอยู่กับตัวเอง และสามารถเป็นผู้ปรารถนาดี หวังให้สุขกับคนอื่นโดยปราศจากเงื่อนไข

การคิด การพูด การทำโดยไม่เสียเมตตาจิตไป ถือเป็นการแผ่เมตตาในชีวิตประจำวันที่ควรเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ คุณเป็นฝ่ายให้ก่อนโดยไม่กลัวเสียเปรียบ เป็นฝ่ายอภัยได้โดยไม่กลัวเสียศักดิ์ศรี พูดง่าย ๆ คือไม่ตั้งข้อแม้ใด ๆ ไปจำกัดเมตตาจิต เพราะเล็งเห็นจริงๆ ว่าเมตตาทำให้เป็นสุข มันเรื่องอะไรถึงจะให้ความสำคัญกับความสุขของตัวเองน้อยไป เมื่อเข้าใจอย่างนี้ เหตุผลที่จะเมตตาก็จะอยู่ตรงนี้ตลอดไป

รูปแบบชีวิตของคุณอาจเรียบง่ายธรรมดาซ้ำแบบกับใครๆ อีกครั้งโลก แต่คุณจะมีดีแตกต่างอย่างสิ้นเชิงออกมาจากภายใน หากใจปราศจากความเห็นแก่ตัวและไม่เป็นที่ตั้งแห่งไฟโกรธไปจนชั่วชีวิต ความประทับใจเมื่อใครๆ พบคุณคือความเย็น ความโปร่งเบาผิดจากธรรมดา คล้ายบ้านที่ตั้งมั่นอยู่ในบรรยากาศโล่งสบายถาวร น่าอยู่อาศัย น่าพักพิงทั้งสำหรับเจ้าของบ้านและผู้มาเยือนทุกคน

ถ้าสามารถช่วยคนที่ชอบได้จะเป็นสุข
ถ้าเต็มใจช่วยคนที่ไม่ชอบได้จะสุขกว่า
ถ้าพร้อมช่วยกระทั่งคนที่เกลียดได้จะสุขที่สุด

บุญที่ทำให้เกิดไอเดียแปลกใหม่

ทุกวงการตระหนักกันดีว่าถึงยุคนี้ไอเดียเด็ดๆใหม่ๆเท่านั้นที่หมุนโลกได้ ไม่ว่าจะทำธุรกิจสร้างสรรค์งานศิลปะ หรือประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีต่างๆ หากย่ำอยู่กับที่จะไม่มีวันได้เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีทางเซิดหน้าชูตาแข่งขันกับใครไหว ปัจจุบันโรงเรียนและตำราสอนวิธีคิดให้แหวกแนว คิดให้สร้างสรรค์แปลกใหม่พิสดารจึงผุดขึ้นเป็นดอกเห็ดทั่วโลก ต่างฝ่ายต่างก็ดกเมล็ดเด็ดพรายต่างๆมาเทรนนกันอย่างขะมักเขม้น ส่วนที่ว่าจะเทรนสำเร็จ ได้ครีเอทีฟเกิดใหม่หรือไม่ ก็คงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่าง

ผมเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่สิ่งที่ปลูกสร้างกันได้ด้วยแบบแผนตายตัว ลองเอาคนพันคนไปเข้าคอร์สฝึกความคิดสร้างสรรค์ แล้วคุณจะมีเพียงคนเดียวหรือน้อยกว่านั้นที่กลายเป็นนักคิดสร้างสรรค์ชั้นอ่องขึ้นมาจริงๆ คุณคงต้องการมีไอเดียแปลกใหม่ที่ใช้งานได้ ไม่ใช่ไอเดียแปลกแบบพิลึกกึกกือที่ใครเห็นใครก็ยอมรับว่าแปลก แต่อยากให้คุณแปลกของคุณไปคนเดียว อย่าได้มีคนอื่นแปลกตามอีกเลย

แม้แต่ในแวดวงโฆษณา แวดวงศิลปะ แวดวงบันเทิง ซึ่งเป็นแหล่งรวมครีเอทีฟเป็นจำนวนมาก ก็ยังมีอีโร้ประจําวงการ ไม่ใช่ใครทำๆไปหลายปีหน่อยก็เก่งได้ กลายเป็นอีโร้ได้ เราจึงมักเห็นเขาพูดกันเสมอว่าถ้าไม่มีพรสวรรค์ ถ้าไม่มีคุณสมบัติลึกลับอยู่ก่อน ฝึกให้ตายก็ไม่มีทางเป็นนักคิดสร้างสรรค์กับใครเขา หรือต่อให้มีความคิดสร้างสรรค์แล้ว ก็ยังเซ็นไอเดียเด็ดๆออกมาไม่สำเร็จอยู่ดี

ในทางพุทธ ทุกสิ่งมีเหตุผลเสมอ ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นลอยๆ หมายความว่าไม่มีใครสักคนเดียวได้รับ ‘พรจากสวรรค์’ มาเปล่าๆ และ ‘คุณสมบัติลึกลับ’ อันปราศจากที่มาที่ไปก็ไม่มี พุทธเราจะพูดเรื่องบุญทำกรรมแต่ง หมายความว่าคนไอเดียดีต้องมีบุญบางอย่างผลักดันอยู่เบื้องหลัง บุญนั้นต้องพูดถึงได้ จับต้องได้ และสำคัญกว่าอะไรคือต้องพิสูจน์ได้ แม้ยังไม่ต้องไปเกิดใหม่

‘คิดจากความว่าง’ ตอนนี้อคงไม่มีเจตนาไปฝึกตำราฝึกความคิดสร้างสรรค์เล่มใด แต่อยากชี้ว่ามีเรื่องของ ‘บุญ’ ซึ่งคุณนักคิดสร้างสรรค์คงยังไม่พูดถึงหรือเอามาเป็นหัวข้อในตำราเล่มไหนมาก่อน

เมื่อกล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ เราจะต้องพาตึงถึง ‘ความคิดนอกกรอบ’ ซึ่งก็คงประมาณว่าทำตัวให้หลุดจากการยึดติดข้อจำกัดเดิมๆ เพื่อมุมมองใหม่ๆจะได้เกิดขึ้นได้

ผมจะกล่าวถึงความคิดนอกกรอบแบบพุทธสัก ๒ ข้อ ได้แก่

๑) คิดนอกกรอบด้วยการช่วยเหลือคนด้วยความมีใจอนุเคราะห์ การมีใจช่วยเหลือผู้อื่นจัดเป็นความคิดนอกกรอบอย่างยิ่ง เพราะทุกคนติดยึดกับความคิดที่ว่าเงินและเวลาสมควรทุ่มเทให้กับตนเอง การจะช่วยเหลือใครสักคนมักหมายถึงความหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนในทางใดทางหนึ่ง มิได้มีความบริสุทธิ์หวังประโยชน์แก่ผู้อื่นอย่างแท้จริง

การคิดหาประโยชน์เข้าตนจัดเป็นความโลภ ทำให้จิตคับแคบจำกัด ในขณะที่การคิดหวังประโยชน์ผู้อื่นจัดเป็นการให้ทาน ทำให้จิตเปิดกว้างไร้ขอบเขต นั้นหมายความว่า ยิ่งคิดเอามากเท่าไร ใจยิ่งมีขอบเขตมากขึ้นเท่านั้น ขณะที่ยิ่งคิดให้มากเท่าไร ใจยิ่งสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นเท่านั้น

ดูเหมือนไม่ค่อยน่าจะเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์สักเท่าไรใช่ไหมครับ? ความจริงคือเกี่ยวอย่างยิ่ง จิตที่คับแคบแบบคนเห็นแก่ตัวนั้นยากจะเห็นทางเลือกที่หลากหลาย เมื่อมองไม่เห็นความหลากหลายย่อมไม่อาจผจญเข้าเป็นไอเดียใหม่ ซึ่งก็ตรงข้ามกับจิตที่เปิดกว้างแบบคนใจดีมีเมตตา สามารถมองเห็นความหลากหลายได้ง่าย และสบาย ๆ พอจะเปิดมุมมองใหม่ ยอมรับการผสมผสานที่แหวกแนว

พระพุทธเจ้าตรัสว่าผู้ให้ทานด้วยน้ำจิตอนุเคราะห์อย่างแท้จริงเสมอๆนั้น ผลบุญที่จะเกิดขึ้นกับจิตคือความสามารถเลือกสรรสิ่งน่าพอใจได้ยิ่งๆขึ้นไป หรืออีกนัยหนึ่งคือเป็นผู้มีพรสันนิยมนที่ดี คัดสรรอะไรได้เหมาะจะนั่นเอง

สรุปคือยิ่งเมตตาามีมากเท่าไร ฐานของความคิดสร้างสรรค์ยิ่งกว้างขึ้นเท่านั้น ถ้าไม่เคยคิดให้ทาน เกรงกลัวการอุทิศตัวช่วยเหลือคนอื่น ขอให้ลองดูสักระยะจนเริ่มมีความสุขกับการคิดเกื้อกูลโดยไม่หวังผลตอบแทน **ธรรมชาติของจิตคุณเองจะให้ผลตอบแทนเป็นความคิดอ่านที่ปลอดโปร่ง ความมีกำลังใจชุ่มฉ่ำที่จะคิดอะไรใหม่ ๆ** ทำนองเดียวกับคุณตื่นเข้ามาในห้องปลอดโปร่งที่อากาศเย็นสบาย ย่อมนี้ก็อยากทำงานมากกว่าช่วงบ่ายในห้องอุดอู้ที่อากาศอบอ้าวเป็นแน่

๒) คิดนอกกรอบด้วยการหันเข้ามามองจิตตนเอง ขณะที่ทุกคนมัวเพ่งเล็งขบคิดแก้ปัญหาภายนอก จิตจะค่อยๆจมดิ่งเข้ามามีภาวะจืดชืดเหมือนปมเชือก ยิ่งแน่นเท่าไร ความคิดยิ่งไม่แล่นเท่านั้น พุดให้ง่ายคือ การเอาแต่คิดหาไอเดียนั้นแหละ คืออุปสรรคของการเกิดไอเดีย ไม่ว่าจะเป็นไอเดียสินค้าแปลกใหม่หรือไอเดียแก้ปัญหา จะมายากถ้าหากจิตใจคุณทำตัวเป็นอุปสรรคขวางกั้นเสียเอง

ทุกคนที่พยายามคิดแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปเรื่อย ๆ แบบไม่ยั้ง ไม่หยุด ไม่มีสติ จะมีอาการทางจิตเหมือนกัน คือแน่นทึบ ตีบตัน และวณวนอยู่กับคำถามเดิม ๆ เหมือนหลุดเข้าไปในหลุมดำแห่งความคิดอันมืดมิด ปราศจากความพร้อมที่จะคิดคลี่คลายปมต่าง ๆ ได้ไหว ขอเพียงรู้เคล็ดลับนิดเดียวคือ เมื่อเริ่มตึง เริ่มหนัก ก่อนเกิดความตึบตันนั้น ขอเพียงเกิดแวบเดียวแห่งสติ คือระลึก หรือรู้สึกตัวขึ้นมาว่าคุณกำลังนั่งอยู่ในท่าไหน เครียดเกร็งที่จุดใด สติในบัดนั้นจะส่องให้ทราบถึงสภาพจิตและหลุดจากความตึงหนัก และถอนตัวก่อนตึบตันเสียได้

ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะกายเป็นเครื่องแสดงออกของจิต จิตเป็นอย่างไรกายก็มีที่ท่าอย่างนั้น เมื่อสติเท่าทันกาย กายก็ผ่อนคลายลง เมื่อกายผ่อนคลายจิตก็หย่อนอาการเขม็งตึงลงด้วย ขอให้สังเกตความสบายใจหลังเกิดสติรู้ทันภาวะตึงเครียด แม้เป็นความสบายใจแบบอ่อน ๆ แต่ถ้าเกิดขึ้นบ่อยในระหว่างวัน ก็จะกลายเป็นความสบายใจที่ยืนยาว รวมทั้งกลายเป็นนิสัยการทำงานอีกด้วย

การคิดนอกกรอบ ๒ ข้อข้างต้นนี้ ก็คือการให้ทานและการเจริญสติ อันจัดเป็นบุญเป็นกุศลทั้งคู่ ยิ่งบุญกุศลเจริญมาก ก็จะเหมือนคุณมีท่อส่งกำลังความคิดที่กว้างขึ้น และปราศจากจุดอุดตัน ไม่ว่าจะเป็นสาขาอาชีพใด ความคิดสร้างสรรค์ย่อมไหลมาเทมาไม่จำกัด ข้อมูลต่างๆ ในหัวแต่ละคนนั้น ไม่มีใครเหมือนใครอยู่แล้ว เพียงแต่ใครจะเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้นออกมาด้วยมุมมองที่แตกต่างได้สำเร็จเท่านั้น

สติที่เท่าทันจิตของตนเอง จะทำให้คุณเป็นผู้มีสัมผัสที่แม่นยำตามจริง สร้างสรรค์สิ่งใหม่ในกรอบของความเป็นไปได้จริง ไม่หลงตั้งความเชื่อไว้ผิด ๆ แบบที่หลายตำราสอนกัน ประเภทฝึกคิดนอกกรอบนอกทางบ่อย ๆ ด้วยนี่กว่าเป็นทางมาของความคิดสร้างสรรค์ แท้จริงนั้นเป็นทางนำไปสู่ความเบี่ยงบิดผิดเพี้ยน ความแหวกแนวของการคิดเพี้ยน ๆ อาจถึงความสนใจชาวบ้านได้ชั่วคราว แต่ความตื่นเขินของความคิดเพี้ยน ๆ จะไม่ถึงความสนใจใครต่อใครได้ลึกพอ เพียงรู้ว่าอะไรเป็นอะไรเดียวเดี๋ยวก็จืดชืด กลายเป็นของแปลกที่นาเบื่อไปเสียแล้ว

สรุปสั้นที่สุด เตรียมจิตให้พร้อมคิดสร้างสรรค์ จากนั้นอาศัยสติมองตามจริงให้รอบด้าน แล้วให้ข้อมูลตามจริงมันผสมผสานกันเองในหัวคุณ คุณจะได้อะไรมากกว่าที่แตกต่างจากชาวบ้านแน่นอนครับ

ความคิดสร้างสรรค์

ไม่ได้เกิดจากการพยายามสร้างสรรค์ความคิด

แต่เกิดจากการฝึกจิตให้พร้อมจะคิดสร้างสรรค์

การค้นพบที่ยิ่งใหญ่

การค้นคว้าวิจัยในปัจจุบันมีอยู่มาก และนับวันงานวิจัยก็ยิ่งสนุก ยิ่งท้าทาย ยิ่งยั่วให้อยากเห็นความสำเร็จ เพราะถ้านงานวิจัยบางชิ้นเกิดผลสำเร็จจริง นอกจากประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับโลกแล้ว ก็อาจหมายถึงจุดสุดยอดของชีวิตนักวิจัย ที่ชื่อเสียงเงินทองจะไหลมาเทมา และจับปลัดจับผลูชื่ออาจถูกบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ เป็นที่จดจำไปอีกหลายสิบ หรือหลายร้อยหลายพันปีทีเดียว

ขอยกตัวอย่างความฝันเพื่องานที่คล้ายมีเค้าว่าจะเป็นไปได้จริง คือการ ‘กำจัดจุดอ่อนก่อนเกิด’ ลองคิดว่าถ้าวันหนึ่งมีอัจฉริยะสักคนสามารถเรียงลำดับดีเอ็นเอให้มนุษย์ทุกคนสวยหล่อสุดฉลาดและแสนดีด้วยกรรมวิธีวิเศษคาถา เอาไปใช้ในโรงพยาบาลทั่วไปได้ ทั้งโลกจะติดหนี้บุญคุณอัจฉริยะคนนั้นขนาดไหน?

หากฟังชาววิทยาการเพียงเฉินๆโดยไม่ลงรายละเอียด ก็เหมือนความคิดเกี่ยวกับการเรียงลำดับดีเอ็นเอเป็นไปได้จริง หรือความจริงอยู่ใกล้แค่เอื้อม แต่หากเป็นนักวิจัยโดยตรงจะทราบว่ามันไม่หวานขนาดนั้น ยังมีหลายสิ่งที่ต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และพัฒนาวิทยาการเพื่อเข้าถึงรายละเอียดดีเอ็นเออีกมาก

ถ้ากฎแห่งกรรมวิบากมีจริง ก็ต้องพึงระลึกว่าวันแห่งการค้นพบวิธีดัดแปลงทารกตามใจชอบจะไม่มีวันมาถึง ต่อให้อัจฉริยะแค่ไหนก็จะพบข้อจำกัดที่ไม่มีทางเอาชนะได้ โดยข้อจำกัดนั้นอาจมาในรูปของผลกระทบข้างเคียงที่น่ากลัว หรืออาจมาในรูปของความล้มเหลวจากสาเหตุอันไม่เป็นที่รู้ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ไม่ได้เกิดมาด้วยเหตุผลที่จับต้องได้อย่างเป็นรูปธรรม รูปธรรมเป็นเพียงผลอันไหลมาแต่เหตุซึ่งจะเป็นนามธรรมที่ไม่อาจจับต้อง พวกเรากำลังอยู่ในโลกแห่งความจริงที่มีอะไรอย่างหนึ่ง ‘จะเอาอย่างนี้ให้ได้’ เช่นถ้าเด็กต้องเกิดมาลำบาก เป็นทุกข์ และเจอแต่เรื่องร้ายๆ จะไปเปลี่ยนยีนบางตัวเพื่อให้เขาอยู่สบาย เป็นสุข และเจอแต่เรื่องดีๆไม่ได้ วันไหนนักวิทยาศาสตร์ทำได้ ก็แปลว่ากฎแห่งกรรมวิบากไม่มีจริง ที่จริงแต่น่าบูชายุ่งย้อยอย่างเดียวคือกฎแห่งพันธุศาสตร์ซึ่งมนุษย์ควบคุมได้จุดเป็นพระเจ้า

อีกอย่าง ทั้งภาครัฐและเอกชนไม่ได้สนใจลงทุนค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการดัดแปลงทารกแรกเกิดกันจริงจังนัก เพราะยังดูเป็นเรื่องเลื่อนลอยเมื่อเทียบกับไอเดียอื่นๆ ปัจจุบันผู้ให้ทุนวิจัยส่วนใหญ่มักมุ่งเน้นการแก้ปัญหาสำคัญเร่งด่วน โดยเฉพาะเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บอันก่อความทุกข์ทรมานกายและความตายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ น้อยครั้งที่ยอมลงเงินเป็นร้อยเป็นพันล้านเหรียญเพื่องานวิจัยที่ยิ่งใหญ่อันไม่เป็นที่รู้ว่าจะสำเร็จจริงหรือเปล่า

โลกเรามีสถาบันศึกษาที่แต่ละปีผลิตอัจฉริยะนักวิจัยออกมาจำนวนมาก ฉะนั้นไม่น่าแปลกที่นักวิจัยจะคิดอะไรซ้ำๆกันโดยไม่เป็นที่รู้ โดยเฉพาอย่างยิ่งหากต่างฝ่ายต่างก็ได้ทุนจากเอกชน และฝังตัวอยู่ในห้องแล็บ ไม่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบสักแอะว่ากำลังคิดอะไรทำอะไร จนไม่เคิล ใครซัดเคยเขียนนิยายออกมาเรื่องหนึ่ง เป็นการเตือนว่าโครงการวิจัยลับๆพวกนี้อาจทำเรื่องแสบๆ เช่นผลิตสัตว์ประหลาดขนาดเล็กที่ร้ายกาจและไม่มีทางกำจัดออกมาให้ชมเป็นขวัญตา

แม้บางงานจะเป็นที่เปิดเผย แต่ก็ใช่ว่าเป็นงานวิจัยที่ทั่วโลกแข่งกันเอาความสำเร็จกันอยู่ โดยไม่เต็มใจแบ่งปันข้อมูลความรู้แก่กันและกัน เนื่องจากใครคิดได้ก่อนก็รวบก่อน และไม่ใช้รายระดับสิบล้านร้อยล้าน แต่รายขนาดเรียกพี่ได้คนเดียวคือบิล เกตส์

ยกตัวอย่างเช่นยารักษาโรค ทุกวันนี้เป็นที่รู้ว่าถ้าสามารถเช็กดีเอ็นเอก่อน เพื่อดูว่ายีนที่ผิดปกติแบบนั้นแบบนี้ต้องใช้ยาอะไร การรักษาโรคนั้นๆจะประสบความสำเร็จร้อยเปอร์เซ็นต์ ต่างจากยาปัจจุบันที่คลุมๆไป ไม่มีวิธีใดจะช่วยให้อินจันยได้ละเอียดยว่าคนไข้เป็นอะไรกันแน่ ควรใช้ยาขนานใดรักษาดี

ยกตัวอย่างเช่นการรักษาผู้หญิงที่เป็นมะเร็งเต้านม ด้วยเทคโนโลยีปัจจุบันทำให้บางคนหาย แต่วิธีเดียวกันเป๊ะก็ไม่ได้ให้อีกคนหายได้ ซึ่งก็เริ่ม ๆ พบแล้วว่าขึ้นอยู่กับยีนของแต่ละคน บางคนมียีนที่รักษาไม่ได้ รักษาจนตายก็ไม่หายอยู่ดี (และนักวิทยาศาสตร์ก็สนใจ ไม่อาจอธิบายว่าทำไมยีนรักษาไม่หายจึงมาปรากฏในบางคน ไม่ใช่กับทุกคน)

อย่างไรก็ตาม ในที่สุดแล้วการค้นพบที่แสนยากอาจไม่ยิ่งใหญ่เท่าที่ควร เนื่องจากโรคใหม่ๆดาหน้าเรียงคิวมาท้าทายสมองประลองปัญญามนุษย์ทุกวัน วันหนึ่งคุณอาจไม่ประหลาดใจ ไม่ตื่นตระหนกอกสันอีกแล้ว ถ้าได้ยินว่ามีโรคประหลาด คนเดินอยู่ดี ๆ ชักกระตุกที่เดียวตาย ไม่เปิดโอกาสให้ร้องเรียกใครมาช่วยสักคำ และคุณอาจเฉยๆ ไม่เตรียมทำพิธีกรรมให้ใครเพียงเพราะได้ยินว่านักวิทยาศาสตร์ยอมแพ้กับโรคใหม่นั้น หรือโรคนั้นกลายพันธุ์รวดเร็วเป็นจรวด บริษัทอาจงัดยากล้าที่จะคิดหายาใหม่ๆมาปราบทัน สายพันธุ์หนึ่งยังแก้ไม่ได้ ดันมีสายพันธุ์ใหม่มาจ่อรออีกเป็นสิบ

อย่างวันนี้ะครับ ถ้ามีคนลุกขึ้นมาประกาศดูว่าคิดวิธีรักษาไข้หวัดนกได้ คนในวงการอาจทำคางพาด้วยแหวดตาเฉยเฉย และถามเบาๆว่าที่รักษาได้นั้นเป็นสายพันธุ์ไหน? เพราะไข้หวัดนกไม่ได้มีแค่สายพันธุ์เดียว และบางสายพันธุ์ก็ไม่ได้ร้ายประมาณเพชฌฆาต ยังมีอีกหลายสายพันธุ์นักที่คร่าชีวิตคนและสัตว์ได้เร็วกว่าที่บวดยร้ายในนิยายสยองขวัญ

พูดมาทั้งหมดนี้ ผมอยากบอกว่าทุกวันนี้ ‘การค้นพบที่ยิ่งใหญ่’ นั้นเกิดขึ้นได้ยากมาก ปัญหาระดับโลกสำคัญๆนั้น ใครๆก็อยากเป็นพระเอกขี่ม้าขาวมาช่วย ฉะนั้นถ้ามีอัจฉริยะ นักวิจัยสัก ๓-๔ คนลุกขึ้นมาประกาศในเวลาไล่เลี่ยกันถึงความสำเร็จซ้ำซ้อน ก็คงไม่ใช่เรื่องเหลือวิสัย บางคนเพิ่งได้ทุนสำหรับงานวิจัยที่ ‘ดูเหมือน’ ยิ่งใหญ่ ก็อาจปรากฏว่าอีกมุมโลกหนึ่ง มีใครอีกคนประกาศโครมว่างานวิจัยเดียวกันประสบความสำเร็จแล้ว

ถ้าเรามองกันตามจริงนะครับ การค้นพบที่ยิ่งใหญ่อย่างแท้จริงน่าจะเป็นอะไรที่แก้โรค แก่ ทุกข์ภัยของทุกคนได้แบบม้วนเดียวจบ สำเร็จแล้วสำเร็จเลย ไม่ต้องวิเคราะห์หิวจี้จี้ซำซาก อะไรที่ว่ามันน่าจะต้องอาศัยกำลังของอัจฉริยะบุรุษเพียงหนึ่งเดียวในโลกที่ทำได้ ไม่ใช่ว่าใครๆก็อาจค้นพบที่โน่นที่นี้ แล้วเผลอๆนำมาประกาศทับซ้อนกัน

หากพิจารณาโดยแยกตามหลักการคิดของชาวพุทธ ก็ต้องบอกว่าโรคที่ร้ายแรงที่สุดในพิภพนี้ ไม่ใช่ไข้หวัดนก ไม่ใช่เอชไอวี ไม่ใช่มะเร็ง แต่เป็น ‘โรคทางใจ’ คือใจมีเชื้อหลายๆประเภทที่ก่อให้เกิดทุกข์ เกิดความดิ้นรนทรมาน และเกิดอาการเป็นๆหายๆอยู่ตลอดเวลาตลอดคืน ถ้าคุณเคยเห็นคนแพ้อพาร์ทำให้แทบขาดใจเพราะถวิลหารักหรือรสกาม คุณกำลังเห็นฤทธิ์ของเชื้อราคะ ถ้าคุณเคยเห็นคนทุ้มเถียงกราดเกรี้ยวไม่อับอายประสาชู้ คุณกำลังเห็นฤทธิ์ของเชื้อโทสะ และถ้าคุณเคยเห็นคนยึดมั่นถือมั่นในเรื่องไม่เป็นเรื่อง นั่นแหละคุณกำลังเห็นฤทธิ์ของเชื้อโมหะ

เมื่อใดโรคทางใจหายขาด แม้ยังมีโรคทางกายรุมเร้า nibbani ะนิด ก็กลายเป็นแค่เรื่องขี้ผง คือทุกข์ทางกายทำได้มากที่สุดแต่ยังกายให้กระสับกระส่าย ทว่าใจย่อมสงบสุขอยู่ตลอดเวลา ดุจเดียวกับอากาศธาตุที่ไม่มีทางพินาศด้วยแรงสะท้อนของแผ่นดินไหว

ชาวพุทธที่มีส่วนสืบทอดศาสนา ในช่วงที่ศาสนาใกล้สูญใกล้ไปอย่างพวกเรานี้ จำเป็นต้องตระหนัก และช่วยให้คนอื่นตระหนักตามครับ ว่าพระพุทธเจ้าค้นพบวิธีรักษาโรคทางใจให้หายขาด ทำให้ความทุกข์ทรมานทางใจไม่กลับมาเรื้อรังอีก และยารักษาโรคของท่านนั้น ไม่มีผลข้างเคียงในทางร้าย ใครใช้ยาเป็นก็สบายกันทุกคน และแม้มีใครคิดวิธีแข่งกับท่าน หรือมีใครพูดว่ารักษาโรคทางใจได้หายขาดคล้ายๆท่าน ก็หาที่จริง หาที่สืบทอดประจักษ์พยานเป็นพันๆปีไม่ได้เลย

หน้าที่ของผู้ค้นพบยังไม่จบ
หากสิ่งที่ค้นพบเปลี่ยนแปลงได้
ดูการหายไปของเงาหลวง

การเดินทางข้ามเวลา

ประเด็นถกเถียงเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาว่าเป็นไปได้หรือเป็นไปได้ไม่นั้น ยืนยันอยู่บนความเห็นที่ว่ามนุษย์และวัตถุทั้งหลายในจักรวาลต่างเป็นก้อนเอกเทศอะไรกันหนึ่ง เช่น หากมีแรงผลักดันหีนสักก้อนให้วิ่งเร็วเหนือแสง หินก้อนนั้นจะย้อนเวลากลับไปหาอดีต หรือถ้านำหินก้อนนั้นใส่รูหนอนในหลุมดำ ก็มีสิทธิ์เดินทางข้ามเวลา หรือไม่ก็หายตัวไปปรากฏ ณ ตำแหน่งอื่นของจักรวาลอันไกลจากตำแหน่งเดิมหลายร้อยหรือหลายพันปีแสง

มีการสมมุติกันว่าถ้าวันหนึ่งคนเราเดินทางข้ามเวลาได้ละก็ ‘ความจริง’ คงปั่นป่วนน่าดูชม เช่นคุณสามารถพบตัวเองในอดีตและอนาคต ซึ่งก็หมายความว่าคุณอาจฆ่าตัวเองในตอนเด็ก แล้วตัวคุณตอนโตก็หายแว็บไปในบัดดลนั่นเอง แต่ถ้าไม่อย่างนั้นเชื่อว่าคุณฆ่าตัวเองตอนเด็กแล้วจะหายไป ก็ต้องตั้งสมมุติฐานขึ้นมาว่าอาจมีจักรวาลคู่ขนานขึ้นมารองรับ ‘ความจริง’ หลังตัวคุณในตอนเด็กตายดับไปด้วยน้ำมือคุณเองในตอนโต

น่าปวดหัวดีแท้ใช่ไหมครับ? ธรรมชาติช่างเตรียมสารพัดเรื่องให้มนุษย์ใช้ความฉลาดไปงมหาข้อเท็จจริงของสิ่งที่ไม่มีจริง เช่นถ้าการเดินทางย้อนเวลาเป็นไปได้ ก่อนอื่นเราต้องมีทฤษฎีน่าเชื่อถือมาตอบให้ถูก ว่ามวลสารส่วนหนึ่งของจักรวาลในวันนี้ หายไปเพิ่มเป็นมวลสารส่วนเกินของจักรวาลในปีก่อนได้อย่างไร

พุทธศาสนามีคำตอบที่ชัดเจนและไม่ชวนให้ฟังชานมากขนาดนั้น โดยกล่าวว่าธรรมชาติย่อมมีกฎของตนเอง เช่น

๑) กฎแห่งการแปรปรวนไปเป็นอื่น อธิบายว่ารูปกายและจิตใจไม่คงที่ ต้องแปรสภาพไปเป็นอื่นตลอดเวลา โดยเฉพาะจิตใจอันเป็นธรรมชาติรู้โลกนั้น เกิดดับตลอดวันตลอดคืน และกฎข้อนี้ก็พลอยชี้ด้วยว่าเวลาไม่มีจริง เวลาเป็นแค่สิ่งสมมุติ สิ่งที่มีจริงคือการแปรปรวนไปของวัตถุธาตุและวิญญาณธาตุเป็นขณะๆต่างหาก แม้แต่หีนสักก้อนก็ถูกแปรรูปมาจากสิ่งอื่น ไม่ได้มีหินก้อนนั้นตั้งอยู่คู่ฟ้ามาแต่กาลปีไหน แม้คุณตีตีหีนให้แล่นเร็วกว่าแสงแล้ว ‘หายไป’ จากกาลเวลาปัจจุบัน ก็แปลว่ามันต้องแปรตัวเป็นอะไรอีกอย่างหนึ่ง ไม่มีทางย้อนเวลากลับไปอยู่ในที่เดียวกันกับต้นกำเนิดของหินก้อนนั้น

๒) กฎแห่งกรรมวิบาก อธิบายว่ารูปกายและจิตใจของเราเป็น ‘ผลของกรรมในอดีต’ หมายความว่ากายใจของคุณที่กำลังตั้งอยู่นี้ มิได้เป็นก้อนเอกเทศอะไรกันหนึ่งอย่างที่คุณคิดว่ามีความสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผลกับกายใจในอดีต คือกายใจในอดีตได้ก่อกรรมทำบุญบาป

เอาไว้ เหล่ากรรมรวมกันแล้วจึงชัดให้มาเกิดมีเกิดเป็นกายใจอันนี้ และเผชิญกับเหตุการณ์อย่างที่กำลังเป็นอยู่นี้

ถ้าเชื่อว่าพุทธศาสนากล่าวไว้ถูกต้องทั้ง ๒ ข้อ ก็แปลว่ามนุษย์และสัตว์ไม่อาจเดินทางข้ามเวลาได้ ไม่ว่าเทคโนโลยีจะล้ำหน้าปานไหน ต่อให้ใครเลียนแบบสร้างรูหนอนในหลุมดำขึ้นมาได้ในโลก หรือแม้มีการค้นพบอนุภาคเคลื่อนที่เดินทางเร็วกว่าแสงได้โดยไม่ขัดกับทฤษฎีสัมพัทธภาพก็ตาม

พันธังได้เช่นนั้นก็เพราะการย้อนกลับไปในอดีตสักพันปีที่ผ่านมา มิใช่แต่จะหมายถึงการเอากายก่อนนี้กลับไปสู่วันวานที่ล่วงแล้ว แต่ยังอาจหมายถึงการนำผลกรรมกลับไปสู่ภาวะเริ่มก่อกรรมอีกด้วย เช่นถ้าพบตัวเองในอดีตชาติ ก็เปรียบเสมือนคุณเอบ้านที่สร้างเสร็จแล้วย้อนกลับไปกองรวมกับอิฐปูนในช่วงก่อนลงเสาเข็ม ซึ่งก็เกิดส่วนเกินของกันและกันทันที

การย้อนกลับสู่อดีตก็ไม่ได้แปลว่าคุณเอบ้างที่ผ่านไปแล้วกลับมาได้เท่านั้น ทว่ายังหมายถึงการทำให้สิ่งดับสูญเป็นอื่น กลับคืนสู่สภาพเดิม หากคุณเจอตัวเองในอดีตได้ก็แปลว่าตัวเดิมของคุณยังไม่แปรปรวนไป แม้ว่าตัวคุณในปัจจุบันจะปรากฏแล้วก็ตาม สำคัญกว่านั้นคือสิ่งแวดล้อมอันเป็นปัจจัยรับผลกรรมของคุณจะพลิกคว่ำคะมำหายไปหมด คุณจะอยู่ในที่ที่กรรมไม่มีสิทธิ์ให้ผลใด ๆ เลย ในเมื่อสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ เป็นที่ที่คุณใช้สร้างกรรม ไม่ใช่ใช้รับผลกรรม

พูดง่าย ๆ ให้นำปวดหัวน้อยลง แม้แต่สตีเฟน ฮอว์กิงซึ่งได้รับความเชื่อถือเกี่ยวกับทฤษฎีเดินทางข้ามเวลามากที่สุดในปัจจุบัน ยังบอกเลยครับ ว่าถ้าการเดินทางย้อนเวลาเป็นไปได้จริง ป่านนี้มีมนุษย์อนาคตมาเฟ้นฟ่านให้เห็นเพียบแล้ว แต่ไม่มีหลักฐานเอาเลยสักชิ้นเดียว

เรื่องของเรื่องนะครับ คือเราเคยชินกับประสบการณ์รับรู้อะไรต่ออะไรนอกตัว เห็นโต๊ะ ตู้ เตียง หรือแม้แต่เงาของเราเองในกระจก เป็นรูปร่างคงที่ จึงก่อให้เกิดสามัญสำนึกที่ผิดเพี้ยนขึ้นมา คือเข้าใจว่าเรากำลังลอยคออยู่ในท่ามกลางสายธารแห่งกาลเวลา กาลเวลาที่ผ่านไปทำให้เราค่อย ๆ แก่ลง และทุกสิ่งก็ค่อย ๆ แปรสภาพไปตามเวลาพร้อมกับเราด้วย

แต่หากเปลี่ยนมุมมองย้อนกลับเข้ามา ‘ระลึก’ ถึงสภาพอันเป็นภายในตัวเอง กระทั่งเกิดมโนสำนึกแบบใหม่ที่แจ่มชัด โลกจะเปลี่ยนแปลงไปแบบหน้ามือเป็นหลังมือ หรือกลับหัวมาเป็นก้อยทันที กล่าวคือคุณจะรู้สึกชัดถึงภาวะทางกายที่ตั้งอยู่ในอริยาบถปัจจุบันนี้แหละ และขณะเดียวกันก็ทราบว่ามีความเปลี่ยนแปลงภายในกายนี้ตลอดเวลา เช่นมีสายลมหายใจผ่านเข้า

ผ่านออก หยดสบครู่หนึ่ง แล้วผ่านเข้ามาอีก ผ่านออกไปอีก ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เป็นสายยาวบ้าง เป็นสายสั้นบ้าง

การเคลื่อนไหวทุกกระดิก ไม่ว่าจะเป็นเหลือบตา หันซ้ายหันขวา ขยับแขน ยกมือเกาหัว เปลี่ยนท่าให้สบายขึ้น ล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องแสดงความเปลี่ยนแปลงเป็นชุดๆ เป็นขณะๆ อย่าง สืบเนื่องไปจนกว่าคุณจะตาย

ความรู้เกี่ยวกับวัตถุภายนอกของคุณจะพลอยแตกต่างกันไปด้วย แม้คุณนั่งอยู่คนเดียวในห้องว่างที่ทุกด้านเป็นผนังเปล่า ผนังเหล่านั้นก็จะ เป็น ‘ฉากประกอบ’ ที่มีความสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงในกายคุณ แม้ประสาทตาของคุณจะมองไม่เห็นความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของผนังห้อง แต่ใจคุณจะรู้สึกได้ว่ามันไม่ใช่ผนังเดียวกันกับเมื่อครู่ ผนังห้องที่อยู่กับห้วงลมหายใจก่อนผ่านไป แล้ว สิ่งที่เหลือคือผนังห้องที่อยู่กับห้วงลมหายใจปัจจุบันเท่านั้น

เมื่อรับรู้อย่างชัดเจนว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวมีอันเป็นไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงในร่างกายของคุณ คุณจะเริ่มสำเหนียกเพิ่มอีกชั้น ว่า ‘การรับรู้’ อย่างชัดเจนของคุณนั่นเอง คือ สภาพธรรมชาติอันแตกต่างเป็นคนละส่วนกับร่างกายและสิ่งแวดล้อม ภาวะการรับรู้ นั่นเองคือ จิต แม้จิตก็เกิดขึ้นเป็นขณะ ๆ ตามอาการจ้องมอง ตามอาการเงี่ยหูฟัง และตามอาการครุ่นคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่ออาการมอง อาการฟัง และอาการคิดอ่านหนึ่ง ๆ จบลงแล้ว จิตย่อมแปรเป็นสภาพรับรู้ต่างออกไปเรื่อย ๆ ทว่าสืบเนื่องอย่างไม่ขาดสายเสียจนเหมือนเป็นจิตเดิมดวงเดียวกัน

เมื่อเฝ้าตามรู้ตามดูธรรมชาติอันปรากฏแสดงในขอบเขตกายใจไปเรื่อย ๆ คุณจะพบว่าต้นเหตุอย่างหนึ่ง ๆ ย่อมคลี่คลายไปสู่ผลลัพธ์อย่างหนึ่ง ๆ ไม่อาจเป็นไปได้ที่ผลจะเกิดขึ้นพร้อมกับเหตุ และยิ่งไม่อาจเป็นไปได้ที่ผลใด ๆ จะปรากฏก่อนการสลายตัวของเหตุ

ยกตัวอย่างเช่นไม่มีทางเป็นไปได้ที่คุณจะหายใจออกก่อนที่จะหายใจเข้า เหตุปัจจัยของการหายใจออกคือมีลมหายใจเข้า และร่างกายต้องการระบายลมนั้นออกจากอก ธรรมชาติมีลำดับ มีขั้นตอน มีเหตุผล มีต้นมีปลาย และธรรมชาติก็แสดงตัวอย่างเปิดเผยตลอดมา คุณแค่ไม่มีสติสัมปชัญญะรู้เห็นเท่านั้น

และในที่สุดเมื่อจิตคุณประจักษ์ความจริง ว่าไม่มีสิ่งใดไม่ดับสูญ ทุกสิ่งปรากฏแล้วล้วนแปรรูป เสื่อมสลายกลายเป็นอื่นเสมอ ไม่มีสิ่งใดควรค่าให้เกาะเกี่ยวถือมั่น คุณจะมองทะลุความแปรปรวนไปเห็นความว่างอันเป็นต่างหากนิมิตทั้งหลายในโลก ความว่างนั้นมีอยู่ มิใช่ความสูญสิ้น เปรียบได้กับจอภาพยนตร์ที่รองรับแสงสีที่สาดมาจากเครื่องฉาย สายตาเราถูกล่อให้เล็งดูสู่

สีเคลื่อนไหวบนจอภาพยนตร์ จนมองไม่เห็นความว่างบนจอภาพยนตร์ ไม่ได้แปลว่าความว่างบนจอภาพยนตร์ไม่มี

ขณะบรรลุผลที่แสงแห่งปัญญาสดสว่างเจิดจ้ากว่าพระอาทิตย์ เอาชนะแสงแห่งนิमितอันฉายมาจากผลกระทบทั้งปวง คุณจะรู้จักความว่างคือนิพพานอันเป็นธรรมชาติสูงสุด ว่างและนิ่งโดยไม่เลื่อนไหลตามสภาวะแปรปรวนทั้งหลาย ไม่เป็นอันเดียวกับความแปรปรวนทั้งหลาย แต่ก็ซ้อนกันอยู่ในที่เดียวกับความแปรปรวนทั้งหลายนั่นเอง ความตั้งมั่นคงที่ถาวรนั้นแหละ จุดอ้างอิงที่ทำให้คุณเลิกเข้าใจผิดว่ามีเวลาเสียได้อย่างแท้จริง

สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่เวลา

สิ่งที่ดับไปก็ไม่ใช่เวลา

แต่เป็นรูปธรรมนามธรรม

ที่ดับแล้วเกิดเป็นอื่นเรื่อยไป

เลวมาก! ทำเหมือนตุลเลย!

เลวมาก! เป็นแฟนภาษาอะไรไม่ยอมเอาใจกันบ้าง ไม่รู้จักเห็นหัวอกตุ้มเลย

เลวมาก! ยืนหน้ารถออกมาเกือบกลางถนน ตูวิ่งมาเร็ว ๆ ต้องเบรคตัวโก่งเกือบชนแน่ะ

เลวมาก! ปล่อยให้รอเป็นนานสองนาน ทำงี้กับตุได้ไงวะ?

ฯลฯ

เคยรู้สึกไหมครับว่าสบายใจที่ได้ตำคนอื่น? เพราะช่วงเวลาที่ขยับปากตำคนอื่นอยู่ อย่างน้อยก็แปลว่าตัวเองไม่ได้เป็นเช่นนั้นเหมือนอย่างเขา

แต่รอให้ลับหลังคนที่เรตำก่อนเถอะ จะผลอเป็นซะเองขึ้นมาเมื่อไหร่ค่อยอนุโลมว่าไม่เป็นไรกันอีกที!

อาศัยเพียงตาเปล่า ๆ สองข้าง เราอาจมองเห็นความผิดของคนอื่นโดยง่าย ไม่ต้องออกแรงอะไร แต่ต้องอาศัยใจ และเป็นใจที่มีกำลังมากยิ่งขึ้น เราจึงสามารถมองเห็นความผิด ตลอดจนความหลงตัวของตนเองได้ไหว

ตอนเราทำดี ตอนเรากำลังเป็นคนดี ก็ไม่ต้องใช้กำลังใจในการมองตัวเองมากนัก เพราะเราพร้อมจะสรรเสริญตัวเองกันอยู่ก่อนแล้ว แต่ตอนร้าย หรือถึงขั้นกำลังอยู่ในช่วงเป็นคนชั่วร้าย จะยากเหลือเฟือกับการขออนุญาตกิเลส เพื่อยอมรับว่าเราผิด เราผลอพลาต เราทำเรื่องไม่ดียังมา

ถ้าหันมองเข้ามาที่ใจอยู่เรื่อย ๆ จนเคยชิน จะพบว่าทุกครั้งที่ตำคนอื่นอย่างมีอารมณ์ คล้ายเกิดหน้ากากรอบหน้า ตันลูกตาของเราให้ไปนอกเพื่่อมองข้างนอกทำเดียว และเป็นมุมแคบๆที่พร้อมจะเห็นแต่ความผิดของคนอื่น ยิ่งตำมากขึ้นเพียงใด ความดีของคนถูกตำก็ยิ่งลดน้อยถอยลงเพียงนั้น กระทั่งไม่เหลือหรือเลยสักนิด

และถ้าถึงขั้นตำแบบไม่มีเหตุผล หรือรู้อยู่ว่าเป็นเสียงต่ำจากความเกลียดในกันบึ้งจิตใจของตนเอง รัศมีจิตของเราจะหดลงมาถึงจุดแคบสุด หากทำความรู้สึกไปที่ใบหน้าจะเหมือนมีดสนิท หากความสว้างใด ๆ ไม่ได้แผ่เม่น้อยเท่าน้อย ความรู้สึกมีดินนั้นแหละเครื่องฟ่องว่ารัศมีมนุษยธรรมดับหายไปชั่วขณะ

ความมืดกับความเกลียดเป็นเกลือกกัน เมื่อใดใบหน้าคุณสวมหน้ากากแห่งความเกลียด
เต็มใบ เมื่อนั้นคุณจะไม่เห็นอะไรนอกจากความดำมืดของคนอื่น

ความเกลียดนำความมืดมาห่อหุ้มคลุมโลกของคุณ ในโลกแบบนั้นความรักและความ
เมตตาจะหายเหินเหมือนไม่เคยมีอยู่ และไม่ยากที่จะทำให้มีขึ้น หากตายลงในขณะที่โลกนี้ยังดู
มืดด้วยรังสีความเกลียด คุณคงไม่เชื่อเรื่องโลกหน้าที่เต็มไปด้วยแสงสว่างแห่งความ
เมตตาและความมีเหตุผลเป็นแน่

ทางเป็นไปได้จริงที่จะเปิดช่องให้แสงสว่างสอดเข้ามาขั้วใจความมืด ก็คือต้องปลุกสติและ
ความสำนึกผิดให้ฟื้นคืน และอุบายวิธีง่าย ๆ ประการหนึ่ง ที่จะไขแสงแห่งสติขึ้นมากลางใจ ก็คือ
ไม่พูดและหยุดแค่คำว่า ‘เลวมาก!’ แต่ต้องต่อท้ายตามหลังมาอีกนิดคือ ‘ทำเหมือนตุเลย!’ ซึ่งมี
แนวโน้มให้เชื่อครั้นว่าวลีหลังจะเป็นความจริงได้เกินครึ่ง

รวมแล้วคือท่องไว้ให้คล่อง เน้นกันหนักๆว่า ‘เลวมาก! ทำเหมือนตุเลย!’

แม้จะคิดหรือพูดแบบแกล้งๆ แต่อย่างน้อยจะเหมือนมีแสงหึ่งห้อยน้อยๆสว่างวาวขึ้นมาก
กลางใจ แสงหึ่งห้อยเปรียบเหมือนความริบหรี่แห่งสติ ความริบหรี่แห่งสตินั้นแหละคือการลด
ความเกลียดลงได้นิดหนึ่ง

เมื่อความเกลียดลดลงได้นิดหนึ่ง จะทำให้คุณเห็นตามจริงได้นิดหนึ่ง เมื่อความเกลียด
ลดลงมากขึ้น จะทำให้คุณเห็นตามจริงได้มากขึ้น และในที่สุดเมื่อความเกลียดหายไป ความจริง
ทั้งหมดจะปรากฏอย่างสดใสเท่าความผ่องใสของจิตอันปราศจากความเกลียดของคุณ

ด้วยจิตที่ว่างจากความเกลียด คุณจะเห็นด้านสว่างและด้านมืดของโลกโดยปราศจากอคติ
เวลาจะดูว่าคนๆหนึ่งเป็นอย่างไร คุณจะดูครบทั้งตอนที่เขาดวงขึ้นและดวงตก

เวลาดวงขึ้นสุด คนๆหนึ่งอาจมีทุกสิ่ง แล้วคุณก็ได้เห็นว่าขณะพริ้วพร้อมที่จะให้ เขามีแ
ใจให้อะไรใครบ้าง

ส่วนเวลาดวงตกสุด คนๆหนึ่งอาจจนตรอกหลังพินาศ แล้วคุณก็ได้เห็นว่าขณะเข้าตาจน
เขาเลือกเอาตัวรอดด้วยวิธีสะอาดหรือสกปรก

และอะไรจะเกิดขึ้นหาก ‘เขาคนนั้น’ คือ ‘คุณนั้นแหละ’?

หลังจากมีชีวิตมานานพอ โลกนี้เหมือนจะบอกเราอย่างหนึ่ง คือถ้าสังคม
สันนิษฐานว่าใครเลว โอกาสที่ข้อสันนิษฐานของสังคมจะถูกต้อนั้น มีมากกว่าข้อ
สันนิษฐานว่าคน ๆ นั้นดี

สิ่งที่คุณอาจไม่ทันตระหนักก็คือยิ่งคุณได้พบว่าโลกนี้มีคนเลวมากขึ้นเท่าไร จิตของคุณ
จะยิ่งโกรธโลก แค้นโลก ไม่พึงพอใจโลก และถูกโลกดั่งให้ตกต่ำมากขึ้นเท่านั้น

คนเรามักรู้สึกว่าตัวเองไม่ค่อยมีกำลังใจจะมองโลกในแง่ดี ก็เพราะโลกไม่ค่อยมีแง่ดีให้มอง
หรือบทยจะมีแง่ดีขึ้นมาบ้างก็คล้ายพยับแดดที่เป็นเพียงเงาลวงตา ส่องชัดๆ ไม่มีความจริงดังที่
เห็นอยู่เลย

คนส่วนใหญ่มุ่งจะหาแรงบันดาลใจดีๆ จากภายนอก ฉะนั้นข้ออ้างที่มักได้ยินเสมอคือเมื่อ
โลกไม่ดี ก็ไม่รู้จะได้อยู่คนเดียวไปทำไม...

ความจริงก็คือ ถ้าดีแล้วมีความสุข คุณก็น่าจะลองเป็นคนดีคนสุดท้ายของโลกนี้ดู

การขาดแรงบันดาลใจดีๆ แม้จากความคิดอันเป็นสมบัติภายในตนเองนั้น นอกจากทำให้
คุณเกลียดโลกแล้ว เผลอๆ จะเกลียดตัวเองในระดับรุนแรงเกินคาดอีกด้วย ค่าที่ส่วนลึกอยากดี
แต่โลกนี้เหมือนไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะบันดาลให้คุณอยากดีเอาเลย

และเมื่อลงเอยด้วยการปลุกความเกลียดตัวเองไว้แล้ว เรื่องก็จะมาบรรจบกับจุดเริ่มต้น
ใหม่ คือเพื่อปกปิดความรังเกียจตัวเอง คุณต้องหาแพะ หาใครสักคนที่ ‘น่ารังเกียจ’ มาตำหนิต
เพื่อบอกตัวเองว่าเราไม่ได้เป็นอย่างนั้น เราไม่ได้น่ารังเกียจอย่างนั้น

ความสามารถในการเห็นตัวเองตามจริงว่าไม่ได้ดีกว่าคนอื่น จะเป็นจุดเริ่มต้นอย่างแท้จริง
ที่ทำให้คุณแตกต่างจากคนอื่น คือรู้ตัวว่ามีอะไรที่ยังผิดอยู่ แล้วความรู้ตัวนั้นจะกางทางสู่
การเปลี่ยนผิดให้เป็นถูกได้ในภายหลัง

เมื่อสามารถเปลี่ยนผิดในตนเองให้เป็นถูกได้ข้อหนึ่ง เท่ากับคุณต่างจากคนอื่นได้จริงๆ
หนึ่งข้อ ที่จุดนั้นคุณจะนึกเห็นใจมากกว่านึกอยากตำหนิตที่เขายังผิดอยู่ และแม้ถ้าจำเป็น
หรือเห็นโอกาส คุณก็จะเริ่มชี้ทางสว่างให้แก่เขาด้วยน้ำใจปรารถนาดี ไม่ใช่ขวานในปาก
โจมตีด้วยอำนาจความคิดประทุษร้าย

ณ จุดที่น้ำใจเอ่อขึ้นมาแล้ว คุณจะยืนอยู่อีกฟากหนึ่งและมองเห็นผู้คนในโลกยึดมั่นถือมั่น
อยู่กับความรักและความเกลียดสุดโต่ง ความรักและความเกลียดคือตัวการสร้างโลกหลอกขึ้นมา
ซ้อนทับโลกแห่งความจริง บดบังจนโลกแห่งความจริงหายไปไหนก็ไม่รู้

รอยยิ้มและเสียงหัวเราะอาจไม่ใช่สัญลักษณ์ของความเมตตา แต่ความเมตตามักนำมาซึ่ง
เสียงหัวเราะและรอยยิ้มเป็นสุข หากปล่อยให้ความเกลียดครอบงำจิตใจคุณ คุณจะไม่มีทางยิ้ม
และหัวเราะอย่างเป็นสุขได้เลย

คนดีจริงจะรู้ตัว
ว่ายังเลวตรงไหน
และจะไม่ตำคนอื่น
เพียงเพื่อให้รู้สึกว่าคุณดีกว่า

ดีที่สุดในกระดาด

นักศึกษามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเดินเข้าไปหาบรรณารักษ์ด้วยสีหน้าเซ็งๆ

ผมไม่อยากเสียเวลาเปล่าอ่านหนังสือไร้ค่า ช่วยแนะนำหนังสือที่ดีที่สุดในโลกให้ผมหน่อย

“เสียใจ... เขาห้ามบรรณารักษ์พูดว่าหนังสือเล่มไหนดีที่สุด”

โง่งน่ะ?

“เพราะหนังสือดีที่สุดต้องทำให้คนอ่านดีขึ้น แต่เรายังไม่เจอหนังสือเล่มไหนทำให้ทุกคนดีขึ้น คุณอาจดีขึ้นจากการอ่านหนังสือที่ใครๆตัดสินว่าแย่มากก็ได้”

งั้นมีหลักเกณฑ์ชี้ไหมว่าหนังสือที่ดีที่สุดในโลกสำหรับผมต้องเป็นอย่างไร?

“ข้ามคำถามนั้นไปก่อน เอาคำถามนี้แทน ชีวิตคุณต้องการอะไร?”

ผมไม่รู้

“โอเค อย่างนี้ต้องอ่านหนังสือที่กระตุ้นให้คุณรู้ว่าชีวิตนี้คุณต้องการอะไร”

โอ้! เข้าใจละ ผมควรไปที่ตู้หนังสือหมวดไหน?

“ถ้าคุณชอบศาสนา หนังสืออาจอยู่ในหมวดศาสนา ถ้าคุณชอบการ์ตูน บางทีมันอาจอยู่ในหมวดการ์ตูน”

งั้นผมจะลองไปหาในหมวดการ์ตูนก่อน แต่เอ! ถ้าผมอ่านหนังสือเล่มนั้นและทำให้ผมรู้ว่าต้องการอะไรในชีวิต หนังสือเล่มนั้นก็ไม่ดีที่สุดในโลกสำหรับผมอีกต่อไปละสิ?

“ถึงเวลานั้นคุณต้องตอบคำถามตัวเองใหม่”

คำถามว่าอะไร?

“ทำยังไงจะได้สิ่งที่ต้องการ”

เออ จริง! หนังสือที่กระตุ้นให้อยากได้ กับหนังสือที่แนะวิธีให้ได้มา ไม่จำเป็นต้องอยู่ในเล่มเดียวกัน

“นั่นแหละความจริงที่น่าเสียดาย”

มันควรจะอยู่ในหมวดหนังสือฮาวทูกระมัง?

“บางครั้งหนังสือฮาวทูก็ไม่ได้สอนวิธีทำ อาจแค่เล่าให้ฟังว่าคนเขียนมีประสบการณ์มาอย่างไรเท่านั้น”

เห็นด้วย! หนังสือบางเล่มแค่สอนให้หลอกตัวเอง น่าสงสัยว่าคนเขียนเคยหลอกตัวเองสำเร็จหรือเปล่าด้วยซ้ำ

“เอางี้ดีกว่า เกิดมาคุณเคยเจอใครที่น่าเชื่อถือบ้าง?”

ขอเบะปากตอบว่าไม่เคย

“เพราะอะไร?”

บางคนดูไม่น่าเชื่อถือแต่แรก บางคนดูน่าเชื่อถือแต่ก็ทำดีทีเหลวในภายหลัง

“แปลว่าคนที่น่าเชื่อถือที่สุด พวกเขาก็นำลายความน่าเชื่อถือของตัวเองก่อนตาย?”

ก็ไม่แน่ ไอแซค นิวตันต้องตายไปเป็นร้อย ๆ ปีก่อนโดนไอน์สไตน์เกิดมาทำลายความน่าเชื่อถือบางทฤษฎีของเขา แล้วก็ไม่มีใครรู้ว่าไอน์สไตน์คิดอะไรไว้ผิดบ้าง จนกว่าจะมีคนพิสูจน์ได้ในอนาคตเป็นร้อย ๆ ปีข้างหน้า

“แล้วถ้าทฤษฎีของใครไม่ถูกทำลายล้างได้เลยเป็นพัน ๆ ปีจนถึงปัจจุบันและต่อไปในอนาคตล่ะ?”

คนนั้นก็คงน่าเชื่อถือจริงมั้ง ถ้าผมจะอ่านงานของคน ุั้นก็คงต้องเผื่อใจเชื่อมากหน่อย

“ถ้าอย่างนั้นฉันขอแนะนำให้อ่านสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสดู ท่านมีทั้งคำที่จะทำให้คุณนึกออกว่าชีวิตนี้ต้องการอะไร แล้วก็ทั้งวิธีการเพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา นอกจากนั้นความน่าเชื่อถือของท่านยังยืนยงมาเกือบสามพันปี เพราะทุกคนพิสูจน์ความจริงได้ก่อนตาย ยุคนาโนเทคโนโลยีของเรายังทำลายความน่าเชื่อถือของท่านไม่ได้ ทั้งด้านที่ท่านแสดงความจริงระดับใหญ่เกี่ยวกับดวงดาวในจักรวาล และทั้งด้านที่ท่านแสดงความจริงระดับเล็กเกี่ยวกับตัวอ่อนอันเป็นกำเนิดมนุษย์ ตลอดจนกระทั่งวิธีดำเนินจิตเพื่อเข้าถึงความบริสุทธิ์สว่าง เป็นอิสระจากทุกข์อย่างสิ้นเชิง”

แล้วผมจะแน่ใจได้อย่างไร ว่าอันไหนพระพุทธเจ้าพูด อันไหนคนอื่นพูดให้หนักว่าพระพุทธเจ้าพูด?

“คุณควรอ่านบันทึกชิ้นแรกที่น่าเชื่อถือที่สุด คือพระไตรปิฎก”

ผมจะอ่านเข้าไปอย่างไรไหว? เนื้อหาดั้งหลายสิบเล่มโต ๆ แถมไม่มีสารบัญ ไม่มีลำดับง่ายไปหายาก

“ก็อ่านที่ผู้รู้ท่านเรียบเรียงไว้สั้น ๆ ง่าย ๆ อย่างเช่นพระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชนของอาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ”

ผมจะหาตัวอย่างหลักฐานเป็นคนที่ประสบความสำเร็จได้จากไหน?

“จะหาไปทำไม?”

เอาไว้เป็นแรงบันดาลใจ

“หนังสือทำให้คุณได้คิด การได้คิดนั้นแหละแรงบันดาลใจ ทำไมต้องรอตัวอย่างจากคนอื่น ในเมื่อคุณเป็นตัวอย่างให้คนที่เขายังไม่ได้รับแรงบันดาลใจอย่างคุณ”

ผมอ่อนแอเกินกว่าจะดูดเอาความเข้มแข็งมาจากหนังสือ

“ความอ่อนแอเกิดจากการคิดมาก ถ้าหากคิดน้อยลงคุณจะมีเข้มแข็งขึ้นกว่าเดิม”

การอ่านหนังสือจะไม่ทำให้คิดมากได้อย่างไร?

“คุณต้องหัดทำมากกว่าอ่าน แต่ควรอ่านก่อนหัดทำ”

จะเป็นไปได้อย่างไร ในเมื่อผมชอบอ่านมากกว่าทำกิจกรรมอื่นใดในชีวิต

“คุณถึงต้องการหนังสือที่ดีที่สุด ที่ทำให้คุณคิดออกว่าต้องการของจริงแบบใดมากกว่าของปลอมในกระดาษ”

หนังสือที่ดีที่สุดไม่มี

มีแต่การอ่านที่ดีที่สุด

การอ่านที่ดีที่สุด

คือการอ่านเพื่อทำชีวิตจริงให้ดีขึ้น

ยักษ์ในตะเกียง

ตอนนี้เลยนะครับ ถ้ามียักษ์ในตะเกียงโผล่หน้ามาถามผมว่าจะเอาอะไร ให้ขอได้ ๓ ข้อ ผมคงขอในสิ่งที่ไม่เคยคิดขอ เอาตั้งแต่ข้อแรกสุดเลยนะ ผมจะขอให้พรอีกสองข้อเป็นหมัน หรือไม่ก็อย่าให้ผมคิดอยากได้อะไรจากยักษ์อีกเลย นี่พูดจริงนะครับ ไม่ได้แกล้งพูดเท่าๆ

ไอ้เรื่องอยากได้นะอยากได้อยู่ แต่หากเข้าใจและศรัทธาภักดีของกรรมวิบาก คุณจะเห็นว่าอยู่ๆ ได้สิ่งที่ปรารถนามาฟรีๆตามใจชอบ ๓ ประการนั้น เป็นอะไรที่น่าสะพรึงกลัวมากๆ ล้อเล่นไม่ได้เลย

หากยักษ์ในตะเกียงมีอำนาจวิเศษจริง ขนาดอยู่เหนือกฎแห่งกรรม สามารถบันดาลอะไร ขึ้นมาให้ผมได้ โดยไม่ต้องอาศัยกรรมใดๆของผมมาเป็นปัจจัยตั้งต้น ก็แปลได้อย่างเดียวคือ ยักษ์ในตะเกียงเป็นผู้สร้างระดับปฐม หรืออีกนัยหนึ่งเป็นผู้สร้างกฎแห่งกรรมเสียเอง!

การขอบางสิ่งได้โดยไม่ต้องทำอะไรเลยนั้น เท่ากับคุณอยู่นอกกระบวนการความจริง สิ่งที่คุณ ได้มาย่อมไม่ใช่อะไรที่อยู่ในขอบเขตความจริง ลองคิดดู ตอนนี้คำน้ำมนต์กำลังแพ้งๆ สมมุติว่าผม ขอให้มีน้ำมนต์เพิ่มขึ้นมาเองในถังอย่าได้มีวันหมด ยักษ์ในตะเกียงเสกพวงเตยวรธของผมหวังได้ โดยไม่ต้องเข้าป้อมอีกเลยตลอดชีพ อะไรจะเกิดขึ้นได้บ้าง?

ตอนขอนั้นผมอาจลืมบอก ว่าให้เติม ๙๑ หรือ ๙๕ ถ้ารถผมจำเป็นต้องใช้ ๙๕ แต่ยักษ์ดัน เสก ๙๑ หรือดีเซลมาให้ก็จบเห่ แยกว่านั่นคือถ้าเกิดยักษ์ไม่รู้เรื่อง จับพลัดจับผลูเสกอะไร คล้ายๆคำน้ำมนต์ให้ถึงแทน รถผมคงเจ๊งแบบเคลมประกันยากหน่อย

หากมองอยู่ในขอบเขตความเป็นจริง เมื่อรถวิ่งน้ำมนต์ก็ต้องลดระดับลงไปเรื่อยๆ เพราะถูก นำไปเผาผลาญเพื่อใช้ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ และในระบบความเป็นจริงนั้น ผมต้องมีเงินมา เติมน้ำมนต์ที่พร่องลงไป เงินนั้นมาจากการทำงานหรือไม่ก็บุญเก่า อย่างใดอย่างหนึ่ง

อยู่ ๆ หากมีน้ำมนต์เ่อขึ้นมาเอง ระบบความจริงจะถูกรบกวนเป็นทอดๆ รถผมต้องวิ่งด้วย พลังลึกลับบางอย่างที่ชวนหวาดผวามากกว่าสามัญใจ ต้นเค้าของมันไม่ได้มาจากการทำงาน ของผม ไม่ได้มาจากเงินของผม ไม่ได้มาจากการที่ผมเอารถเข้าปั้ม ไม่ได้มาจากเด็กปั้มผู้มี หน้าที่เสียบบหัวจ่ายเข้าช่องรับ การขาดหายของเหตุเป็นทอด ๆ นั้น คือการปรากฏตัวของ ผลซึ่งคุณไม่อาจพยากรณ์ได้ว่าจะต้องชดใช้ด้วยอะไร

ตามกฎหมายความจริงอันน่าจะเป็นนั้น ทำงานได้เงิน มีเงินใช้แลกของ พอของหมดก็เอาเงินไปแลกมาใหม่ แต่หากหากกฎหมาย คุณทำเรื่องเท็จให้เกิดขึ้นได้จริง ไม่ต้องทำงาน ไม่ต้องรับเงินมาจากงาน ไม่ต้องเอาเงินไปแลกซื้อน้ำมันที่เขาอุตส่าห์ผลิตกันด้วยกระบวนการยุ่งยาก อยู่ดี ๆ ก็มีน้ำมันเต็มถังตลอดชีพ คุณพอจะนึกออกหรือยังว่าสิ่งที่อยู่ในถังน้ำมันรถของผมควรแก่การหวาดผวาทนหัวลุกขนาดไหน

ถ้าวิ่ง ๆ ไป น้ำมันระเหยหายไปเฉย ๆ

ถ้าวิ่ง ๆ ไป น้ำมันยังเต็มถึงแต่รถเกิดพายุศุขหุขวิ่งดี ๆ

ถ้ายังไม่ทันวิ่ง ถังน้ำมันอยากกระเปิดตูมขึ้นมาซะอย่าง...

ใครจะทำไม? ก็มันไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลมาแต่แรก

คิดถึงเรื่องใกล้ตัวมากขึ้น สำหรับผู้ชายที่ยังมีราคะรุ่มเร้าทั้งหลาย เมื่อได้โอกาสขอพรพิเศษคงคิดถึงหญิงสาวแสนสวย เอวบางอรรชรอ่อนแอ้นแขนอ่อน นิสัยดี ช่างเอาใจ ฉลาด ฉอเลาะเก่ง รวยอารมณ์ขัน ความสามารถสูง แล้วที่สำคัญรักเดียวใจเดียว มอบกายถวายชีวิตให้คุณคนเดียว

ถ้าบอกสเปกหญิงในฝันที่คุณต้องการแล้วยักษ์เนรมิตให้ได้ โดยที่เธอไม่ต้องมีพ่อแม่ ไม่ต้องมีที่มาที่ไปใด ๆ ทั้งสิ้น คุณรู้ไหมเธอจะเป็นยังไง? คนที่ไม่ควรจะมีตัวตนแต่กลับมีตัวตนขึ้นมาได้นี่ แค่คิดก็หนาวแล้วครับ เชื่อเถอะว่าเธอทำให้สั่นหลังคุณเย็นได้ยิ่งกว่าผีอีก เพราะคุณจะหาคำอธิบายใดๆไม่ได้เลย เอาแค่ง่าย ๆ นะครับ **คุณทำอะไรมา และมีความเหมาะสมอย่างไรถึงมีสิทธิ์ครอบครองผู้หญิงเพอร์เฟกต์ขนาดนั้น?**

ในจักรวาลของเหตุผล และในโลกแห่งความเป็นไปได้จริงนี้ ไม่มีอะไรเพิ่มขึ้น ไม่มีอะไรลดลงไปเฉย ๆ มีแต่การปรับเปลี่ยนแปลงสภาวะตามเหตุปัจจัย ทุกอย่างมีความสอดคล้องอธิบายได้ หากจะมีมนุษย์ผู้หญิงปรากฏขึ้นมาสักคน ก็ควรมีที่มาที่ไปตามธรรมชาติ หากเธอจะเลิศเลอสมบูรณ์แบบ ก็ควรมีปัจจัยตกแต่ง และหากเธอจะมาเป็นของคุณ ก็ควรมีความเหมาะสมในฝ่ายคุณเป็นตัวรองรับ

แต่ขอบเขตการรับรู้ของพวกเราอาจจะจำกัด เห็นแค่การเปลี่ยนจากน้ำแข็งเป็นน้ำเหลว เห็นแค่การเปลี่ยนจากน้ำเหลวเป็นไอน้ำ มองไม่เห็นเรื่องละเอียดในธรรมชาติแห่งการคลี่คลาย

มาสู่ความเป็นมนุษย์ ก็ย่อมไม่เห็นความสำคัญของเหตุผล เห็นสำคัญอย่างเดียวคือความอยาก
ได้ของตัวเอง

โลกใบนี้ดูน่ากลัวสำหรับบางคนที่ยึดสัจแบบไม่รู้จะเอาคำตอบใดมาไขให้แจ้ง สงสัยว่า
ทำไมมนุษย์เราไม่โชคดีเท่ากัน จู่ๆก็มีบางคนสวดยหล่อมาแต่เกิด ร่ำรวยเป็นบำเป็นหลังมาตั้งแต่
ยังไม่ออกจากเปล แล้วก็แค่เส้นทางที่โรยด้วยกลีบกุหลาบ ขณะที่จู่ ๆ ก็มีบางคนขี้น้ำขี้เถ้า
ขึ้นอุปสรรคทั้งที่ไม่เคยทำอะไรผิด ตกระกำลำบากยากจนข้นแค้นตั้งแต่เพิ่งหายใจเป็น แล้วก็
แต่อุปสรรคขวากหนามตลอดชีวิตราวกับติดกรงที่ไร้กำหนดเปิด

ถ้าสิ่งที่กำลังปรากฏอยู่ตรงหน้าคุณ และสิ่งที่รายล้อมอยู่รอบตัวคุณกว้างไกลไพศาลนี้
เป็นการบันดาลของยักษ์ที่ทรงมหิทธิธานุภาพ ก็ช่างเป็นยักษ์ที่ล่ำเอียงสันดี แต่แปลกตรงที่
เหตุการณ์ต่าง ๆ กลับดำเนินไปอย่างสมเหตุสมผล เพียงแต่เป็นเหตุผลที่ถูกตัดตอนก่อนและ
หลังออกไป เทียบเคียงได้กับหนังสือเรื่องที่คุณเห็นว่าขึ้นต้นมาก็มีพระเอก มีนางเอก มีตัว
รอง มีตัวร้าย มีเหตุการณ์ต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างสอดคล้องจากต้นจนปลาย แต่อย่าถามว่าก่อน
เริ่มเรื่องนั้น บรรดาตัวละครเคยหัวเราะ เคยร้องไห้ หรือเคยก่อกรรมทำเข็ญไว้อย่างไร
กันบ้าง เพราะนักประพันธ์ไม่ได้คิดไว้ ผู้กำกับเองก็ไม่รู้ และแม้ดาราที่มาเล่นก็ไม่ถูกกะ
เกณฑ์ให้ต้องรับผิดชอบแม้แต่หยด

สำหรับภาพยนตร์คงไม่มีอะไรต้องคิดมาก เพราะเป็นเรื่องเล่น ๆ ดูเอาอารมณ์รัก โลภ
โกรธ หลงพอให้เสร็จ ๆ แล้วลืม ๆ ได้ แต่น่าคิดถ้าเราพูดถึงชีวิตจริง ก่อนเกิดมากับหลังตายไป
มันช่างเหมือนภาพยนตร์ในแง่ของการถูกตัดตอนเสียจริง ๆ ถ้าเกิดมาทุกคนไม่มีที่มาที่ไป
ทำให้แตกต่างกัน และหลังจากสิ้นลมหายใจทุกอย่างจะหายไปเฉย ๆ ก็แปลว่าเรากำลัง
อยู่ในหนังเรื่องหนึ่งเท่านั้น

ระหว่างมีชีวิต ไม่ว่าใครเคยตั้งมูลนิธิต่อคนอนาถา ใครจะเคยฆ่าข่มขืนปล้นล้างโคตร
อย่างไร ธรรมชาติก็จะไม่จัดหา ‘ผล’ มารองรับ ‘เหตุ’ เหล่านั้นแต่อย่างใดทั้งสิ้น นั่นหรือความ
สมจริง? อะไรที่ขาดหายไปย่อมไม่อยู่ในระบบความจริง มองเป็นภาพใหญ่ภาพรวมคุณย่อมรู้สึก
ขาด ๆ หาย ๆ มันจะเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร ในเมื่อขณะมีชีวิตอยู่ ธรรมชาติให้เราเห็นสิ่งต่าง ๆ
ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล ทว่าก่อนมีชีวิตและหลังเสียชีวิต ธรรมชาติกลับปล่อยให้เป็นเรื่อง
ของความว่างเปล่าไร้เหตุผลไปเสีย

ความไม่รู้เหมือนกัน ทำให้เราเลือกเชื่อตามอภิปรัชญา บันใดขึ้นมาเป็นตัวแทนธรรมชาติ
ปาวประกาศสัจจะและกฎเกณฑ์ใด ๆ ก็ได้ มนุษย์ทุกคนมีอิสระที่จะเลือกฟังในสิ่งที่ใจอยากฟัง
ส่วนจะผิดหรือถูกก็ต้องรอพิสูจน์กัน

ทุกวันนี้คนตายเกือบสองแสนคนทั่วโลก ซึ่งนั่นก็แปลว่าธรรมชาติจัดแสดงมหรสพแห่งความจริงให้คนเกือบสองแสนได้ชมกันทุกวันอยู่แล้ว เมื่อวานเกือบสองแสน วันนี้เกือบสองแสน และพรุ่งนี้ผมหรือคุณก็อาจเป็นหนึ่งในผู้ชมเกือบสองแสนที่วานี้เช่นกัน

ถ้าธรรมชาติเป็นต้นกำเนิดของเหตุผล
แปลว่าทุกการเกิดย่อมเป็นผลที่ไหลมาแต่เหตุ
และทุกการตายย่อมเป็นเหตุที่นำไปสู่ผลเสมอ

ทักทายอย่างมีพลัง

ความไม่มั่นใจในตนเองจัดเป็นความเสียหายทางจิต และอาจเป็นถึงหายนะของชีวิต

ผู้คนมากมายขาดความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อจะต้องสื่อสารกับผู้อื่น จะเป็นเพราะเกิดประสบการณ์แย่ๆทับถมกันมาทำไห้หนักช่างเถอะ เอาเป็นว่าแค่เริ่มต้น หลายคนก็หงอแล้ว ทำท่าเหมือนพะอืดพะอมที่จะต้องตั้งหลักเจรจาแล้ว

แล้วคุณจะแปลกใจ หากทราบว่เคล็ดลับมันมีอยู่นิดเดียว คือตั้งต้นเจรจา หรือ ‘ทักทาย’ ให้มีพลัง แล้วรูปแบบการสื่อสารทั้งหมดของคุณจะแตกต่างกันไป อาจจะทีละน้อยหรือพรวดพราด นี่เป็นความรู้จากจิตที่ไม่ต้องพึ่งพาตำราจิตวิเคราะห์ให้หนัๆ หากคุณทักทายได้อย่างมีพลัง ขอให้สำรวจดูเถิดว่าทุกอย่างเริ่มจากการ ‘ตั้งจิต’ ไว้ถูกเท่านั้น

ก่อนอื่นลองสังเกตจากตาเปล่าๆ หูเปล่าๆของคุณเอง พอบางคนทักทายคุณ คุณจะเกิดความรู้สึกที่พิเศษ หรือประทับใจในความทรงจำขนาดที่ว่เวลาคุณนึกถึงเขา ก็อาจนึกถึงเสียงทักของเขา ก่อนหน้าตาและพฤติกรรมทั้งหมดของเขาเสียอีก สรุปง่าย ๆ ว่าคนๆหนึ่งอาจดูมีเสน่ห์เพียงเพราะทำไห้คนติดใจแรงปะทะวูบแรกที่มีมาจากคำทักทายเท่านั้น ไม่สำคัญเลยว่าเขาจะหน้าตาดีหรือเลาเหยะเพียงใด

จุดสรุปสั้นๆที่จะทำไห้การทักทายของคุณมีค่า และสามารถชนะใจคนถูกทักไปกว่าครึ่ง ก็คือ ทำไห้เขารู้สึกว่คุณดีใจที่เห็นเขา และเต็มใจที่จะเปล่งเสียงขานชื่อของเขา หากฝึกดีๆคุณจะมีคำทักทายที่เป็นเสมือนกระสุนเชื่อมไมตรีที่ยิงเข้าหัวใจคนได้ทุกครั้ง

เพื่อจะรู้ตัวว่ปัจจุบันคุณทักทายแบบแหะๆหรือทักทายแบบคนเจ้าเสน่ห์ ขอให้ไปยืนหน้ากระจกที่เห็นได้ทั้งตัว เสมือนกำลังเผชิญหน้ากับคนอื่นอยู่ แล้วเปล่งเสียงว่ “สวัสดีคุณ (ตามด้วยชื่อตัวเอง)”

หลังจากเห็นและได้ยินเสียงทักของตัวเองแล้ว หากรู้สึกแจ่มใส รู้สึกยินดี หรือรู้สึกสดชื่นขึ้นกว่าเดิม ก็แปลว่ใช้ได้อยู่แล้ว เสียงทักของคุณมีสิทธิ์ทำไห้คนถูกทักดีใจได้เลย แต่หากรู้สึกทะแม่งๆ หรือกระทั่งรู้สึกห่อเหี่ยว มีอาการคล้ายกลั๊กลั่นก่อนฝืนอยู่ในอก อันนี้ก็ขอให้ปรับแต่งเสียใหม่ เอาไห้รู้สึกว่เขาในกระจกมันทักคุณเหมือนดีใจที่ได้เห็นคุณ และเหนียวนาไห้คุณพลอยดีใจที่ได้เห็นมัน นั่นแหละถึงจะเอาไปใช้งานได้

ลองมาดูกันว่เสียงทักที่เปล่งออกมาจากความดีใจมีอะไรบ้าง

๑) วิธีแปลงเสียง ระดับเสียงต้องดังพอประมาณ พอเหมาะกับระยะห่าง หากแผ่วงเกินไป แปลว่าไม่เต็มใจทัก หรือคนถูกทักไม่มีค่า หากดังเกินไปอาจเหมือนข่มขู่คุกคาม หรือตะโกนไล่ มากกว่าตั้งใจทักกันทีเดียว ตอนฝึกกับกระจกเงา ขอให้ตั้งระยะห่างต่าง ๆ กัน แล้วสังเกตดูว่าแต่ละระยะเหมาะกับความดังระดับไหน เลือกเอาที่รู้สึกว่าจะเกิดความเด่นดังของเสียงทักมากพอก็แล้วกัน

๒) ความหนักแน่นชัดเจนของชื่อคนที่ถูกทัก ถ้าที่ผ่านมากูณทักแบบไม่เอ่ยชื่อ ต่อไปนี้ หัดเอ่ยเสียง และต้องเอ่ยให้กระชับ คมชัด และหนักแน่นด้วย ชื่อของแต่ละคนจะมีวิธีออกเสียงได้หลายแบบ เมื่อลองขานชื่อตัวเองกับกระจกเงา ขอให้สังเกตว่าชื่อคุณเองก็มีวิธีทอดเสียงและขยับเน้นเสียงแต่ละพยางค์ได้ต่าง ๆ กัน และจะมีอยู่วิธีหนึ่งที่นำฟังที่สุด ขอให้ทำความเข้าใจสังเกตแบบเดียวกันไปใช้ทักคนอื่น ๆ ด้วย

๓) กระแสความรู้สึกที่คุณมีต่อคนที่ถูกทัก ใจที่สดใสย่อมก่อให้เกิดเสียงที่สดใส และสร้างบรรยากาศน่ายินดีของการพบกัน แต่ใจที่ 'แก้งสไส' อาจก่อให้เกิดความรู้สึกผิดใจขึ้นมา แทนตั้งแต่วินาทีแรกที่พบกัน เมื่อฝึกอยู่หน้ากระจก ขอให้สังเกตจิตตัวเองดี ๆ คุณจะเห็นจิตตัวเองผ่านยิ้มบนปาก ผ่านยิ้มในตา และผ่านยิ้มแห่งรัศมีของจิต ยิ้มที่ออกมาจากใจ สดใสจริง ๆ จะเจิดฉาย อิ่มเต็ม ปราศจากความครึ้มครั่งส่วงให้สำเหนียกรู้สึก

คนเราจะยิ้มสวยที่สุดตอนนึกมุมปากออกจนสุด แต่การยิ้มละไมในหน้าก็เพียงพอจะเป็นสัญลักษณ์ของความดีใจที่ได้เจอกัน ลองมองตัวเองในเงากระจก และเห็นตามจริงว่าวิธีรักตัวเองที่ดีที่สุดคือหัดรู้สึกดีกับตัวเอง เมื่อรู้สึกดีกับตัวเองได้ ปากจะยิ้มออกมาเอง ขอให้คุณจำความรู้สึกนั้นไว้ และนำไปใช้ทักคนอื่นเสมือนคุณกำลังรู้สึกดี ที่สุดกับตนเองตอนอยู่หน้ากระจกเงา ความรู้สึกด้านดีที่เกิดขึ้นกับคนถูกทัก จะย้อนกลับมาเป็นกำลังให้คุณรู้สึกดีกับการทักทายผู้คนมากขึ้นเรื่อย ๆ

๔) วิธีมองหน้า หลายคนเอ่ยปากทัก แต่สายตาหันไปมองทุ่งหญ้าหรือเสาไฟฟ้าข้างทาง เสียแทน อาจเพราะเขาไม่มีค่าพอ คุณไม่ควรมองว่าคนที่ถูกทักมีเกียรติหรือไรเกียรติ ขอให้มองว่ามนุษย์ทุกคนควรค่าต่อคำทักทายที่ดี ที่มีพลังความสดใสจากคุณเสมอ ความรู้สึกในใจว่าพวกเขามีค่าพอ จะย้อนกลับมาทำให้คุณรู้สึกว่าตัวเองมีค่าอยู่เสมอ สดใสเสมอ อีกประการหนึ่งอย่าจ้องหน้าอีกฝ่ายจนกลายเป็นส่งแรงกดดันให้เขาเกิดความอึดอัด การมองเต็มตาไม่ใช้การทำตาถลน ทดลองปรับสายตาหลาย ๆ แบบจนกว่าจะเกิดความรู้สึกดีที่สุด แล้วจำไว้ใช้กับคนจริง ๆ ในโอกาสต่อไป

๕) ความงามในการไหว้หรือการโบกมือทักทาย ไทยเรามีกิริยาทักทายอันนุ่มนวล แต่ไม่ค่อยใช้ประโยชน์จากตรงนี้กันเท่าไร โดยเฉพาะยามต้องเป็นฝ่ายทักทายผู้ใหญ่ก่อน ความสดใสในน้ำเสียงอันแผ่วไฉซึ่งความนุ่มนวลในมือที่พนมและศีรษะที่ก้มแล้วนั้นแหละ สุดยอดเสน่ห์ไทย คุณดูในกระจกให้เต็มตาว่าการไหว้ของคุณอ่อนน้อมพอหรือยัง **ขอให้สังเกตว่าถ้าสามารถทำเงาในกระจกให้อ่อนน้อมงดงามได้ ใจคุณจะอ่อนโยนเยือกเย็นยิ่ง และหากผู้ถูกทักไมใช่คนที่คุณจะต้องไหว้ ก็อาจมีภาษากายอื่นๆ เช่นโบกมือให้หรือค้อมศีรษะชนิดหนึ่ง** **ขอให้สังเกตว่าแม้ภาษากายที่ไม่ใช่การพนมมือไหว้ ก็จัดเป็นเครื่องเหนี่ยวนำให้เกิดความกระต้างหรืออ่อนโยนได้เช่นกัน** เลือกเอาแบบไหนก็ได้ที่คุณชอบ แต่ขอให้แผ่วไฉด้วยไมตรีอ่อนโยน ไม่แข็งกระด้างก็แล้วกัน

เพียงฝึกทักทายอย่างมีพลัง แม้คุณกำลังเป็นโรคชอบเก็บตัว เบื่อหน่ายผู้คน หรือกระทั่งหวาดกลัวสังคม ก็อาจลดตีกริชของโรคลงได้ เผลออ่อยากออกไปหาคนทดลองทักเล่นบ่อยๆ อีกต่างหาก

เพียงฝึกทักทายอย่างมีพลัง แล้วเอาไปทักศัตรูบ่อยๆ ศัตรูของคุณจะหายไปจากโลก แล้วเกิดมิตรสหายขึ้นแทนที่ ถามตัวเองว่าทำไมคุณต้องทักทายศัตรูด้วยความเจียนและสายตาดูเยิ่น ลองทักให้เหมือนเพื่อนรักทักกันดูซิ อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าทักดีๆ ได้แล้วมองย้อนไป ก็จะตระหนักว่าเสียงคนเราไม่น่าฟังขึ้นมาด้วยความเกลียดชังแต่อย่างใดเลย ความรักและความดีใจต่างหาก ที่เป็นแหล่งกระจายประกายเสียงอันไพเราะน่าชื่นใจ คุณจะยอมให้คนอื่นเป็นเหตุเกิดเสียงน่ารังเกียจในตัวคุณไปทำไม

เพียงฝึกทักทายอย่างมีพลัง อาจแก้โรคปากเสียได้อย่างคาดไม่ถึง เพราะถ้ามองในแง่กรรมวิบากแล้ว การทักทายนับเป็นจุดเริ่มต้นของกรรมทางวาจาในแต่ละครั้ง เมื่อจุดชนวนวัฏกรรมให้เป็นกุศลเสียได้ สิ่งที่มาตามก็มีแนวโน้มเป็นกุศลไปด้วย ขอให้สังเกตเถิดว่าหลังจากทักทายเป็น คุณก็จะอยากพูดอะไรดีๆ มากขึ้น และเมื่อพูดดีได้ตลอดรอดฝั่ง คุณย่อมอยากจากลาด้วยการทิ้งท้ายที่น่าประทับใจ

สรุปคือเมื่อพยายามปรับปรุงพัฒนาการทักทายให้มีคุณภาพ มีพลัง และมีกุศลจิตอยู่เบื้องหลัง ผลกรรมที่ชัดเจนภายในเวลาอันสั้นคือคุณภาพเสียงที่ดีขึ้น สมารถในการเจรจาที่หนักแน่นขึ้น ตลอดจนความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองที่สดใสขึ้น

ถ้าทักทายไม่เป็น
ก็ยากที่จะริเริ่มทำอะไรเป็น

พระราชภาระหายเลือด

พระราชแคว้นพาราณาสีองค์หนึ่งบรรทมแล้วเกิดสุบินนิมิตในทางร้าย เห็นชวานากลุ่ม
รวมจะปลงพระชนม์ โดยให้เหตุผลต่างๆเกี่ยวกับความผิดของพระองค์ ซึ่งจริงบ้างไม่จริงบ้าง เมื่อ
ตื่นจากบรรทมพระองค์จำได้ติดตรึงอยู่เหตุผลเดียว นั่นคือชวานาไม่เคยเห็นพระองค์ใช้พระราช
อำนาจ จึงไม่เลื่อมใสยำเกรงในความเป็นพระราช ไม่ทราบจะปล่อยไว้ให้อยู่เหนือพวกตนทำไม

ช่วงสายของวันนั้น พระราชาจึงเสด็จออกถามชวานาที่ละคน

มีเหตุผลอะไรที่เราไม่ควรฆ่าเจ้า?

ชวานาคนแรกทูลตอบด้วยความอกสั่นขวัญแขวนว่า “ข้าน้อยมีลูกเมียต้องเลี้ยงดู”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชวานาชะตาขาดทันที

ชวานาคนที่สองทูลตอบด้วยดวงตาเหลือกลานว่า “ข้าน้อยรักชีวิตยิ่ง”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชวานาชะตาขาดทันที

ชวานาคนที่สามทูลตอบด้วยท่าที่ใจดีสู้เสือว่า “ข้าน้อยส่งส่วยให้พระองค์มิได้ขาด”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชวานาชะตาขาดทันที

เพียง ๓ คนแรกถูกพระราชาสั่งประหารกลางถนนอย่างน่าอนาถ ชาวกริร่าลือไปอย่าง
รวดเร็ว ทุกคนปรึกษากันจั่วหัวว่าสมควรทูลตอบคำถามของพระราชาสืบเสาะอย่างไรจึงจะ
ไม่ถูกประหาร

วันต่อมา พระราชาเสด็จเยี่ยมราษฎรอีกพร้อมคำถามเดิม

มีเหตุผลอะไรที่เราไม่ควรฆ่าเจ้า?

ชวานาคนที่สี่ทูลตอบตัวสั่นงันกตระหนักแทบสิ้นสติว่า “ข้าน้อยจงรักภักดีต่อพระองค์
ด้วยชีวิต”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชวานาชะตาขาดทันที

ชวานาคนที่ห้าทูลตอบเสียงแผ่วพรั่วว่า “ข้าน้อยไม่เคยคิดปองร้ายต่อพระองค์เลย”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชวานาชะตาขาดทันที

อีก ๒ คนถูกประหารโดยไม่แจ้งเหตุผล แต่เจ้าชีวิตคือเจ้าชีวิต ประชาชนเป็นเพียงมด
ปลวกที่พระราชานึกอยากบี้เล่นก็บี้ได้ ทุกคนจึงระดมความคิดกันอย่างหนักที่สุด ว่าตกลง
พระราชารับสั่งให้ตายไหมดีจึงจะถูกพระทัยและไวชีวิต

วันต่อมา พระราชาเสด็จเยี่ยมราษฎรอีกพร้อมคำถามเดิม

มีเหตุผลอะไรที่เราไม่ควรฆ่าเจ้า?

ชาวนาคนที่หกลูกตอบแบบกลั้วมัจจุราชสุดขีดว่า “ข้าน้อยต้องดูแลบิดามารดาที่เจ็บไข้”
พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชาวนาชะตาขาดทันที

ชาวนาคนที่เจ็ดลูกตอบด้วยใบหน้าซีดเผือดว่า “ข้าน้อยทำงานมากมาย มหาชนได้
ประโยชน์จากการมีชีวิตของข้าน้อยเพียงคนเดียว”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชาวนาชะตาขาดทันที

ชาวนาคนที่แปดลูกตอบทั้งขาสั่นจะเป็นลมว่า “ข้าน้อยรักความยุติธรรม เมื่อผิดค่อยว่าตาม
ผิด”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชาวนาชะตาขาดทันที

ชาวนาคนที่เก้าลูกตอบด้วยความเชื่อมั่นในความดีความชอบว่า “ข้าน้อยยับยั้งผองเพื่อน
มิให้คิดลอบปลงพระชนม์”

พระราชารับสั่งให้นายดาบตัดคอชาวนาชะตาขาดทันที

อีก ๔ คนลาโลกไปโดยยังไม่มีใครกล้าหือหรือรวมตัวประท้วง ประชาชนเริ่มเชื่องซึมและ
พึมพำปลงสังเวช ต่างเลิกปรึกษากัน และเชื่อว่าไม่มีประโยชน์ที่จะทูลตอบประการใด ในเมื่อ
พระราชาทรงพระโรจิตเช่นนี้

วันต่อมา พระราชาเสด็จเยี่ยมราษฎรอีกพร้อมคำถามเดิม

มีเหตุผลอะไรที่เราไม่ควรฆ่าเจ้า?

ชาวนาคนที่สิบหกลูกตอบอย่างไม่มีความอาลัยในชีวิตว่า “ในเมื่อพระองค์ทรงเป็นยมทูต
ข้าน้อยตอบอย่างไรก็ต้องถูกประหารอยู่ดี ก่อนตายขอข้าน้อยได้ล่วงรู้ให้หายคาใจเถิด ว่า
พระองค์ประสงค์คำตอบใดกันแน่”

พระราชาทรงสรวลอย่างพอพระทัย หลังจากประหารชีวิตชาวนามาเป็นวันที่สาม เพิ่งจะมี
หนึ่งในสิบที่หาญถามพระองค์เช่นนั้น

ข้าต้องการคำตอบที่ข้ารู้สึกพอใจ ข้าก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเจ้าควรตอบอย่างไร

“แปลว่าแม้ข้าน้อยเจียน พระองค์ไม่ได้คำตอบ ก็จะต้องประทานความตายแก่ข้าน้อยอยู่ดี?”

ถูกต้อง!

“ถ้าเช่นนั้น ข้าน้อยก็รู้เหตุผลแล้วว่าทำไมพระองค์จึงไม่ควรประหารข้าน้อย”

เหตุผลคืออะไร?

“คือการเป็นผู้ให้สติกับพระองค์! พระองค์ทรงตั้งเจตนาผิด คำถามไม่ได้อยู่ที่ว่าพวกข้าน้อยสมควรหรือไม่สมควรถูกฆ่า แต่อยู่ที่พระองค์สมควรหรือไม่สมควรฆ่าต่างหาก ยามนี้พระองค์ก็เหมือนคนทั้งหลายที่ทำผิดไปเรื่อย จนกว่าจะเจอเหตุผลที่น่าพอใจ ว่าทำไมมนุษย์จึงควรมีสำนึกผิดชอบชั่วดี”

ข้าเป็นถึงพระราช เป็นผู้อยู่เหนือหัวของเจ้า เจ้าบังอาจว่าข้าทำผิดกระนั้นหรือ?

“สิ่งที่ทำให้พระองค์เป็นกษัตริย์ไม่ใช่ชาติกำเนิด แต่ด้วยความสง่างามของการมีมโนธรรม และเมตตาที่สูงส่งเหนือมนุษย์ เมื่อมโนธรรมและเมตตาของพระองค์หยุดทำงาน พระองค์ก็มีสิทธิ์ทำผิดได้เท่ากับคนธรรมดาที่มหาคำตอบที่ถูกจากการตั้งคำถามที่ผิด เมื่อไม่ได้คำตอบที่พอใจก็ดันทุรังทำผิดไปเรื่อย เพียงเพื่อหลบลงในยามคำค้นด้วยความเป็นทุกข์ แล้วตื่นเช้าด้วยความกระวนกระวายออกแสวงหาสิ่งใดก็ไม่รู้”

ถ้าเช่นนั้นเราจะทำผิดอีกครั้งด้วยการตัดหัวเจ้าด้วยมือเราเองเดี๋ยวนี้!

“ข้าน้อยคือสติและความรู้ชอบของพระองค์ ถ้าพระองค์ประทานความตาย ก็เท่ากับฆ่าสติและความรู้ชอบอันเป็นโอกาสที่มีอยู่น้อยและหาได้ยากยิ่ง ในเมื่อพระองค์ยืนกรานว่าจะอยู่กับความไร้สติและความไม่รู้ต่อไป ข้าน้อยก็จนใจและขอทูลลา”

พระราชาคว่าดาบจากราชมัลลขึ้นมาเงื้อ แต่แล้วก็พระทัยอ่อนในวินาทีสุดท้าย ไร้ชีวิต ชาวนาคนที่สืบและแต่งตั้งเขาเป็นอำมาตย์แทนอำมาตย์คนเดิมที่ไม่กล้าเป็นสติให้กับพระองค์

ถ้ามีวแต่ตั้งคำถามผิดๆ

คำตอบทั้งชีวิตจะผิดหมด

นอสตราตามุดปีบ

คนเราชอบดูลม เพราะชอบให้ใครสักคนพูดเรื่องของตัวเองให้ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องที่ยังไม่รู้ เรื่องที่ยังมาไม่ถึง เรื่องที่เป็นอนาคต

ทำไมพวกเราถึงต้องอยากรู้อนาคตกันนัก? คนส่วนหนึ่งบอกว่าเอาไว้เตรียมตัวรับมือ บางส่วนบอกว่าเอาไว้หลีกเลี่ยงปัญหา และอีกส่วนบอกว่าเอาไว้ฝันรอวันเวลาที่ดีขึ้น คือดีกว่านั่งฝันนอนฝันแบบไม่มีจุดหมาย อย่างน้อยมีคนมาบอกให้รอเดือนนั้นปีโน้นชัดๆไปเลย เมื่อไหร่ได้หัวได้เมีย เมื่อไหร่ได้ดีได้รวย เมื่อไหร่ออกจากคุกจากตาราง (ที่ครั้งหนึ่งถูกเรียกขานอย่างเพราะฝรั่งว่า ‘เรือนหอ’)

แต่ละคนหวังต่างกัน ใครหวังอะไรก็บายหน้าไปหาหมอดูพร้อมกับการถามหาความหวังนั้นๆ ผมเคยเห็นคนไม่เชื่อหมอดูมามาก แต่ยังไม่เคยเจอคนไม่สนใจคำทำนายของหมอดูเลยครับ อย่างน้อยต้องเงี่ยหูฟังเอาไว้ด่าเล่น แล้วแต่ว่าฟังแล้วจะเกิดอารมณ์รุนแรงหรืออ่อนเบาปานใด ยิ่งเรื่องไร้เหตุผลไม่น่าเชื่อถือเท่าไร อารมณ์หงุดหงิดอยากด่าก็ยิ่งทวีขึ้นเป็นเงาตามตัว

หากคุณชอบเที่ยวสวนสัตว์ เผื่อสังเกตความเป็นไปของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย และคุณมีโอกาสนั่งโต๊ะหมอดูสักเดือน มองแบบเปรียบเทียบแล้วจะพบความจริงหลายข้อ เช่น

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวที่ไม่พอใจกับปัจจุบันถึงขั้นกระสับกระส่ายรอนาคต...

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวที่ตั้งความหวังรอนาคตที่ดียิ่งๆขึ้น...

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวที่อยากรู้ อยากเห็นเกินตัว...

ไม่เชื่อลองไปถามหมาแมวใกล้ตัวดูสิครับ มีไหมที่พวกมันนั่งฝันนอนฝัน หรือจินตนาการถึงอนาคตที่ไกลเกินเอื้อม อย่างมากที่สุดก็แค่ตั้งตารอคุณกลับบ้าน คอยให้คุณตบหัวเบาๆหรือเกาตามเพลินๆสักนาทีสองนาที ทั้งชีวิตมีความสุขอยู่กับการรอขนมและการตกทายสั้นๆจากคุณแค่นั้นจริงๆ (เว้นแต่ว่าคุณเข้าบ้านมากระที่บมันทุกเย็น ก็คงไม่มีหมาตัวไหนตั้งตารอคุณหรอก)

เมื่อเปรียบเทียบก็ย่อมเห็นได้ชัด ว่ามนุษย์เราเต็มไปด้วยความทะยานอยากที่ซับซ้อนกว่าสัตว์ทั้งหลายมากนัก เสพสุขเฉพาะหน้าไม่สนใจ ปลดทุกข์ทีละเปลาะไม่เบาตัว ยังอยากเสพสุขจากอนาคตล่วงหน้า ยังอยากให้โลกนี้มีแต่ฟ้าหลังฝนตลอดกาล

พวกเราอร่อนรอนี่ อยากนั้นอยากนี่ แต่ไม่เคยรอวันหมดความอยาก เพราะ...

มนุษย์นี้กว่าเหตุการณ์ภายนอกเท่านั้นที่เป็นจริงเป็นจังน่ายึดถือ

มนุษย์นี้กว่าเหตุการณ์ภายนอกเท่านั้นที่นำความสุขความทุกข์มาให้

มนุษย์นี้กว่าเหตุการณ์ภายนอกเท่านั้นที่น่าตื่นเต้นควรถูกการรอคอย

ไม่ทราบเลยว่าโดยที่แท้แล้ว...

เหตุการณ์ภายในจิตต่างหากที่น่าสนใจ

เหตุการณ์ภายในจิตต่างหากที่น่าสุขทุกข์มาให้

เหตุการณ์ภายในจิตต่างหากที่เป็นที่สุดของการมีชีวิต

สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดคือไม่ค่อยจะมีใครทราบสักจะอันเป็นธรรมสูงสุด คือเมื่อใดหมด
อยาก เมื่อนั้นหมดทุกข์

เมื่อยังทุกข์เพราะวันพรุ่งนี้ เมื่ออยากรู้เรื่องที่ยังมาไม่ถึง ความต้องการหมอดูก็ต้องมาก
หมอดูก็เลยมากตามความต้องการของมวลชน ไปโทษใครไม่ได้

แย่น้อยคือปริมาณกับคุณภาพมักสวนทางกัน หมอดูยิ่งมาก คุณภาพหมอดูส่วนใหญ่ยิ่ง
ต่ำ แล้วใครจะไปมีเวลาสืบ ว่าหมอดูหน้าใหม่ๆใครบ้างชั้นอ่อน ใครบ้างหน่อแน่น เก็บเงินตั้ง
พันแต่ดันทายผิดทุกข้อก็มีให้เห็นถมไป เรียกว่าถ้ายังมีสำนึกก็ต้องหาปีบมาดูด กลายเป็นนอสร
ราตามดูดปีบกันบานตะไท

ว่ากันตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม ผมค่อนข้างจะถูกตีกรอบให้เห็นการดูหมอบเป็นเรื่องมลาย
เชื่อไม่ได้ บางคนตงงานไม่ทราบจะทำอะไรก็ยึดอาชีพหมอดูนี้แหละ แล้วลูกค้าทั้งหลายก็
เหลือเกิน ชอบดูหมอบหลายๆเจ้า แม่นไม่แม่นไม่เป็นไร ขอเปรียบเทียบเพื่อหาจุดร่วมที่ตรงกัน
หากโดนทายหักตรงกันหลายๆเจ้า ก็โน้มเอียงที่จะเชื่อตามนั้นกัน

อย่างไรก็ตาม ผมเป็นพวกชอบหาข้อดีในสิ่งที่ตัวเองต่อต้าน อาจจะเพื่อเอามาเชื่อมโยง
กับสิ่งที่ตัวเองสนับสนุน และอีกอย่างผมชอบมองโลกด้วยตาเปล่า ไม่ใช่มองโลกด้วยแว่นหลากสี
ที่ทำให้อะไรๆเบี่ยงบิดผิดเพี้ยนไป นั่นทำให้ผมเห็นแง่ที่เป็นประโยชน์ของการรู้อนาคตอยู่บ้าง

ยกตัวอย่างนะครับ เมื่อหลายคนรับรู้ว่าเป็นปีแห่งความหายนะ ก็เตรียมใจโศกเศร้า รับชะตาตั้งแต่เนิ่นๆ และเผชิญหน้ากับสถานการณ์เลวร้ายด้วยจิตใจที่ปลงและปล่อยวาง แตกต่างกันอย่างชัดเจนกับช่วงที่ไม่มีคนบอกว่าปีนี้จะเจอราหูครอบ คือพอเจอแต่คลื่นมรสุมซัด ลูกแล้วลูกเล่าเข้าก็มีนง ไม่ทราบจะเอาเหตุผลอะไรมาปลอบให้ตนเองรู้สึกดีขึ้นได้

อีกแง่หนึ่งที่ตีมาก ๆ ก็คือการดูหมิ่นเป็นช่องทางเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กรรมวิบากขนาดใหญ่ที่สุด ถ้าจะพูดให้คนเชื่อเรื่องกรรมวิบาก ผมมองไม่เห็นประตูปานใดใหญ่เท่าโต๊ะหมอดูอีกแล้วในยุคนี้ สำคัญคือพวกหมอดูจะรู้หรือไม่รู้ จะพูดหรือไม่พูด ว่าฝั่งชีวิต ในพื้นดวงของแต่ละคน ถูกกำหนดมาโดยกรรมวิบากจากอดีต

สรุปคือถึงวันนี้ ผมคงไม่ตั้งหน้าตั้งตาตำหนอดู แต่เห็นตามจริงว่าหมอดูมีหลายแบบ หลายระดับ ที่ไม่แม่นเพราะไม่รู้จะอะไรจริงสักอย่างก็มาก ที่ละอายใจเป็นก็มี ที่ยังวางหน้าชาเจย หลอกลวงคนอื่นต่อไปก็มี ที่กลับไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมก็มี ที่แปลกใจว่าทำไมตัวเองทายแม่น ก็มี

แต่อีกส่วนหนึ่ง ที่แม่นอย่างเหลือเชื่อก็มี ที่แม่นบ้างผิดเป็นคนละเรื่องบ้างก็มี ที่แม่นตามตำราก็มี ที่แม่นด้วยญาณหยั่งรู้ภายในก็มี แม่นแล้วยังรักษาคุณธรรมก็มี แม่นแล้วโลภมากก็มี

ที่มีน้อยเท่านั้น น่าจะได้แก่หมอดูที่สามารถอธิบาย ‘ที่มาที่ไปของดวง’ ได้ คือไม่ใช่แค่ แม่นเรื่องถอดรหัสตัวเลขตามหลักโหราศาสตร์อย่างเดียว แต่ยังรู้สึกไปว่านั่นว่าทำไมคนๆหนึ่ง จึงตกไปอยู่ในอิทธิพลของตัวเลขชุดหนึ่งๆในเวลาช่วงหนึ่งๆ เชื่อมโยงถูกว่รหัสเลขไม่ได้แสดงอะไรมากไปกว่าแรงส่งของกรรมที่เคยทำมานั่นเอง

และยอดแห่งความหยาบที่สุด คือหมอดูที่ชำนาญเลข รู้ดีตกรรมผ่านรหัสตัวเลข กับทั้งมีญาณหยั่งทราบปัจจุบันกรรมของแต่ละคนด้วย หมอดูคนใดล่วงรู้ถึงการคานกัน ตลอดจนการจัดข้อกันระหว่างน้ำหนักรรมเก่ากรรมใหม่ หมอดูคนนั้นคู่ควรแก่ตำแหน่งหมอดูเทวดา ทายเรื่องไหนแม่นเรื่องนั้น เพราะไม่ได้เห็นแค่แรงส่งของกรรมที่ล่วงผ่านมาแล้ว แต่ยังเห็นแรงหนุน กับแรงต้านของกรรมใหม่อีกด้วย

หมอดูที่ชี้ชั่วทำนาย ชี้ชั่วให้คำแนะนำจนลูกค้าเดือดเนื้อร้อนใจเปล่า เป็นกังวลเปล่า โดยไม่มีความแม่นยำตามตำราหรือเหตุผลกรรมใดๆเลยนั้น เจียดกันอยู่นิดเดียวระหว่างอาชีพ สุจริตกับการหลอกลวงประชาชนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หลอกชนิดใครเอาผิดไม่ได้ เพราะ ลูกค้าสมัครใจเดินเท้าเข้ามาให้หลอกเอง

ถ้าศรัทธาว่ากรรมทำให้สัตว์โลกเป็นไปต่างๆ คุณปรกษาตัวเองก็ได้ กรรมอันใดขาว
กรรมอันใดนำไปสู่การมีดวงจิตที่สว่างใส กรรมนั้นจะเป็น 'ดวงดี' ออกมาจากภายใน รู้เห็นได้
ด้วยตนเอง พิสูจน์ได้ด้วยตนเองว่าทำให้ชีวิตดีขึ้นจริงๆ ส่วนจะ 'เด่นพอ' เอาชนะเคราะห์ซ้ำ
กรรมชดทั้งหลายได้หรือไม่ ก็ขอให้คุณตรวจสอบดูเถิด ว่าคิดแคไหน พูดแคไหน ทำแคไหนแล้ว
ใจผ่องใสคุ้มตัวได้ตลอดเวลา ถ้ายังไม่ถึงความผ่องใสได้เรื่อยๆ ก็อย่าเพิ่งหยุดดีแล้วกัน วันหนึ่ง
คุณจะรู้ว่าทุกคนเอาชนะชะตาตัวเองกันได้ด้วยศรัทธาในกรรมดีที่ถูกต้องและต่อเนื่องนานพอ
ครับ

ดวงดีมาจากกรรมดี
แค่รู้เบื่องหลังอย่างนี้
ก็มีสิทธิ์เป็นหมอดูระดับโลกแล้ว

ในความมืดขณะจมน้ำที่กันเหว

หลายคนบ่นให้ผมฟัง อารมณ์ประมาณกำลังโดนแฮมปีมวยเฮฟวี่เวทรมสกรัมสัก ๕-๖ คน พร้อมกัน ขนาดมีลงยันต์คงกระพันชาตรียังค้างเหลืออง ตาเหลือกยกขาชี้ฟ้ากันเป็นแถว คนที่สนิทกับผมบางคนหย่าเมียแถมบริษัทรอเร่จวนอยู่จวนไป บางคนโดนคดีฉ้อโกงเฉียดคุกเฉียดตาราง บางคนใกล้จะโดนยึดบ้าน เอ้อ! ทำไมช่วงประจวบเหมาะพร้อมกันเอาในปีนี้?

แต่มันจะเป็นปีมืดฟ้ามัวฝนตามเกณฑ์อะไรก็ช่างเถอะ ฝนจะตกเราห้ามไม่ได้ ดวงตกบ้างจะเป็นไรไป ใจทำหน้าที่ดูดวงตกโดยไม่ต้องตกตามดวงก็แล้วกัน

การเฝ้าดูดวงตัวเองตกในอาการโศกเศร้ารับชะตาโดยคุณนั้น เป็นศิลปะของความนิ่ง อึ้งดงาม เมื่อปล่อยให้ตัวเองกระสับกระส่าย คุณจะรู้สึกเป็นไปไม่ได้ที่จะนิ่ง แต่หากรักษาความนิ่งไว้ได้เสียก่อนกระสับกระส่าย คุณจะถามตัวเองว่าทำไมแต่ก่อนถึงต้องดิ้นพล่านอย่างนั้น สถานการณ์เลวร้ายที่สุดแค่ไหนมันก็อยู่นอกจิต ไม่ได้บังคับให้จิตคุณต้องเต้นเร่าๆสักหน่อย แล้วทำไมคุณต้องเต้นเร่าๆไปด้วย?

ความสงบเยียบของคลื่นความคิดท่ามกลางความฟุ้งซ่านระส่ำระสายของครอบตัว และความสว่างโพล่งของจิตในท่ามกลางบาปอันมืดมิดของใครต่อใคร คือความสง่างามตามแบบฉบับของพุทธที่เคารพและถือปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ตราบใดที่จิตคุณส่องสว่างอยู่ ตรานั้นคุณจะไม่เห็นมุมไหนในโลกเป็นจุดอัปมงคลเลย

สิ่งเดียวที่ทำให้จิตคุณยังสว่างอยู่ได้ภายใต้สถานการณ์บีบเข้าตาจน ก็คือสติ หากคุณไม่รู้จักรำว่า ‘สติ’ เพียงในหน้ากระดาษ ทว่าฝึกให้มีภาวะระลึกได้อยู่กับตัวตลอดเวลา ชีวิตคุณจะไม่มีความมืดขนาดคิดไม่ออกบอกไม่ถูกว่าประตูปูตรงไหน แล้วจะก้าวเดินไปถึงประตูกันอย่างไร

สติเป็นประธานของบุญน้อยใหญ่ทั้งปวง หากสตินั้นปราศจากมานอดิรู้เห็นตามจริง มีความเพียรแก้ปัญหาด้วยความอ่อนโยนเปรมใจ และด้วยอาการสงบเยียบไม่ฟุ้งซ่านพล่านไป ในที่สุดก็เข้าสู่ความหนักแน่นเป็นสมาธิ ตลอดจนเกิดอาการวางเฉยอันงดงามเสียได้ นั่นแหละ ความสว่างของจิตที่ฉายขึ้นเต็มดวง ท่ามกลางเส้นทางที่เหมือนพามุ่งสู่ความอัปมงคล

หากเคยเห็นตัวอย่าง หากเคยได้รับแรงบันดาลใจจากใครสักคนหนึ่งจริงๆ คุณจะเห็นว่าคัมภีร์คำนำจตุรคณาและควรแก่การเอาแบบอย่าง และเหมือนคุณจะทำได้โดยไม่ต้องท่องจำเป็นข้อๆเลยด้วยซ้ำ ว่าความวางเฉยอันงดงามประกอบด้วยอะไรบ้าง

แต่ถ้าโดยประสบการณ์ตรงคุณยังไม่มีโอกาสพบแรงบันดาลใจเช่นนั้น คุณก็จำเป็นต้องสร้างตัวอย่างขึ้นมาในตนเอง เพราะถ้าคุณเป็นมนุษย์ ก็มีสิทธิ์เกิดคุณสมบัติครบทุกข้อดังที่กล่าวมาทั้งสิ้น

มีปัญหา ท่องไว้ขึ้นใจ เอาสติขึ้นมาเป็นธงรบ อาการที่เกิดสติ ก็คืออาการที่จิตมีความสามารถระลึกได้ ว่าเกิดอะไรขึ้น

จากนั้นค่อยให้ความคิดทำงานอย่างเป็นระเบียบ เห็นตามจริงว่าสิ่งใดเป็นตัวปัญหา ปัญหาประกอบด้วยชิ้นส่วนใดบ้าง เห็นให้ครบ หรือถ้าไม่ครบก็ให้มากพอจะรู้ต้นตอของปัญหา ขอให้จำไว้อย่างหนึ่ง คือถ้ามีความตระหนักว่ากำลังเกิดปัญหาใด และเห็นตามจริงว่ารายละเอียดของปัญหามี อะไรบ้าง ความฉลาดจะเกิดขึ้นเอง ที่ตรงนั้นเมื่อคุณถามว่า ‘ปัญหาเกิดจากอะไร?’ จิตของคุณจะมีคำตอบให้

เมื่อทราบว่าเป็นปัญหาคืออะไร สิ่งต่อไปที่ต้องทำคือการโชนเข้าเผชิญกับปัญหาด้วยความกระตือรือร้น หากคุณเฉื่อยชาตั้งแต่หน้าที่แรกที่ยุ้จักปัญหา หรือทอดยเห็นรายละเอียดของปัญหายุบยิบจนชวนให้มือไม่อ่อน ภายหลังคุณจะปลุกใจตัวเองยาก และลำบากยิ่งที่จะมีกำลังใจสู้กับปัญหาอย่างต่อเนื่อง จำไว้ว่าความต่อเนื่องคือวิริยะ วิริยะคือความเข้มแข็ง คือพลังจิตที่จะพิชิตปัญหาทุกชนิดได้ก่อนสาย

การมีวิริยะโดยปราศจากความเคร่งเครียดเกินไป จะทำให้คุณรู้สึกมีชีวิตชีวาและสนุกกับภาระ สนุกกับการแก้ปัญหาเป็นเปลาะๆ คุณจะพบว่าตนเองอยู่ท่ามกลางเวลาที่ธรรมชาติให้มา ให้แก้ปัญหาได้ทันเสมอ เว้นเสียแต่คุณทอดหยุ่ย ไม่รู้สึกสนุก ก็จะไม่อยากทำให้ต่อเนื่อง แล้วบ่นกระปอดกระแปดว่าเวลาไม่พอ

ศิลปะทางจิตของแต่ละคนมาถึงทางแยกให้เกิดความแตกต่างอย่างสำคัญอีกทีก็ตรงนี้ หากคุณสนุกกับภาระ เพลิดเพลินกับการแก้ปัญหาได้ด้วยอาการไม่กวัดแกว่งระส่ำระสาย ทั้งแขนขาภายนอก และทั้งคลื่นความคิดภายใน ยิ่งแบกภาระนานคุณจะมียิ่งนั่งลงเรื่อยๆ กระทั่งจิตเรียบใสดูกระจ่าง และปากคุณจะปิดสนิทไร้คำบ่น บังเกิดความหนักแน่นเป็นสมาธิ จิตไม่ซัดส่ายไหวติงแม้กายยังเคลื่อนไหวอย่างฉับไวทันสถานการณ์

โดยคุณสมบัติที่ทำให้ปรากฏแล้วข้างต้น หากผลของการแก้ปัญหาเป็นสำเร็จ คุณจะไม่กระโดดโลดเต้นแบบพวกสติแตก และหากล้มเหลว คุณก็จะไม่ล้มลงตોકชกหัวใกล้เป็นใกล้ตาย คุณอาจดีใจบ้างหรือเสียใจบ้าง แต่จิตที่เป็นสมาธิอย่างดีจะไม่ปล่อยให้คุณแสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ เหมือนไฟที่วูบหนึ่งสว่าง อีกวูบหนึ่งมืดสลบกัน

หรือในที่สุดแล้ว แม้ต้องยอมรับว่าปัญหาบางอย่างจำเป็นต้องจบลงด้วยการรับ
บทลงโทษจากกรรมที่คุณก่อขึ้น จิตคุณก็จะไม่ยอมจำนนให้กับความมืดที่โรยตัวลงมา
ครอบงำเลย นี่แหละ สุดยอดของศิลปะการทำจิตให้สว่างท่ามกลางความมืดรอบด้าน
หากคุณไม่เหลืออะไรเลย ขอให้มัวเพียงสติตัวเดียว ยอมรับตามจริงให้ได้ ระลึกให้ได้ว่า
เกิดอะไรขึ้นกับคุณ

เมื่อจิตไม่มืดตามสิ่งแวดล้อม ในที่สุดสิ่งแวดล้อมก็จะยอมแพ้ด้วยการสว่างตามจิตไม่มาก
ก็น้อยไปเอง

การตกต่ำถึงที่สุด
คือการหยุดอยู่กับจิตที่มีมืดมืด
แต่ตราบไธยังรักษาจิตให้สว่าง
ก็ไม่มีทางตกต่ำถึงที่สุด

ระหว่างเทพธิดาในฝันกับนางมารของจริง

สาวน้อยบางนางแค่เดินไปเดินมา ปลดปล่อยรังสีความน่ารักเดี่ยวเดียวก็ได้หนุ่มๆเดินตามมาเป็นพรวนแล้ว เพราะสำหรับเด็กหนุ่มทั่วไป คงไม่มีอะไรน่าตื่นใจเท่าสาวสวย เห็นพวกเธอเป็นเครื่องประดับโลก เป็นแสงสว่าง เป็นตัวอย่างสวรรค์

แต่ถ้าเด็กหนุ่มคนไหนโดนตี เจอฤทธิ์สาวสวยจิ้งๆเข้าสักสองสามรอบ ความเจ็บหนึบย่อมเปลี่ยนความรู้สึกไป เห็นพวกเธอเดินไปไหนมาไหนพร้อมป้ายประกาศห้อยคอเช่น ‘รับสมัครเหยื่อรายใหม่’ หรือ ‘ยินดีพิจารณาตัวสำรองไม่จำกัดจำนวน’ หรือ ‘ถ้านึกว่ามีปัญญาก็ลองดู’ หรือ ‘มาเล่นเกมที่เธอไม่มีทางชนะเอาไหม?’ หรือข้อความใดๆก็ตามที่บาดใจ ชวนขยาด ไม่เห็นยวนให้หนีถึงสวรรค์กันอีก

ผมเข้าใจดีว่าทำไมใจผู้ชายส่วนใหญ่ไม่มีเทพธิดาในฝันประจำใจ หรือมีได้ไม่นานก็เหือดหายกลายเป็นอากาศธาตุไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในยุคนี้ ที่เต็มไปด้วยสาวใจกล้ำมากกว่าสาวใจดี ความจริงที่ปรากฏรอบตัวทำให้อารมณ์หดไปหมดสิ้น ใครแต่งงานจะถูกเพื่อนเตือนให้ระวัง เดี่ยวนางมารในโลกแห่งความจริงจะปรากฏตัวในไม่ช้า

หลายครั้งครับ ผมมีโอกาสฟังคำให้การของชายที่ได้ผู้หญิงในฝันมาเป็นเมีย และเมื่อฝันที่เป็นจริงดำเนินไปสักพัก อะไรๆก็ชักส่อลงร้าย คือพวกเธอยังเป็นผู้หญิงในฝันอยู่ ทว่าหาใช่ฝันดีฝันเด่นไม่ กลับจะเป็นฝันชวนขยาด ควรแก่การเบือนหนีด้วยใบหน้าเหยเกเกินทน!

ถ้าให้เลือกระหว่างสองคำถามคือ ‘เทพธิดาในฝันมีจริงไหม?’ กับ ‘เทพธิดาในฝันหายไปไหนหมด?’ ผมขอเลือกคำถามที่สอง เพราะคำถามที่สองสามารถเป็นคำตอบของคำถามแรกได้!

เทพธิดาในฝันเป็นอย่างไร? งดงามละไม มีใจอ่อนโยน ดูเป็นมิตรและไม่มีวันทำอันตรายกับใคร ไม่มีแม้ความน่าระคายจากกระแสความคิดให้สำเหนียกสัมผัส เห็นความติดขัดอันใดในโลกก็ช่วยแก้ไขให้คลี่คลายด้วยวิธีละมุนละม่อม

สภาพแบบเทพธิดาหายไปไหน? หายไปกับความเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง ที่ตกอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมแห่งการแย่งชิง สภาพแวดล้อมแห่งการกระตุ้นความละโมภโลภมาก และความโกรธเกลียดชิงชัง สภาพแวดล้อมแห่งการครอบงำให้เห็นผิดเป็นชอบเข้าขั้นนี้กว่ากงจักรเป็นดอกบัว ซึ่งก็อุดมพร้อมในยุคเรายังกว่ายุคไหนๆ

ถ้าเด็กผู้หญิงคนหนึ่งโตขึ้นพร้อมกับการเห็นดารานางแบบฉีกแขนงฉีกขา อวดเนื้ออวดหนัง แล้วได้ดี มั่งมีศรีสุข เป็นที่ยอมรับนับหน้าถือตาในสังคมวัตถุนิยม คุณอย่าสงสัยเลยครับว่าเธอจะโตขึ้นพร้อมแนวคิดแบบใด และเห็นว่าร่างกายในวัยสาวของเธอควรใช้ไปในทางใด

ถ้าเด็กผู้หญิงคนหนึ่งโตขึ้นพร้อมกับการพบว่าใครเอารัดเอาเปรียบคนอื่นก่อนจะรอดจากการเป็นเหยื่อก่อน คุณคงเดาได้ว่าเธอต้องโตขึ้นพร้อมความก้าวร้าวเกร่งที่เฉียดกันกับความก้าวร้าวประมาณไหน ผีก็ชั่วจากเชือดเฉือนเป็นตั้งแต่วัยใด

เหล่าเทพธิดาในฝันจะกลับมาได้อย่างไร? เริ่มต้นจากการเอาชนะสิ่งแวดล้อมแอ่งๆ ด้วยศรัทธาอันเกิดจากความเข้าใจที่ถูกต้อง คุณเอาผู้หญิงคนไหนมาก็ได้ ทำให้เธอเข้าใจว่าการเป็นนางมารหาใช้เรื่องสนุก ต้องประสบทุกข์ในภายหลังเสมอ เช่นผลของการชมชอบที่มำทำให้คนอื่นเจ็บใจแรงๆ คือจะต้องกลายเป็นคนเจ็บใจง่ายเสียเอง แค่ว่าเรื่องน่าหงุดหงิดนิดหน่อยก็ปวดแสบปวดร้อน เป็นพิษเป็นไฟดับยาก สังเกตดูว่าจริงไหม

ในทางตรงข้าม การให้ความสุขกับคนอื่นย่อมเป็นที่มาของความผาสุกสงบแก่ตนเอง ผู้สร้างรอยยิ้มให้ปรากฏบนใบหน้าคนอื่น ย่อมง่ายที่จะเกิดรอยยิ้มบนใบหน้าตนเอง แม้เหมือนไม่มีเหตุภายนอกมาชวนให้ยิ้ม ความสุขภายในจิตก็เหนียวแน่นให้อยากยิ้มออกมาได้

เมื่อจิตสปรกด้วยความโลภ โกรธ หลงแบบผิดๆ แม้ช่วงแรกของชีวิตจะยังกรุ่นด้วยความหอมหวานจากบุญเก่า ยังไม่อาจเห็นผลร้ายมากนัก แต่พอสังสมความสกปรกนานปี จนกระทั่งเกิดกลิ่นเหม็นน่าสะอิดสะเอียน หมักหมมกระทั่งนั่งนอนยังไม่เป็นสุข เมื่อนั้นชีวิตจะปรากฏประดุกฝนร้ายที่อยากตื่นก็หาทางตื่นไม่ได้

เมื่อจิตสะอาดด้วยการสละความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างดีพอ แม้ช่วงแรกของชีวิตจะต้องเผชิญกับความเน่าเหม็นร้ายกาจของบาปเก่า ยังไม่อาจเห็นผลดีมากนัก แต่พอสังสมความสะอาดนานปีจนกระทั่งเกิดกลิ่นหอมสดชื่น ปลอดเชื้อร้ายกระทั่งจะหลับหรือตื่นก็เบิกบานสดใส เมื่อนั้นชีวิตจะปรากฏประดุกฝนดีที่ยืดยาวไม่มีวันจบวันสิ้น

ใครก็ตามที่เห็นเหตุแห่งความสุขทางใจอย่างถ่องแท้ ว่าเป็นความดีงาม ไม่ใช่ความชั่วร้าย ก็ย่อมเลิกเห็นความดีงามเป็นเรื่องตลกตลกๆ ความชั่วร้ายต่างหากที่เป็นเรื่องล้าสมัยน่าเหน็ดเหนื่อยเหลือเฟือ คนเราเมื่อสะสมเหตุแห่งทุกข์มากเข้า ต่อให้สวาก็ช่วยไม่ได้ พอถอดใจไปหน้าอันดูดีทั้ง ก็จะไม่เหลือแต่จิตใจที่ดูแย่ ทั้งเจ้าตัวและผู้ใกล้ชิดย่อมแพ้ยชะตากรรม สุดแต่ว่าจะถูกจุดให้ตกต่ำลงไปถึงไหนเท่านั้น

เมื่อเริ่มเห็นผลดีเป็นความสุขทางใจ มีแก๊สสังเกตุเข้ามาที่โลกภายในมากขึ้น ก็ยอมตา
สว่าง รู้ความจริงไปที่ละเรื่อง ที่ละลำดับ เห็นชัดว่า...

- ๑) เพราะคิดให้ ใจจึงโปร่งโล่ง เพราะคิดเอา ใจจึงแน่นทึบ
- ๒) เพราะคิดอาฆาต ใจจึงร้อนแรง เพราะคิดอภัย ใจจึงเยือกเย็น
- ๓) เพราะคิดขโมย ใจจึงตกตื่น เพราะคิดสละ ใจจึงเป็นปกติ
- ๔) เพราะคิดเป็นขู้ ใจจึงบาดเจ็บ เพราะคิดซื่อ ใจจึงสบายดี
- ๕) เพราะคิดโกหก ใจจึงบิดเบี้ยว เพราะคิดพูดจริง ใจจึงเที่ยงตรงเห็นตามจริงง่าย
- ๖) เพราะคิดถึงคำหยาบช้า ใจจึงสกปรก เพราะคิดคำสุภาพ ใจจึงสะอาด
- ๗) เพราะคิดถึงคำเสียดแทง ใจจึงเกิดแผล เพราะคิดพูดประโลม ใจจึงเนียนเรียบ
- ๘) เพราะคิดถึงคำเหลวไหล ใจจึงแสบส่าย เพราะคิดก่อนพูด ใจจึงมั่นคง

แต่ละข้อก่อให้เกิดความรู้สึกทางใจกับเจ้าตัวอย่างไร กระแสจิตก็จะทอรัศมีเป็นที่รับรู้แก่
สายตาคนอื่นอย่างนั้นด้วย โดยเฉพาะเมื่อกระแสความเสียสละและกระแสศีลไหลเชี่ยวอย่าง
ต่อเนื่อง ภาพรวมย่อมปรากฏชัดประจักษ์แก่ใครต่อใครรอบตัว สามารถเป็นแรงบันดาลใจกับคน
อื่นได้อีกโสด

ทุนเดิมตามธรรมชาติกายและจิตของเพศหญิงนั้น คือความอ่อนโยน เยือกเย็น และสว่าง
ไสวอยู่ในตัวเอง เมื่อประกอบพร้อมเข้ากับคุณสมบัติด้านดีของจิตครบถ้วน ผู้หญิงธรรมดาคน
หนึ่งย่อมทำเรื่องไม่ธรรมดาให้เกิดขึ้นกับโลกได้

นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินชีวิตอีกอย่างหนึ่งของผู้หญิง อันนำมาซึ่งรัศมีสว่างอาภาที่ฉาย
เกินกรอบหน้า แวดตาพิสุทธ์ชื่อแผ่สดิรู้ทัน กับรอยยิ้มงามละมุนที่ทำให้คุณนีก่ออกว่าเหล่า
เทพธิดาบนสวรรค์เธอยิ้มกันอย่างไร ผมเคยเห็นกับตามาบ่อยจนชินๆ การดำเนินชีวิตแบบนี้
ไร้มลทินยิ่ง เพราะเว้นวรรคการเกลือกกลั้วกับกิเลสหยาบ

ใช่แล้วครับ ผมหมายถึงบรรดาผู้หญิงที่ถือศีล ๘ และปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้อง ใจที่ไม่คลุก
คลีгамยอมแปลงประกายผ่องแผ้ว จิตที่อบรมจนเกิดสติสัมปชัญญะยอมถักทอกระแสกุศลทุก
ขณะ ปัญญาที่ปล่อยวางความยึดมั่นถือมั่นยอมเปิดใจให้กว้างขวางเหมือนอากาศที่ปราศจาก

เครื่องหอหุ้ม คุณจะสัมผัสได้ถึงพลังกุศลทำให้เต็มไปด้วยชีวิตชีวาของพวกเธอ และเห็นภาพรวมทั้งดงามบาดใจเกินระดับความงามทางกายไปมาก จนทำให้คุณนึกถึงเทพธิดาของจริงได้อย่างเต็มใจ

ทุกคนได้ใบหน้ามาจากอดีต
และกำลังจะเป็นอดีตไปในไม่ช้า
จิตวิญญาณเท่านั้นที่เป็นปัจจุบัน
และกำลังทอดเงาไปสู่ความเป็นอนาคต

แปลงเพศด้วยกรรม

ประเด็นความเป็นชายเป็นหญิงนั้น ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันไปเรื่อย หลักๆจะออกทำนองชายหรือหญิงดีกว่ากัน มีคุณค่ามากกว่ากัน ถูกเอารัดเอาเปรียบมากกว่ากัน ฯลฯ และการเปรียบเทียบก็ไม่พัวพันแบ่งเขาแบ่งเธอด้วย ‘ปรากฏการณ์ทางเพศที่กาย’ คือดูแค่ว่ามีอวัยวะเพศยื่นออกมาหรือหดเข้าไป น้อยครั้งที่จะใส่ใจสังเกต ‘ปรากฏการณ์ทางเพศที่จิต’ คือดูด้วยว่าพฤติกรรมการแสดงออก วิธีพูดจา ตลอดจนนิสัยในการคิดเป็นอย่างไร

เคยสงสัยไหมครับว่าทำไมร่างกายคนเราถึงแตกต่างกันมาก? หนุ่มบางคนโตขึ้นก็ดูเป็นแมนดี ขอลำใหญ่ สุ่มเสียงสมชายชาตรี กระตุ้นให้อีกheimล่ำพองใจในความเป็นเพศชายยิ่งยวด ขณะที่หนุ่มบางรายโตแล้วดูอ่อนแอ นี๊วบาง เสียงเล็ก เคลื่อนไหวหรือพูดจาแล้วชวนให้นึกว่าตนเองกระเดียดไปทางหญิงมากกว่าชาย

ด้วยความไม่รู้ไม่เห็น ด้วยความชอบเดาของผู้ไม่ยอมจำนนว่าตนไม่รู้ คนเรามักโทษฟ้าดินบ้าง โทษความบังเอิญทางธรรมชาติบ้าง โทษพ่อแม่ของตนเองบ้าง สุดท้ายแต่ละคนก็จับใครมาเป็นแพะได้ แม้แต่ชาวพุทธที่เชื่อเรื่องกรรม เชื่อเรื่องที่เราเคยทำดีทำชั่วมาในอดีตชาติ ก็เชื่อกันแบบไม่รู้เห็นแบบจำเพาะเจาะจง ว่าเพราะติดนิสัยทางการคิด การพูด การทำอย่างนั้นๆ จึงได้ผลลัพธ์คือกลายเป็นอย่างนี้ๆ

เรื่องเหตุผลที่ไปที่ไป ‘ทางกาย’ แห่งชายหญิงนั้น คงต้องยกไว้ เพราะเป็นเรื่องลึกลับ พิสูจน์ยากสำหรับคนไม่อาจะลึกซึ้งซัด ก็สุดท้ายแต่ละคนก็เชื่อกันตามวิธีเลือกมองของแต่ละคน แต่เหตุผลที่ไปที่ไป ‘ทางใจ’ แห่งชายหญิงนี้น่าสนใจครับ เพราะเป็นสิ่งที่เห็นได้ในปัจจุบัน สามารถเปลี่ยนเหตุเปลี่ยนผลไปมา เปิดเผยไม่ลึกลับ และสำคัญที่สุดคือเมื่อเข้าใจตลอดสาย ก็อาจนำไปเชื่อมโยงกับภาวะทางกาย เช่นจิตใจที่อ่อนไหวจะปรุงแต่งให้กิริยาออกไปในทางกระตือรือร้น จิตใจที่หนักแน่นจะปรุงแต่งให้กิริยาออกไปในทางสงบไม่กวัดแกว่ง เป็นต้น

ตามหลักกรรมวิบาก จิตก่อภพอย่างไร ต่อไปก็บังเกิดรูปกายตามภพนั้นๆ ฉะนั้นหากสืบได้ว่าจิตกำลังก่อภพแห่งชายหรือหญิง ก็พยากรณ์ได้ว่าชาติถัดไปจะถือกำเนิดด้วยรูปบุรุษหรือรูปสตรี

ก่อนอื่นผมอยากให้สังเกต ว่าหญิงชายบางคู่พออยู่ๆด้วยกันไป คุณจะ ‘รู้สึก’ ว่าฝ่ายหญิงกลายเป็นชายมากขึ้น ส่วนฝ่ายชายต้นเหมือนจะเป็นหญิงเสียแทน เราจำเป็นต้องแยกแยะเป็นข้อๆให้เห็นว่าคุณสมบัติหรือพฤติกรรมใดบ้าง ก่อให้เกิดความรู้สึกว่าคนนั้นเป็นชาย คนนี้เป็น

หญิง ยิ่งจำแนกแยกแยะได้มากข้อเท่าไร คุณจะยิ่งเห็นปรากฏการณ์ทางเพศที่กายมีความสำคัญน้อยลง และเห็นปรากฏการณ์ทางเพศที่จิตมีความสำคัญมากขึ้นทุกที

คุณสมบัติอันก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นชาย ได้แก่ความเป็นผู้นำ ความเป็นที่พึ่ง ความเข้มแข็งมั่นคง ความคงเส้นคงวาทางอารมณ์ แนวแนตามความตั้งใจไปสู่จุดหมาย

ส่วนคุณสมบัติอันก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นหญิงจะเป็นตรงข้าม คือความเป็นผู้ตาม ความเป็นผู้คอยเกาะอาศัย ความอ่อนแอปวดเปื่อย ความผันผวนทางอารมณ์ ขาดความแน่วแน่นในการไปให้ถึงจุดหมาย

หากยอมรับและถือตามคุณสมบัติข้างต้น ก็แปลว่า **ทันทีที่เกิดความคิดขึ้นในขณะหนึ่ง ๆ เพศก็ปรากฏขึ้นแล้วเดี๋ยวนั้น** ยกตัวอย่างเช่นเห็นคนตกระกำลำบากแล้วคิดยื่นมือเข้าช่วยเหลือทันที ไม่รีรอ ไม่ปรึกษาใครว่าจะช่วยดีไหม ตลอดจนเพียรช่วยเหลือจนเห็นเขาพ้นจากเคราะห์ภัยได้สำเร็จ ไม่เลิกราเสียกลางคัน อย่างนี้เรียกว่าตั้งต้นคิดแบบชาย ตัดสินใจกระทำแบบชาย และลงมือทำได้สำเร็จแบบชาย

ส่วนความคิดแบบผู้หญิงจะเป็นตรงข้าม แม้ตนเองไม่ลำบากก็อยากให้คนอื่นช่วยเหลือ ไม่ปรารถนาจะช่วยเหลือตนเอง จะลงมือทำอะไรดี ๆ เองก็ไม่มั่นใจ รีรอปรึกษาคนเกือบครึ่งเมื่อเกิดความคิดดี ๆ บางทีก็เปลี่ยนใจกลางคัน หรือเมื่อลงมือทำแล้วเจออุปสรรคหนอยก็ท้อแพ้วางมือเสียตั้งแต่ยังไม่ถึงครึ่งทาง อย่างนี้เรียกว่าตั้งต้นคิดแบบหญิง ตัดสินใจกระทำแบบหญิง และลงมือทำครึ่ง ๆ กลาง ๆ แบบหญิง

สรุปคือในเชิงกรรมวิบาก ขณะที่ก่อกรรม ภาวะชายหญิงก็ปรากฏขึ้นเดี๋ยวนั้นเอง ไม่ต้องคำนึงว่าเปลือกที่ห่อหุ้มจิตในปัจจุบันคือรูปร่างแห่งบุรุษหรือสตรี **ฉะนั้นถ้าเปลี่ยนเพศของความคิดได้ เพศของคุณก็เริ่มเปลี่ยนแล้ว** ตั้งแต่กายยังเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลงอยู่นั้นแหละ

ขอยกเอาพฤติกรรมหลัก ๆ ที่สามารถเป็นเครื่องบ่งเพศได้มาแสดงเปรียบเทียบเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑) ความเสียสละจัดเป็นชาย ความเอาแต่ใจ ชอบเรียกร้อง ชอบขอ ชอบกินแรง จัดเป็นหญิง

๒) การเข้าข้างหลักการอย่างมีเหตุผลจัดเป็นชาย การเข้าข้างตัวเอง การเอาแต่ใจตนเอง การเป็นคนขี้น้อยใจ หรือถือดีตามอารมณ์ จัดเป็นหญิง

๓) ความมีแก๊ใจออกหน้าปกป้องคนอื่นจัดเป็นชาย การเอาแต่หลบอยู่ข้างหลังคนอื่น จัดเป็นหญิง

๔) ความหนักแน่นมุ่งมั่นทำตามความตั้งใจให้สำเร็จจัดเป็นชาย การโลเลกลับไปกลับมา จัดเป็นหญิง

๕) การเป็นคนปากกับใจตรงกันจัดเป็นชาย การเป็นคนปากไม่ตรงกับใจ คิดอย่างไร รู้ใจอยู่ แก๊ใจอย่างไร บางทีกลับให้มันเป็นตรงข้ามเสียอย่างนั้นเอง จัดเป็นหญิง

๖) การพูดประนีประนอมถนอมน้ำใจ ทำเรื่องใหญ่ให้เป็นเรื่องเล็ก ไม่ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ จัดเป็นชาย การจุกจิกโดยไม่จำเป็น แก้ปัญหาด้วยการเพิ่มปัญหา กระแนะกระแนะ เหน็บแนมด้วยความอยากให้คนอื่นเจ็บใจ จัดเป็นหญิง (ขอให้สังเกตว่าหญิงที่ชอบอาละวาด ชวนทะเลาะแก่ง ชอบทิ่มแทงคนอื่นให้เจ็บใจบ่อยๆ จะมีแนวโน้มปวดประจำเดือนแรง เป็นโทษที่ชัดเจนในปัจจุบัน)

๗) การแสดงออกที่ตรงไปตรงมาจัดเป็นชาย การมายาสร้างภาพ หรือมารยาเสแสร้ง บิดเบือนด้วยความคิดประทุษร้ายหรือด้วยอารมณ์ประชด จัดเป็นหญิง

๘) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และความผิดของตนจัดเป็นชาย การกล้าทำแต่ไม่กล้ารับ การชอบโทษคนอื่น ตีตนเป็นพยานฝ่ายผิดทั้งรู้ยั่วว่าผิด ยังอยากเถียง ยังอยากเอาชนะ จัดเป็นหญิง

๙) ความรับผิดชอบต่อพันธะทางเพศ ไม่เอาเปรียบ ไม่กตขี้ ไม่หลายใจ ไม่ลักกินขโมยกิน จัดเป็นชาย การขาดความรับผิดชอบต่อพันธะทางเพศ เอาเปรียบ กตขี้ หลายใจ เห็นการลักกินขโมยกินเป็นเรื่องธรรมดา จัดเป็นหญิง

๑๐) เมื่อมีศัตรูแล้วรบกันซึ่งหน้าจัดเป็นชาย การซุ่มทำร้าย การแอบโจมตี หรือการลอบกัดจากข้างหลัง ไม่กล้าเผชิญหน้ากันอย่างยุติธรรม จัดเป็นหญิง (ศัพท์ที่ใช้ต่อกันเช่น ‘หน้าตัวเมีย’ นั้น สืบแล้วก็ออกมาจากความรู้สึกทางเพศที่อ่อนแอ ไม่กล้าสู้ตัวเอง)

จากที่ยกมาเพียงข้อหลักๆข้างต้นนี้ คงพอมองออกว่าคิด พูด ทำอย่างไรจึงเกิด ‘ภาพรวมทางความรู้สึก’ ว่าเป็นชายหรือเป็นหญิง อย่างไรก็ตาม วิธีคิด วิธีพูด และวิธีทำหลายๆอย่างก็ไม่มีเพศ เช่นความอยากได้ อยากดี อยากมี อยากเป็น ตลอดจนการคิดเอาชนะคะคาน แย่งกัน เป็นที่หนึ่ง เหล่านี้มีอยู่ในมนุษย์ทุกเพศ

เป็นชายนั้น เป็นได้ยากกว่าหญิง เพราะแม้จิตใจความเป็นชาย แต่ถ้าทำตัวเป็นหญิง โดยรวมก็จะรู้สึกเหมือนหญิง ตรงข้าม หากจิตใจในสภาพความเป็นหญิง (เช่นชอบเป็นแม่ หรือชอบเป็นฝ่ายถูกเอาใจ ชอบเป็นคู่รักของชายแสนดี) แม้ทำตัวเยี่ยงชาย ความรู้สึกก็จะยังชอบเป็นหญิงอยู่ดี

พูดให้ง่ายขึ้น คนบางคนคิดอย่างชาย ตัดสินใจอย่างชาย ลงมือทำให้สำเร็จตามความตั้งใจโดยไม่ท้อถอยเสียก่อนเยี่ยงชาย จะเป็นชายสมบูรณ์แบบ แต่หากคิดอย่างหญิง ตัดสินใจอย่างหญิง ลงมือทำด้วยความท้อแท้อย่างหญิง ทว่ากลับมีอวัยวะเพศชาย อย่างนี้นานไปอาจเป็นพวกครึ่งชายครึ่งหญิงก็ได้

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ซับซ้อน คิดอย่างหญิงอาจตัดสินใจอย่างชาย คิดอย่างชายแต่อาจตัดสินใจอย่างหญิง พวกเราทุกคนกำลังแปลงเพศด้วยกรรมกันอยู่ตลอดเวลา การต้องสิ้นเปลืองเวลาและเงินทองผ่าตัดแปลงเพศด้วยมีดหมอ เป็นแค่ผลพวงของการถูกกรรมบีบคั้นให้ไม่พอใจในเพศตนเอง

เมื่อสั่งสมความคิดแบบเพศใด

ภาพแห่งความเป็นเพศนั้นๆ

ก็จะปรากฏให้รู้ตั้งแต่ก่อนตายแล้ว

นางรอง

ฮัลโหล คุณเป็นหนึ่งในอยู่หรือเปล่าครับ?

“บ้านนี้ไม่มีคนชื่อเป็นหนึ่งในค่ะ”

แต่ก็ต้องเป็นเบอร์ของคุณเป็นหนึ่งในแน่ ๆ

“บอกว่าไม่ใช่ใจคะ”

ผมยืนยัน เบอร์นี้เจ้าของชื่อเป็นหนึ่งใน เอ... หรือว่าเขาย้ายบ้าน ขอโทษเถอะ นี่เป็นบ้านของคุณเองหรือเปล่า?

“เปล่า... นี่เป็นบ้านที่สองของใครบางคน”

แล้วคุณชื่ออะไร?

“นางรอง”

เอ๊ะ! หมู่นี้ใครผิดที่ไรเจอคนชื่อนางรองทุกที?

“เจ้าพนักงานเขตก็ป็นเรื่องมีคนขอเปลี่ยนมาใช้ชื่อนี้บ่อยจนน่าเบื่อ”

คุณเพิ่งตัดสินใจเปลี่ยนชื่อมาหรือ?

“ก็ไม่ใช่และไม่นาน”

ชื่อนางรองจะเป็นนามมงคลไปได้อย่างไร?

“ว่ากันว่าชื่อนี้แล้วรวยเร็ว กินอยู่สบาย แทบไม่ต้องทำอะไร”

แล้วคุณพบว่ามันจริงอย่างเขาว่าไหม?

“ทำไมจะไม่จริง จริงเสียยิ่งกว่าจริง”

ถ้าเปลี่ยนชื่อเป็นนางเอกละ ไม่ยิ่งรวยและอยู่กินสบายกว่าหรือ?

“ว่ากันว่าชื่อนั้นแล้วหน้าขึ้นนอกตรม ต้องหางานทำเอง ดูแลบ้านกันเหงื่อตก แล้วก็เลี้ยงลูกจนหน้าเหี่ยว”

เวรกรรม! แปลว่าชื่อสมมุติไม่มีความหมาย ความจริงอาจเป็นตรงข้าม

“บางชื่อที่สมมุติขึ้นมาฟังดีน่าอึ้งใจ แต่ท้องไม่ได้อึ้งตาม”

แล้วคุณไม่เสียดาบชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้หรือ? พวกท่านหวังจะให้คุณใช้ชื่อเดิมนะ

“ใครบอก? พ่อเปลี่ยนชื่อใหม่ป๊อบ ฉันก็มีเงินให้พ่อแม่ใช้ทันที ทุกคนยินดีเรียกชื่อใหม่นี้ และพากันเต็มใจลืมชื่อเก่าของฉันทั้งหมด”

เฮ้อ! ต้องมีใครสักคนที่เสียใจบ้างล่ะ

“ก็คงนักอนุรักษหัวโบราณมั้ง เหลืออยู่ไม่กี่คนในประเทศหรอก”

ชื่อนางรองไม่ร้องไห้บ้างหรือ?

“มีแต่หัวเราะล่ะไม่ว่า”

หัวเราะรึนหรือหัวเราะเยาะ?

“ใครจะไปมัวแยก เสียงหัวเราะคือเสียงหัวเราะ ฟังแล้วสดใสเบิกบานใจเหมือนกัน”

ตอนหัวเราะเยาะคนอื่นนะ เราไม่รู้หรอกว่าเสียงตัวเองน่าเกลียดขนาดไหน จนกว่าจะได้ยินเสียงเดียวกันจากคนอื่นสะท้อนกลับมาให้ฟังบ้าง

“เฮอะ! ไม่มีวันนั้นหรอก ตราบใดที่ยังสมัครใจเป็นนางรอง ไม่คิดกระเถิบขึ้นไปเป็นนางเอก”

แล้วแน่ใจได้ยังไงว่านางรองจะเป็นฝ่ายหัวเราะเยาะตลอดไป?

“เพราะนางรองไม่เคยมีศักดิ์ศรี นางเอกเท่านั้นที่มี และคนมีเท่านั้นที่อาจเสีย คนเสียเท่านั้นที่มีสิทธิ์โดนหัวเราะเยาะ”

แล้วศักดิ์ศรีความเป็นคนล่ะ? วันหนึ่งถ้าโดนถีบหัวส่ง ไม่มีศักดิ์ศรีความเป็นคนให้เสียบ้างหรือ?

“อาจเสียใจ แต่ไม่ใช่เสียศักดิ์ศรีอยู่ดี เพราะบอกแล้วว่าไม่มีให้เสียมาตั้งแต่ต้น”

ฟังแล้วเศร้า

“ทำไมต้องเศร้าเรื่องคนอื่นด้วย?”

เปล่า... ไม่ได้เศร้าเรื่องคนอื่น แต่เศร้าที่ผมรู้อยู่แก่ใจว่าตัวเองก็อยากมีกิ๊กชื่อนางรองเหมือนกัน

“นั่นไง! ว่าแล้ว อุตส่าห์ฟังตั้งนาน นึกว่าดี”

ก็จริง ๆ อะ เสียแต่ยังดีเพราะไม่มีเงิน! ใช่ว่าดีเพราะไม่ยาก แฮ่! คิดแล้วเจ็บใจความจน

“เอาเถอะ คิดเสียว่าถ้าไม่มีก็แค่เจ็บใจ มีเมื่อไหร่อาจเปลี่ยนเป็นเจ็บตัว”

เจ็บตัวก็อ่อนให้นางรองใส่ยาไป

“ถ้านางเอกเป็นคนทำให้เจ็บ นางรองอาจใส่ยาให้ แต่ถ้านางรองเป็นคนทำ อาจไม่เหลือนางเอกที่ไหนคอยช่วยใส่ยาแล้วนะ”

อ้าว! แปลว่านางรองก็ร้าย ทำให้เจ็บได้เหมือนกันหรือ? นึกว่ายอมทุกอย่าง

“นางรองไม่ใช่นางยอม ตรงข้าม นางรองแปลงเป็นนางร้ายง่ายกว่านางเอก”

ฟังแล้วชักหนาว

“นางรองคือผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งที่เคยอยากเป็นนางเอกมาก่อน คุณน่าจะรู้ว่าตอนผู้หญิงเลิกหวังใช้ชื่อนางเอก เธอต้องร้ายแล้วระดับหนึ่ง แต่คุณคงเดาไม่ถูกหรือว่าหลังจากเป็นนางรองไปสักพัก เธออาจร้ายยิ่งขึ้นได้ขนาดไหน”

โอ้! ฟังแล้วคอแห้ง หมดอารมณ์เลย

“ถ้ายังไม่มี ก็ขอแนะนำให้ออกไปอยู่กับความแน่นอนของนางเอกกับลูกของเธอเถอะ อย่ามาเสี่ยงกับความไม่แน่นอนของนางรองเลย”

ไม่รู้เหมือนกัน ดูก่อน ผมไม่รู้จักตัวเองตอนมีเงิน รู้จักแต่ตัวเองตอนต๊อดกต้อย

“ตอนต๊อดกต้อยเป็นยังไง?”

ใช้จ่ายคิดหน้าคิดหลัง ไม่ประมาณ เพราะแค่ประคองตัวไม่ให้เป็นแมงทะเมียงก็หืดจับแล้ว แต่ผมเห็นมามาก พอเก็บเงินได้ ชื่อของส่วนเกินได้ ก็อยากได้ส่วนเกินที่มีชีวิตกันทั้งนั้น

“อือม... คนเราไม่เคยใช้ชีวิตมาถึงเส้นของความพอดี มีแต่ขาด แล้วอีกทีก็เกิน”

เพราะคนเรารู้จักแต่ความพอใจ ไม่เห็นความจำเป็นต้องรู้จักความพอดีใจ

“เอาล่ะ! ฉันต้องวางสายล่ะ เจ้าของบ้านมาแล้ว ขอให้โชคดีเพราะคิดดี ๆ นะ!”

เมียน้อยเป็นเรื่องธรรมดา

แต่ปัญหาจากการมีเมียน้อย

ไม่เคยเป็นเรื่องธรรมดา

ประกายเมตตาแห่งราชาไทย

ผมเคยอยากเป็นคนถือธงประจำกองร้อยลูกเสือของโรงเรียนในงานสวนสนามใหญ่ เหตุผลเพราะเป็นคนเดียวในกองร้อยที่แยกออกมา และมีสิทธิ์ให้องค์กษัตริย์ท่านทอดพระเนตร จากที่ประทับเบื้องสูง เห็นเราเป็นเป้าเด่นกว่าคนอื่น ๆ นั่นคงเป็นความรู้สึกเยี่ยงคนเดินดินปรารถนาให้ดวงตาสวรรค์แลมา และรับรู้ว่ามีตัวเราอยู่ในโลกนี้อีกคนหนึ่ง

ประสบการณ์วัยเด็กครั้งนั้น ถือเป็นโอกาสเข้าเฝ้าพระเจ้าอยู่หัวใกล้ชิดที่สุดในชีวิต ท่ามกลางเสียงกลองจังหวะมาร์ชที่บันดลพลั้งระดมพล จำได้สนิทว่าทุกคนมีศูนย์รวมความรู้สึกตรงกัน คือองค์ประมุขผู้ปรากฏประดุษิภักดิ์แห่งวันงาน

ในความรับรู้วัยเด็ก ผมทราบจากคนอื่นว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านเป็นเบื้องบนผู้ควรแก่การเคารพ ขณะเดียวกันก็ทราบจากความรู้สึกของตนเอง ว่าท่านมีรัศมีพิเศษที่ทรงอิทธิพลกระทบความรู้สึกคนเห็น คนอื่นอาจไม่สงสัย แต่ผมสงสัย ว่าเหตุใดวันธรรมดาของพระเจ้าอยู่หัวจึงเป็นประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่สำหรับคนไทยทั้งแผ่นดิน เหตุใดคนไทยยังเทิดสถาบันกษัตริย์ไว้ในที่สูงเหนือการแตะต้อง และเหตุใดความรู้สึกของมหาชนจึงรวมศูนย์ไปอยู่ที่บุคคลเพียงคนเดียวได้อย่างพร้อมเพรียงไม่แตกแถว

ผมอยากทำความเข้าใจ ว่าทำไมแค่เห็นก็นึกอยากเสวยสละทุกสิ่งเพื่อพระองค์ท่าน และที่สำคัญ เพราะอะไรราชวงศ์ในโลกยังมีอยู่หลายประเทศ แต่ความภูมิใจของพลกนิกรที่มีต่อองค์พระประมุขของตนจึงไม่เท่าเทียมกัน

ถึงวันนี้คิดว่ามีคำตอบให้ตัวเอง รัศมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ที่ฉายออกมาให้สัมผัสด้วยใจนั้น คือหลักฐานแห่งการณุภาพอันยิ่งใหญ่เหนือมนุษย์ ไม่จำเป็นต้องเห็นว่าพระองค์ท่านเคยบำเพ็ญพระราชกรณียกิจไว้แค่ไหน ณ แห่งหนตำบลใดบ้าง ใครก็ต้องเชื่อว่าพระองค์ท่านมีพระชนม์ชีพเพื่อคนอื่นมานานแสนนาน กระแสดึงดูดให้รู้สึกรัก รู้สึกศรัทธาท่วมท้น มิได้หลั่งมาจากฟากสวรรค์ มิใช่ลอยมาจากการที่มนุษย์อุปโลกน์มนุษย์ด้วยกันให้เป็นองค์สมมติเทพ ทว่าเป็นผลธรรมดามาจากปัจจุบันกรรม อันสมควรแก่การเป็นกษัตริย์อย่างแท้จริงของพระองค์ท่านเอง

ถ้าใครศึกษาพระไตรปิฎกแล้วสงสัยว่าการบำเพ็ญบารมีแห่งมหาโพธิสัตว์ผู้ควรแก่การบรรลुพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในอนาคตกาลเป็นอย่างไร ให้มาดูมหากาพย์แห่งองค์รัชกาลที่ ๙ นี้ แล้วจะเข้าใจ และจะเชื่อว่าพระโพธิสัตว์มิใช่เป็นเพียงตำนานเล่าขาน แต่มีจริง และพวกเราเกิดทันยุคของพระองค์ท่าน!

รากอันเป็นที่สุดของกษัตริย์คือเมตตาการุณยจิตอันปราศจากประมาณ พุดให้ง่ายคือชอบช่วยคนไม่เลือกหน้า โลกจึงมีตำแหน่งกษัตริย์เป็นฐานหนุนให้ได้ทำตามปรารถนา และปัจจุบันระบอบการปกครองของไทยก็เอื้ออำนวยให้กษัตริย์ออกโปรดราชฎาได้เต็มที เนื่องจากมีรัฐบาลและข้าราชการดูแลบริหารบ้านเมือง ตัดสินคดีความต่าง ๆ ให้ โดยพระองค์ไม่ต้องลำบากพระวรกาย ไม่ต้องลำบากพระทัยเหมือนกษัตริย์ยุคโบราณ จึงกล่าวได้ว่าประเทศเราในกาลนี้เปิดโอกาสให้ผู้มีบุญญาธิการสูงสุดได้แสดงกำลังพระทัยว่ายิ่งใหญ่สมพระเกียรติยศเพียงใด

กำลังพระทัยของในหลวง ร.๙ ยิ่งใหญ่เพียงไหน?

ตลอดพระชนม์ชีพไม่มีใครขอให้พระองค์ท่านบุกน้ำลุยดิน แต่ท่านก็บุก

ตลอดพระชนม์ชีพไม่มีใครขอให้พระองค์ท่านสละทรัพย์ส่วนพระองค์ให้พสกนิกร แต่ท่านก็สละ

ตลอดพระชนม์ชีพไม่มีใครขอให้พระองค์ท่านอุทิศเวลาและกำลังพระปัญญาสร้างสรรค์นวัตกรรมแก่ทุกข์ชิ้นใหม่ๆ แต่ท่านก็อุทิศ

บุกมาแค่ไหน สละมาแค่ไหน อุทิศมาแค่ไหน มีใครรู้จริงๆบ้าง? นอกจากชมพระบารมีด้วยตาเปล่าแล้วชนลูกหลานด้วยความยำเกรง คงไม่มีใครทราบเท่าองค์ท่านเองว่าทรง 'ให้' มาประมาณใดแน่

หากเคยเห็นคนอนาถาวัยเด็กวัยชราเรื้อนร่อย เรื้อนพัน หรือเรื้อนหมื่นกับตา คุณรู้คุณเข้าใจ คุณเวทนา คุณปรารถนาจะช่วยเหลือพวกเขา และคุณลงมือช่วยเหลือพวกเขาได้ระดับหนึ่ง ความสุขความอบอุ่นจะเฝ้าล้อมนอกตามระดับกำลังใจขนาดนั้นๆของคุณ

แต่ยากนักที่คุณจะเห็น เข้าใจ และประมาณถูก ว่าคนเรื้อนล้านมีขนาดไหน กับทั้งยากกว่านั้น ที่จะมีกำลังใจใหญ่หลวงขนาดคิดอุทิศทั้งชีวิตเพื่อช่วยคนเรื้อนล้านทั้งหมดนั้น ให้ได้อยู่ดีกินดี มีความเห็นชอบ มีกรรมขาวเป็นที่พึงแก่ตนอย่างถาวร

พระจิตแห่งในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านรู้เห็น ว่าประมาณคนเรื้อนล้านคืออะไร แค่นี้ และพระจิตแห่งองค์ท่านก็ใหญ่พอ ที่จะทรงปรารถนาช่วยคนลำบากยากจนหลายสิบล้านในพระราชอาณาจักรของท่านให้หมด โดยปราศจากเงื่อนไขแลกเปลี่ยนหรือปรารถนาสิ่งตอบแทนอื่นใด นั่นมิใช่สิ่งที่คนธรรมดา หรือแม้ราชามหากษัตริย์ทั่วไปจะเข้าใจได้

คนดี ๆ ตามท้องถนนธรรมดา อาจให้อภัยใครต่อใครไม่เลือกหน้า น้ำใจเช่นนั้นคือเมตตา
ระดับที่ทำให้คนสัมผัสแล้วพลอยสงบตาม สะกดความคิดร้ายจองเวรของศัตรูได้

คนแสนดีตามสถานสงเคราะห์ อาจค้อมหลังก้มหน้าช่วยเหลือผู้ตกยากมากมาย น้ำใจ
เช่นนั้นคือเมตตาในระดับที่เหนี่ยวนำคนใกล้ชิดให้เลื่อมใสศรัทธา และอาจเปลี่ยนศัตรูมาเป็นมิตร
ได้

ประมุขหรือผู้ปกครองบ้านเมือง อาจมีใจผูกพันกับการคิดแต่จะช่วยเหลือคนทั้งประเทศให้กินดี
มีสุขและรอดพ้นจากภัยอันตราย น้ำใจเช่นนั้นคือเมตตาในระดับที่ก่อให้เกิดแรงปัดป้องภัยจะยอม
ตายแทน และอาจเป็นแม่ที่รักของศัตรูได้

เมตตาที่ก่อผลกระทบกับผู้พบเจอได้นั้น ต้องเป็นเมตตาที่ออกมาจากใจจริง คือคิดดีกับ
คนอื่นจริง คิดให้คนอื่นจริง ตลอดจนพูดและทำเพื่อคนอื่นจริง หาไม่แล้ว แม้สร้างฉากพ้อพระแม่
พระให้แนบเนียนอย่างไร รัศมีเมตตาก็ไม่บริสุทธิ์ ไร้อิทธิพลพอจะจูงใจผู้อื่นพลอยสงบตาม
อย่าว่าแต่จะให้เลื่อมใสศรัทธาหรือยอมตายแทน

นอกจากพระอรหันต์ผู้สงเคราะห์สัตว์โลกด้วยน้ำจิตบริสุทธิ์หมดจด ก็เหลือแต่พระมหา
โพธิสัตว์เจ้าที่ทรงมีน้ำพระทัยกรุณาตั้งมหาสมุทรใหญ่เท่านั้น ที่ปานกัน เมื่อทรงยอมอุทิศชีวิต
ให้ปวงชน ประกายเมตตาก็ย่อมเหนี่ยวนำใครต่อใครให้พร้อมพลีชีพเพื่อพระองค์ท่านเช่นกัน

การที่พระราชไทยองค์ปัจจุบันทรงเป็นกษัตริย์โดยปัจจุบันกรรม มิใช่เพียงกษัตริย์เพราะ
อดีตกรรมส่งมากำเนิด เช่นนี้เท่ากับพระองค์ท่านทรงช่วยให้เราตอบลูกหลานได้ง่ายขึ้น ว่าทำไม
ไทยเราจึงยังควรเทิดทูนระบบกษัตริย์ แตกต่างจากราชวงศ์อื่นในบางประเทศ ที่อาจถูกล้อเลียน
หรือกล่าวพาดพิงถึงอย่างไม่ต้องเกรงใจ หากใครลุกฮือขึ้นประท้วงเอาเรื่องไม่ได้ นั่นก็เพราะคน
ยุคนี้ตื่นเกินกว่าจะเทิดทูนบุคคลที่ปราศจากคุณงามความดี คนยุคนี้ไม่แยแสศถาบรรดาศักดิ์
เพียงเพราะเกิดในวังอีกต่อไป ใครจะอยู่ในหัวใจคนยุคนี้ได้ ก็ต้องดูแบบอย่างจากกษัตริย์ไทย
พระองค์นี้แหละ

ภาพเดี่ยวแทนพันคำ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านเป็นกษัตริย์ให้ดู ว่ากษัตริย์เขาเป็นกัน
อย่างนี้ แค่นี้ก็ทำให้เด็ก ๆ ของเราเห็นจากโทรทัศน์ว่าพระองค์ทรงทำอะไร ให้อะไรกับพลสกนิกรบ้าง
เด็ก ๆ ก็จะเงิบเสียงแห่งความสงสัย และหันหน้าไปบอกต่อกันรุ่นต่อรุ่น ว่าพระมหากษัตริย์คือ
ใครในแผ่นดิน และเหตุใดจึงไม่น่าแปลกใจ หากทั้งโลกจะไม่ลืมพระองค์ไปจนสิ้นกาลนาน

เป็นหนึ่งในโลก
ไม่ใช่เพราะชนะสิบทิศ
ด้วยแสนยานุภาพเกรียงไกร
แต่ด้วยหนึ่งใจและสองมือ
ของผู้สมควรเป็นกษัตริย์โดยธรรม

โรคจิต

คุณมีปัญหาอะไร?

“คือจี้ครับหมอ... ผมกำลังวิตกว่าอาจเป็นโรคชอบทำร้ายตัวเองโดยไม่รู้ตัว”

ทำร้ายยังงัยไหนลองยกตัวอย่างซิ

“อาจฟังแปลกๆนะครับ ผมตื่นขึ้นมาจะมีแผล ใหญ่บ้าง เล็กบ้าง ตรงนั้นตรงนี้ ที่สำคัญคือในความฝันก่อนตื่น ผมเห็นคนเอามีดมาแทง หรือเอาค้อนมาทุบตรงกับที่เกิดแผลเลย”

ตรงแก้มซ้ายนั้นใช่หรือเปล่า?

“นั่นแหละ! แล้วยังมีอีก นี่ไง ข้อศอก หลังมือ นิ้วหัวแม่มือ หน้าแข้ง แล้วยังมีสะดือกับแก้มกันด้วยนะ อย่าให้โชครึ้กว่า”

อือม! ยังดี อย่างน้อยคุณก็ไม่ทีกทักเหมือนคนไข้บางราย ที่สำคัญว่ามีวิญญาณปองร้ายขณะหลับ โดยมีผลตอนเช้าเป็นหลักฐาน

“ผมก็ไม่ได้ทีกทักว่ามันเกิดอะไรขึ้น แต่เดี๋ยวผมคงละเมอลุกขึ้นมาสร้างแผลให้ตัวเอง ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง แค่อยากมาปรึกษาหมอว่าจะเอาไงดี”

ลองบันทึกวิธีโอไว้หรือยัง?

“ลองแล้ว แต่แบบขมดเสียก่อนจะเกิดอะไรขึ้นทุกที หน้าซ้ำพองจางไครนึ่งเฝ้า ผมก็ดันหลับสบายจนโดนคนเฝ้าไว้วายดำเช็ด ผมหลับสบาย ส่วนเขาต่างตาเมื่อเกือบตาย”

สรุปคือถ้าเฝ้าสังเกต หรือให้คนอื่นช่วยจับตามอง คุณจะไม่ทำร้ายตัวเอง แต่จะลงมือทันทีเมื่อสบโอกาสปลอดภัย?

“น่าจะเป็นอย่างนั้นนะหมอ หมอว่าไงล่ะ?”

เออละ! บอกหมอมาตามตรงนะ คุณเคยทำผิดคิดร้ายอะไร แล้วยากลงโทษตัวเองด้วยความสำนึกอย่างแรงบ้างหรือเปล่า?

“ไม่มีทาง! ผมเป็นคนดี ผมไม่เคยอยากลงโทษตัวเอง”

คุณเคยเจ็บใจตัวเองบ้างไหม?

“ไม่น่าจะ! ผมได้ขังใจตัวเองต้องการเสมอ”

คุณเคยเผลอทำสิ่งที่ขัดแย้งกับใจตัวเองบ้างไหม?

“ไม่เลยหมอ! อะไรที่ผมเชื่อว่าถูก ผมก็ทำไปตามนั้นตลอดแหละ”

คุณเคยเห็นคนสมควรได้รับความช่วยเหลือ แต่ไม่ช่วย แล้วมาสำนึกผิดภายหลังบ้างไหม?

“ไม่สักครั้ง! บอกแล้วไงว่าผมทำในสิ่งที่เชื่อว่าถูกเสมอ จะหลอกถามให้ตายความจริงที่ผมไม่มีจะตายเหอ”

คุณเคยอยากเป็นคนอื่น ไม่อยากเป็นตัวเองบ้างไหม?

“ไม่เคย! หมอก็เห็นว่าผมหล่อขนาดไหน จะอยากเป็นใครอื่นไปทำไม”

คุณเคยเครียดกับการงานบ้างไหม?

“ไม่เครียดแม้แต่นิดเดียว! ผมทำงานเก่ง แล้วก็ก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ”

คุณเคยทะเลาะกับใครบ่อย ๆ บ้างไหม?

“ไม่มีใครหรอก! ทุกคนชื่นชมความมีเหตุมีผลของผม ผมใช้สมองมากกว่าปาก”

คุณเคยคิดว่าตัวเองดีเกินกว่าจะอยู่ในโลกแย่ ๆ ไบ่บ้างไหม?

“ไม่ขนาดนั้นหรอก! ผมมองโลกในแง่ดี และยิ้มออกกับแง่ดีของโลกทุกวัน”

อ้อ! คนดีที่หนึ่งเลยคุณนี่

“ผมก็ว่างั้น”

แล้วรู้ตัวไหมว่าคุณกำลังหลับอยู่?

“โ๊ะ! เป็นไปได้ยังไง กำลังตื่นอยู่แท้ ๆ จะแกล้งให้ผมขงนลุกเล่นหรือ?”

เปล่า... คุณกำลังหลับอยู่จริง ๆ! ผมมาเพื่อให้คุณได้คุยเปิดอก ไม่ต้องหลอกตัวเอง เหมือนที่ผ่าน ๆ มา มองหน้าผมให้ดีแล้วคุณจะจำได้ ในเมื่อคุณเห็นในกระจกเงาอยู่ทุกวัน!

“คุณพระช่วย! นี่หมอเกิดขึ้นมาได้ยังไง?”

ความทรนใจของคุณใจ ที่สร้างผมขึ้นมา จริง ๆ คุณอยากเลิกสร้างแผลให้ตัวเอง อย่างไม่รู้วิธีไหนจะเสียที ส่วนลึกของคุณทราบดีว่ากำลังเป็นโรคไม่ยอมรับตัวเองขั้นรุนแรง และโลกเราก็กำลังมีคนแบบคุณเยอะขึ้น จนหาจิตแพทย์มาดูแลรับผิตชอบไม่ไหวแล้ว

“โ๊ะ! นี่ผมเป็นโรคจิตอยู่หรือ?”

เรียกว่าโรคลืมความจริงเกี่ยวกับตัวเองก็ได้ คงฟังดี น่าสบายใจขึ้นกว่าเดิมหน่อย

“โรคนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร?”

เกิดขึ้นจากการหมั่นฟังโทษคนอื่น ส่วนตัวเองฟังแต่ดี รับฟังแต่เสียงชม

“แค่นี้ก็ถึงขนาดเป็นเหตุแห่งโรคร้ายเลยรี?”

การฟังโทษคนอื่นแต่ละครั้งสร้างแผลชนิดคัน และจะพัฒนาเป็นนิสัยไม่ยอมรับความผิดของตัวเอง เมื่อไม่ยอมรับความผิดแต่ละครั้ง จะทำให้คุณเจ็บปวดชนิดเก็บซ่อนเมื่อเก็บ ๆ ซ่อน ๆ ไว้มากเข้า เปิดดูอีกทีก็เห็นแผลเหวอะหะ เยอะแยะเกินกว่าจะจำที่มาที่ไปได้ทั้งหมด

“แล้วผมจะแก้อย่างไร?”

เห็นโทษของคนอื่นเพื่อย้อนดูตัว ยอมรับโทษของตัวเองเพื่อเห็นใจคนอื่น

“โอเค! เข้าใจแล้ว เอาละขอบคุณที่มาช่วยให้ผมไม่ต้องงงอีกว่าเนื้อตัวเกิดแผลขึ้นเองได้อย่างไร”

น่าเสียดายอย่างหนึ่ง

“น่าเสียดายอะไร?”

เมื่อตื่นขึ้น คุณจะลืมทุกสิ่งทุกอย่างที่คุยกับผมในฝันครั้งนี้

“หา!? ทำไมต้องเป็นอย่างนั้นล่ะ?”

มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ที่จะหลงลืมความรู้ความเข้าใจที่เป็นประโยชน์ และเลือกสิ่งไว้วางใจเฉพาะความคิดเข้าข้างตัวเองอันเป็นโทษ

“ว้า! แล้วอย่างนี้ผมจะสร้างฝันขึ้นมารักษาโรคจิตของตัวเองทำไมกัน?”

นั่นก็เป็นอีกธรรมชาติหนึ่งของมนุษย์ คือรู้จักที่จะเตือนตัวเองเป็นพัก ๆ

“แปลว่าต้องก้มหน้าก้มตาอยู่ในวังวนโรคจิตแบบเดิม ๆ ต่อไป...”

ใช่แล้ว! เอาละ ตื่นขึ้นเสีย...

ไม่มีใครอยากถูกหลอกทำร้าย

แต่คนหลอกทำร้ายคุณบ่อยที่สุด

อาจเป็นตัวคุณเองก็ได้

ทฤษฎีทำร้ายคนรัก

คุณเชื่อทฤษฎีนี้ไหม? ตอนที่เรายังไม่รักใคร เราอาจมีแง่ใจทำดีกับเขา แต่เมื่อไหร่ที่รู้ว่าเขารักเรา เราจะเริ่มอยากทำร้ายเขาทันที!

คุณเชื่อไหมว่าที่เป็นเช่นนั้น ก็เพราะลึกๆเราอยากหาใครสักคนมาเป็นข้าทาส เอามาเป็นที่รองรับอารมณ์ เอามาก่นด่าได้แรงๆ ดูถูกเหยียดหยามได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ไม่ต้องกลัวว่าเขาหรือเธอ (ที่เราเรียกในใจว่า 'มัน') จะไปฟ้องตำรวจ?

คุณเชื่อไหมว่าเราเห็นคนแปลกหน้าทั้งหลายเป็นอื่น เมื่อจะลงไม้ลงมือทำร้ายร่างกาย หรือกระแทกหัวจากทำร้ายจิตใจ จะได้ถนัดถนี่หน่อย ไม่ต้องเกรงใจอย่างญาติ เมื่อคนแปลกหน้ากลายเป็นคนใกล้ชิดจนยากจะถอนตัวออกห่าง เราก็สามารถบังคับควบคุมให้เขาต้องก้มหน้ายอมรับชะตากรรมโดยดี ไม่ว่าจะต้องทนทุกข์จากน้ำมือเราสักขนาดไหน?

หากทฤษฎีข้างต้นเป็นจริง ก็แปลว่าโลกนี้ไม่มีใครครองรักแล้วเป็นสุขกันสักราย เพราะหมายความว่าทันทีที่ยึดครองใครสักคนเป็นคนรัก คุณก็พร้อมจะกดขี่คนๆนั้นเยี่ยงทาสแล้ว คงไม่มีใครเป็นสุขจากภาวะจองจำเยี่ยงทาส และแม้ผู้ผันตัวเองไปเป็นนาย ก็ย่อมมีชีวิตที่แห้งแล้ง เพราะทราบอยู่แก่ใจลึกๆว่าตนไม่มีคนรัก มีแต่คนใกล้ชิดที่อึดอัดทรมานเพราะเรา เราย่อมไม่รู้สึกรออยู่กับการใช้ชีวิตคู่เคียงกัน ผิดจุดประสงค์เริ่มแรกแห่งการจับคู่ ที่มนุษย์ทั้งหลายปรารถนาความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย และมีลูกหลาน มีครอบครัวอันปรองดองไปจนกว่าจะตายจากกัน

ทุกคนปรารถนาความปรองดอง แต่ทฤษฎีทำร้ายคนรักกลับบอกเรา ว่าเมื่อใดคนสองคนเริ่มรักกัน ก็รอดูได้เลยว่าใครจะเป็นฝ่ายข่มเหง และใครจะเป็นฝ่ายถูกรังแก หรืออีกที่ก็รอดูว่าถ้าต่างฝ่ายต่างตั้งทำรังแก่กันและกัน ในที่สุดใครจะแพ้ ใครจะชนะ ลงเอยคือจะแตกแยกกันเมื่อใด คงไม่มีสักที่รายที่ทนทำหน้าบูด ทุ้มอยู่ได้นานพอจะรอมีจรรยามาเป็นกรรมการยุติการชกในชาตินี้

หากอยากยืนยันว่าทฤษฎีทำร้ายคนรักเป็นเรื่องจริง ก่อนอื่นเราต้องตั้งสมมุติฐานว่าเมื่อตกลงเป็นคนรักกัน 'ทุกคู่' ต้องพูดจาหรือทำเรื่องน่าเจ็บใจให้แก่กันและกันเสมอ หากพิสูจน์ได้ว่ามีคู่รักแม้แต่คู่เดียวในโลกที่ครองชีวิตกันดีๆ มีแต่พูดหวานๆ เอาอกเอาใจกันตลอดรอดฝั่งไปจนถือน้ำไม่ทำยอดทองกระบองยอดเพชร ก็ให้ถือว่าทฤษฎีทำร้ายคนรัก 'ไม่จริง' หรือ 'มีข้อยกเว้นให้พิจารณาเป็นกรณีไป'

พฤติกรรมที่เห็นได้ทั่วไปเป็นอย่างไร?

ข้าทำได้ แต่แกห้ามทำ!

ข้าพูดได้ แต่แกห้ามพูด!

ข้าคิดได้ แต่แกห้ามแม้จะแอบคิด!

ถ้าพบพฤติกรรมทำนองนี้ทั่วทุกหย่อมหญ้า ก็แปลว่าทฤษฎีทำร้ายคนรักมีแนวโน้มจะเป็นจริง เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องของคนบ้าอำนาจ อยากยึดครองสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โลกนี้ไม่มีสิ่งใดน่ารังเกียจเท่าการสูญเสียสิทธิเสรีภาพและความเป็นตัวของตัวเอง แต่พฤติกรรมของผู้ที่อ้างว่าเป็นคนรักส่วนใหญ่ กลับเอนเอียงไปทางใช้สิทธิ์ของคนรัก ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของอีกฝ่ายเกือบทั้งสิ้น!

ความหมายของคนรักคืออะไร? ต้องทำตัวน่ารัก หรือสมควรจะทำให้คู่รักของตนมีความสุขมิใช่หรือ? มิฉะนั้นจะมีศัพท์เรียกว่าเป็น 'คู่รัก' ได้อย่างไร? ต้องเรียกว่าเป็นคู่เวร คู่แค้น หรือคู่ทิ่มแทงเสียมากกว่า ทำไมการณ์กลายเป็นเรื่องกลีบตาลบัตร์ไปอย่างนี้ได้?

เพื่อความเข้าใจ ก็ต้องขุดค้นกันให้ลึกลงไปอีกหน่อย ถ้ามองว่าเหตุผลของการ 'ต้องมีคนรัก' คืออะไร แน่หนอนว่าสิ่งที่เราจะคิดถึงเป็นอันดับแรกน่าจะได้แก่การหาใครสักคนมาแก้เหงา มาเอาสนุก มนุษย์เป็นสัตว์แสนเหงา อยู่คนเดียวมานานๆไม่ได้ ต้องหาคนที่คุยกันรู้เรื่องมาเป็นเพื่อน และมนุษย์ก็เป็นสัตว์เสพติดความบันเทิง อยู่เปล่าๆแล้วเหงาเหี่ยว ต้องหาเพศตรงข้ามมาจอยกันให้สนุก

ถ้าแก้เหงาได้จริง ถ้าร่วมสนุกได้มาก ธรรมดาเราก็จะเกิดการหวงแหน เห็นคนรักเป็น 'สมบัติส่วนตัว' แถมอยากให้ เป็น 'ของตายในมือ' อีกด้วย คนอื่นไม่มีสิทธิ์แม้แต่เกรเข้ามา เจาะแฉะสักคำสองคำ แถมจะเห็นคนรักเป็นบริกรเอนกประสงค์ อยากเรียกใช้บริการที่ไหน เมื่อไหร่ต้องได้ ห้ามมาช้า ห้ามบ่นปอดแปด

เห็นจุดเริ่มต้นของการอยากครอบงำคนรักให้เบ็ดเสร็จเด็ดขาดหรือยัง? หากไม่ได้ตั้งใจจะครอบ คนเราก็จะหาวิธีต่าง ๆ นานา หาจุดอ่อนของคนรักให้เจอ เพื่อจัดไม่เด็ดมาใช้ให้ถูกจุด จนกว่าจะครอบงำและควบคุมความนึกคิดของคนรักได้ทั้งตัว

จากเริ่มต้นที่ตั้งความหวังไว้ว่าคนรักจะเป็นแหล่งรวมอารมณ์ดีของตน ในที่สุดก็กลายเป็นแหล่งรวมความได้อย่างใจของกู

เมื่อรักกัน คบหาสนิทกัน ใครสมควรเตรียมตัวเป็นฝ่ายชาย ใครสมควรเป็นตัวช่วย ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่าง เกมรักกลายเป็นว่าใครหอก่อน เปิดช่องโหว่ให้ก่อน ก็จะมีสิทธิ์เป็นฝ่ายช่วยก่อน ใครแสดงความเข้มแข็ง หรือมารยาเพทุบายดีกว่า คนนั้นก็ตำแหน่งตัวช่วยประจำชีวิตของคนรักไป คนเรากลัวการสูญเสีย แต่ก็ตั้งหน้าตั้งตาสร้างเหตุแห่งความสูญเสียกันอย่างไม่ต้องหยุดต้องหย่อน บางทีรู้แก่ใจว่าเป็นตัวช่วย ทำชีวิตคนรักให้อับเฉา อึดอัดคับอกคับใจ ก็ชี้แจงเกินกว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง จะเปลี่ยนทำไม ได้เป็นนายแล้วนี่

เออละ! เดี่ยวจะเครียดเกินไป มามองด้านดีบ้าง เพราะเห็นเงื่อนไขของการเป็นคนร้าย หลังคบกับคนรักกันไปแล้ว คราวนี้หากจะเป็นคนรักที่ทำตัวน่ารักอย่างยั่งยืน เราต้อง ‘สมมุติ’ ให้มีเงื่อนไขอะไรอยู่บ้าง?

มองบางคู่ที่มีตัวตนอยู่ในโลกนี้จริง คนบางคนโชคดีเจอ ‘แจ็กพอตของชีวิต’ โดยไม่ต้องพยายาม กล่าวคืออยู่ดีๆก็ได้เจอคนสมกัน มีความเลื่อมใสในชีวิตที่ดั่งงามเหมือน ๆกัน มีความประพุดอันใสสะอาดพอ ๆ มีความเสียสละไม่เอารัดเอาเปรียบได้เท่า ๆกัน ตลอดจนมีความคิดอ่านในระดับเดียวกัน

อันนี้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่จะครองรักกันอย่างสมบูรณ์แบบตามอุดมคติพุทธ นั่นคือมีศรัทธา มีศีล มีจาคะ และมีปัญญาเสมอกัน สำหรับคุณๆที่อาจยังไม่เคยเจอคู่แสนประเสริฐดังกล่าว ก็ขอให้พึงหูไว้หู แบบเผื่อใจไว้แล้วกัน คิดว่า ถ้าคุณสมบัติเหล่านี้เป็นแค่เรื่องสมมุติ ก็แปลว่าไม่มีคู่ที่หลุดรอดจากทฤษฎีทำร้ายคนรัก แต่หากเป็นจริงได้เมื่อใด ก็แปลว่าทฤษฎีทำร้ายคนรักจะใช้ไม่ได้กับคู่นั้นอย่างเด็ดขาด!

ผู้ที่ศรัทธาความบังเอิญ ย่อมไม่อาจเลื่อมใสว่าคู่ใดในโลกจะมีคุณสมบัติที่เพียบพร้อมดังกล่าวได้ ส่วนผู้ที่ศรัทธาพรหมลิขิต ย่อมเชื่อว่าถ้ามีการขีดชะตาไว้จากฝั่งฟ้าเบื้องบน ก็ย่อมมีอะไรเช่นนั้นได้อย่างไม่ต้องสงสัย (และไม่ควรตั้งคำถามว่าทำไมจึงได้รับความกรุณาอย่างลำเอียงเช่นนั้น) ดังนั้นจึงไม่มีอะไรดีไปกว่าการทำตนเป็นคนร้าย ปล้นความสุขของคนรักกันต่อไป

แต่สำหรับผู้ที่ศรัทธากรรมวิบาก ย่อมเชื่อในเรื่องของ ‘การพยายามทำให้มี’ เชื่อในศักยภาพของมนุษย์ ว่าถ้าสมมุติอะไรขึ้นมาได้ก็แปลว่าคิดได้แล้ว และ ‘ถ้าคิดได้ก็ต้องทำได้’ ขอเพียงมีวินัยและความซื่อสัตย์กับความตั้งใจของตนเองไปสักพัก เขาย่อมเห็นตามจริงดังที่พระพุทธเจ้าตรัส ว่าสามีภรรยาผู้มีศรัทธา ศีล จาคะ และปัญญาเสมอกัน ควรแล้วที่จะครองรักอยู่ด้วยกันตลอดชีวิตปัจจุบัน และจะได้พบกันอีกในปรโลก

ชายหญิงคู่อื่นในโลกย่อมสลับกันเป็นฝ่ายกระทำและฝ่ายถูกกระทำ เมื่อทำเขาเจ็บ วันหนึ่งก็ต้องเจอใครสักคนทำให้เจ็บบ้าง และถ้าเห็นคนอื่นเป็นทาส วันหนึ่งย่อมตกอยู่ในฐานะข้าทาสบ้าง เป็นความยุติธรรมที่ได้ยุติในธรรม อันนั้นก็ปล่อยเขาไป แต่อย่าปล่อยตัวเราเองเลย ไม่มีใครสร้างกฎ แต่ก็ตกอยู่ภายใต้กฎนี้เหมือนกันหมด ถ้าเราทำถูกกฎ กฎย่อมสนองคืนเป็นความรู้สึกถูกต้อง และบันดาลรูปชีวิตที่เป็นสุขสืบไป ให้ปัจจุบันเป็นตัวกำหนดอนาคต อย่าปล่อยให้อดีตมาครอบงำปัจจุบันและอนาคตกันเลย

สิ่งที่คนรักดูเหมือนน่าจะมี
คือความพร้อมที่จะรัก
แต่สิ่งที่ทุกคนมีอยู่แน่
คือความพร้อมจะร้าย

MLM ในพุทธศาสนา

MLM หรือ Multi-Level Marketing มีชื่อเสียงไปทั่วโลกมาระยะหนึ่ง ประมาณว่าเป็นแผนหารายได้ที่ดีที่สุด ไม่ซับซ้อน ประสบความสำเร็จง่าย ถูกต้องตามกฎหมาย ทำแล้วร่ำรวยแบบแตกกิ่งก้านสาขา แถมมีกินมีใช้ไม่จบสิ้นแบบรวยแล้วรวยเลย

แนวคิดแบบ MLM ไม่ใช่แค่ธุรกิจขายตรง (Direct Sale) อย่างที่มองๆกัน เพราะ MLM จริงๆหมายถึงงานวางแผนการตลาดหลายชั้น การขายตรงเป็นเพียงส่วนหนึ่งในแผน ไม่ใช่ทั้งหมดของแผน การสร้างเครือข่ายงานขายตรงต่างหากที่เป็นจุดเด่นสำคัญ กล่าวคือการเพิ่มลูกคามีใช่เป้าหมายเดียว แต่ยังรวมถึงการเพิ่มจำนวน ‘พ่อค้า’ อีกด้วย แนวคิดสำคัญคือยิ่งจำนวนพ่อค้าเพิ่มมากขึ้นเท่าไร ความสามารถเข้าถึงตัวลูกค้าก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

วิธีง่ายๆที่จะเพิ่มจำนวนพ่อค้าให้ได้มากๆก็คือตั้งรางวัลล่อใจ ใครชักชวนเพื่อนสนิทมิตรสหายมาเป็นพ่อค้าได้มากขึ้นเพียงใด ก็จะได้เปอร์เซ็นต์จากพ่อค้าที่ตนสร้างมากับมือเพียงนั้น แถมระยะยาวมีสิทธิ์ได้เป็นเสือนอนกินไปตลอดชาติอีกด้วย

อีกประการหนึ่ง ระบบ MLM ทำทั้งการตลาดเชิงรับ เช่นลูกคามีความต้องการสบูยาสีฟัน ก็จัดสบูยาสีฟันให้ และยังทำทั้งการตลาดเชิงรุก เช่นเกิดมาลูกคำไม่เคยคิดจะใช้อุปกรณ์เพิ่มรสชาติทางเพศ แต่พอมีพวกขายตรงเอาแคตตาล็อกมาให้ดูถึงบ้าน คุณไม่ให้เห็นว่าของส่วนเกินนั้นๆดูดีมีความจำเป็นต้องซื้อใช้ โน้มน้าวให้เชื่อขนาดไม่ซื้อเดี่ยวระวังเมียมีชู้หรือผัวมีบ้านเล็ก อย่างนี้ลูกคำก็ต้องจ่ายแบบไม่อันเท่านั้น

เดี๋ยวนี้มีการตลาดแบบโคลนลอกเพิ่มขึ้นไปอีก อย่างที่เกิดขึ้นแล้วและมีลูกคำบ้าจี้ตามก็เช่นการจับจองที่ดินบนดวงจันทร์ ยังไม่ทันมีนิคมอวกาศเป็นรูปเป็นร่าง ก็มีคนทำตัวเป็นพ่อค้าเสียแล้ว นี่แสดงให้เห็นว่าใครจะคิดขายอะไรก็ได้ จับเสือมือเปล่าก็ได้ ขอเพียงทำให้เกิดสัญญาณคดที่ดูน่าเชื่อถือเป็นจริงเป็นจังเท่านั้นพอ

ปัจจุบันคนยุคเรามีความรู้ในทางการตลาดมากขึ้น เพราะทั้งสอนกันอย่างเปิดเผยในมหาวิทยาลัย และทั้งมีมรดกทางประสบการณ์ตรงจากอาเลี้ยระดับโลกถ่ายทอดไว้ให้หาอ่านง่าย ๆ จากร้านหนังสือ

ประเด็นคือเมื่อศาสตร์แห่งการตลาดตบแต่งความคิดของคนๆหนึ่งให้เป็น ‘นักขาย’ ขึ้นมาแล้ว คนๆนั้นอาจมองทุกสิ่งในโลกเป็น ‘ของขายได้’ ไปหมด และบางครั้งการสร้างจุดขาย

ให้โดดเด่นน่าสนใจ ก็อาจหมายถึงการทำลายมุมมองเดิม ๆ ของสินค้าชิ้นหนึ่ง ๆ เสียให้สิ้น

ยกตัวอย่างเช่นเดิมที่คนทั่วไปมองว่าสบู่คืออุปกรณ์ชำระล้างคราบโคลสกปรกที่ทำให้เนื้อตัวเหนียวหนึบน่ารำคาญ การตลาดจะหาคุณสมบัติบางอย่างที่เพิ่มค่าให้สบู่มากขึ้นกว่าเดิม เช่น กลุ่มลูกค้าที่ชอบกลิ่นหอม ก็สร้างสบู่ที่มีจุดเด่นคือใช้แล้วตัวหอมกรุ่นราวกับใส่น้ำหอม กลุ่มลูกค้าที่ชอบอนามัยและความสะอาดสดชื่นนาน ก็สร้างสบู่ที่มีจุดเด่นเกี่ยวกับสารกำจัดแบคทีเรียขึ้นมาเป็นพิเศษ ใช้แล้วตัวไม่เหม็นหรือเหม็นน้อยลงตลอดวัน

เมื่อลูกค้าถูกบังคับให้มองเฉพาะกลิ่นหอมหรือความสะอาดคงทน ภาพเดิมเกี่ยวกับสบู่ที่ใช้ทำความสะอาดธรรมดาก็กลายเป็นเรื่องกระจอก ถ้าใช้แล้วตัวไม่หอม หรือใช้แล้วตัวไม่หายเหม็นในระหว่างวัน ก็ถือว่าไม่น่าสนใจซื้อหามาประจำห้องน้ำอีกต่อไป

กล่าวโดยรวบรัดคือการตลาดเชิงรุกนั้น ถ้าเทรนด์ยังไม่มี ก็สร้างเทรนด์ขึ้นมา และอาจหมายถึงการใช้เทรนด์ใหม่ฆ่าเทรนด์เก่าถ้าจำเป็น

หากเป็นสบู่ก็คงไม่กระไรนัก เพราะจุดมุ่งหมายแรกของเจ้าของโรงงานสบู่คือทำกำไรลูกค้าเดียว โลกหมุนไป สินค้ามีใช้ ก็เพราะมีนักลงทุนอยากได้กำไรเหล่านี้ ฉะนั้นการแข่งขันสร้างภาพ แข่งกันเพิ่มค่าให้สินค้าจึงไม่ใช่เรื่องผิด พ่อค้าสบู่ทุกคนอยู่ในเกมธุรกิจ และหลักการเล่นเกมธุรกิจก็คือใครมือยาวสาวได้สาวเอา

แต่ปัจจุบันแผนการตลาดอันเต็มไปด้วยเทคนิคน่าตื่นใจใหม่นั้น ถูกนำมาใช้กับศาสนา ถ้าใครสักคนตั้งต้นขึ้นมาด้วยความอยากมีอิทธิพลและผลกำไรเป็นเงินเป็นทอง โจทย์แรกก็คือทำอย่างไรจะดึงมหาชนมาเข้าข้างตนมากๆ คือมากพอที่จะกลายเป็นกลุ่มความเชื่อซึ่งมีจุดเด่นและจุดขายที่ชัดเจน

ในมุมมองการตลาดเกี่ยวกับศาสนานั้น การสร้างความเชื่อใน 'สินค้าใหม่' นั้นใช้เวลายาวนานเกินไป แต่การลอบนำเอาโลโก้ห่อเดิมมาแปะหน้า แล้วดัดแปลงรายละเอียดเสียใหม่จะง่ายกว่ากันเยอะ

และหากเครือข่ายความเชื่อดังกล่าวทำการตลาดเชิงรุก โดยสร้าง 'สินค้าส่วนเกิน' ให้นำพอใจและดูเป็นจริงเป็นจัง เช่นมอบสัญญาในอนาคตเกี่ยวกับที่ทางและทรัพย์สินบนสวรรค์ ใครเข้าพวกตนจึงมีสิทธิ์ดีตัวขึ้นรถอย่างเต็มภาคภูมิ ใครไม่ใช่พวกก็อาจตกรถต้องรออีกยาว หาก

ทำให้มวลชนเชื่อได้อย่างนี้ เครือข่ายนั้นๆก็มักได้ลูกค้าที่จงรักภักดี ทุ่มเทเงินทองให้โดยยังไม่จำเป็นต้องเห็นผลดีของสินค้าและบริการภายในพริบตาขณะนี้

แน่นอนว่าสินค้าส่วนเกินอย่างเดียวย่อมคงมดใจลูกค้าไม่อยู่ ก็ต้องมีการสร้าง 'สินค้าจำเป็น' มาขั้ดตาทัพไปด้วย สินค้าจำเป็นได้แก่ความสุข ความอบอุ่นใจ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชุมชน ดังนั้นการนัดหมายชุมนุมและการทำกิจกรรมร่วมกันจึงไม่อาจขาดได้ ใครสร้างชุมชนร่วมกิจกรรมที่บันเทิงสุข บันดาลความอบอุ่นใจได้ดีเพียงใด ก็ได้ชื่อว่าเป็นแม่เหล็กดึงดูดคนดีๆ มาช่วยกันสร้างบรรยากาศชวนปริตาน่าเลื่อมใสได้มากขึ้นเพียงนั้น ยิ่งถ้าหากสถานที่ประจำเป็นอะไรที่งดงามอลังการ สะอาดสว่างเย็นตาเย็นใจ ก็ประกันได้ว่าต้องมีสมัครพรรคพวกเพิ่มขึ้นอย่างไม่รู้จบรู้อิน

คราวนี้ดูความเป็นพุทธแท้ๆจากมุมมองเริ่มต้นของพระศาสดา พระพุทธเจ้าและเหล่าพระสาวกที่ซื่อสัตย์จะไม่ขึ้นต้นด้วยการหวังอำนาจและผลประโยชน์ใดๆ แต่เป็นการพยายามหาทางตอบคำถามสำคัญของตนเองให้ได้ก่อน คำถามสำคัญนั้นก็คือ 'ทำอย่างไรจะพ้นทุกข์ทางใจได้เด็ดขาด' หากได้คำตอบแล้วก็เอามาตอบต่อสำหรับผู้มีคำถามเดียวกัน

คำตอบมีอยู่ แต่ถ้าไม่มีผู้ชักชวนหรือชี้นำไปพบคำตอบ ก็เหมือนคำตอบนั้นยังไม่มีอยู่ในโลก เพราะฉะนั้นก็แน่นอนว่าเหล่าชาวพุทธดั้งเดิมที่ได้คำตอบแล้ว ย่อมใช้หลักการแบบใดแบบหนึ่งในการเผยแพร่คำตอบให้กว้างออกไป และเป็นการตอบคำถามเดิมแท้ มิใช่สร้างภาพกระตุ้นความอยากได้คำตอบส่วนเกิน

การสืบทอดพระพุทธศาสนากันจริง ๆ นั้น วิธีการไม่ใช่สร้างเครือข่ายพ้อคำด้วยรางวัลล่อใจเป็นเงินทองแบบระบบ MLM ไม่มุ่งเน้นสร้างสัญญาอนาคตที่จับต้องไม่ได้ ไม่แม้แต่จะเน้นสร้างบรรยากาศสถานที่ชุมนุมอันน่าอบอุ่นเป็นกันเอง พุทธเราต้องตั้งเจตนาให้ถูกว่า ทำอย่างไรคนธรรมดา ๆ ทั่วไปจะรู้รอบและสามารถตอบคำถามของเพื่อน ๆ เขาได้ และเป็นการตอบด้วยสติปัญญาแบบพุทธแท้ ไม่ใช่ตอบแบบคิดเองเออเองตามกิเลสบงการ ไม่ใช่หวังพึ่งบารมีหรือรอคำตอบจากกลุ่มเจ้าสำนักใหญ่เพียงไม่กี่คน

กล่าวโดยสรุปที่สุด หากจะนำหลักการตลาดมาช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนา ก็ขอให้มองการตลาดแบบปากต่อปาก (Buzz Marketing) จะนับว่าชื่อตรงกับพระศาสนามากกว่าการตลาดแบบอื่น กล่าวคือถ้าพูดในสิ่งที่คนอยากรู้ พูดในสิ่งที่คนเชื่อว่าเป็นความจริง พูดในสิ่งที่คนประจักษ์ว่าเป็นทางออกอันสว่างไสว นอกจากจะมีคนฟังแล้ว ยังมีสมัครพรรคพวกช่วยบอกต่อกันไม่รู้จบรู้อินอีกด้วย

ไม่มีการตลาดแบบใด
อายุยืนไปกว่าปากต่อปาก
ถ้าช่วยกันสืบสานแบบปากต่อปาก
พุทธศาสนาจะยั่งยืนตลอดไป
แม้ไม่เหลือโบสถ์สักหลังเดียวในโลกนี้

ของขวัญปีใหม่ที่ดีที่สุดในโลก

คอลัมน์ 'คิดจากความว่าง' ที่ลงในฉบับนี้ น่าจะพอดีหรือใกล้เคียงกับปีใหม่ ศักราชสมมุติสำหรับชาวพุทธว่าเป็น ๒๕๔๙ และศักราชสมมุติสำหรับชาวคริสต์ว่าเป็น ๒๐๐๖ ส่วนมนุษย์ถ้าคงไม่มีตัวเลขอะไรให้นับ แค่มียุคที่ลืมหืมตามาดูพระอาทิตย์ขึ้นอีกหนหนึ่ง โดยไม่อาจทราบว่าเป็นรุ่งอรุณของปีที่สัพันล้านกับเศษเท่าไรตามอายุโลกใบนี้

ในฐานะนักเขียนคนหนึ่ง ผมขอส่งความสุขด้วยความตั้งใจเขียนบทความให้คุณๆอ่านแล้วระลึกถึงความสุขที่แปลกใหม่ สมกับความสดใหม่ของวันสมมุติตามเทศกาลนะครับ

ตามความเห็นของผม ของขวัญปีใหม่ที่ดีที่สุดในโลกของแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน ทว่าก็น่าจะมีความเหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง คือของขวัญนั้นทำให้ผู้รับมีความสุขสูงสุด หรืออย่างน้อยก็เหนือกว่าความสุขจากการได้รับของขวัญชิ้นอื่น ๆ ทั้งหมดซึ่งเคยได้รับมาแล้วทั้งชีวิต

ผู้หญิงบางคนได้แหวนเพชรพร้อมคำสัญญาจากชายคนรักที่ตนมาดหมายว่าจะแต่งงานครองคู่กัน นาที่ที่ได้รับแหวนเพชรจะเป็นนาที่แห่งการจดจำ และแหวนเพชรนั้นก็จะมีค่าเหนือแหวนวงอื่นใดทั้งหมด แม้ชายคนเดิมจะซื้อแหวนราคาสูงลิบล็วก็สืบเท่าให้อีกในหลายปีต่อมา แหวนวงใหม่ก็จะมีค่าทางใจได้เท่าเลย เพราะไม่อาจส่งสัญญาอันน่าใจถึงขีดสุดเช่นวาระหนึ่งเดียนั้นได้อีกแล้ว

พนักงานบางคนได้รับโบนัสจากองค์กรที่ตนอาบเหงื่อต่างน้ำให้มานาน เป็นโบนัสที่มากพอจะปลดหนี้ปลดสิน แถมเอาไปลงทุนสร้างหลักสร้างฐานให้เกิดความอุ่นใจในชีวิตได้ โบนัสก้อนนั้นก็จะไม่ถูกลืมไปทั้งชาติ กล่าวได้เต็มปากกว่าจะเป็นโบนัสที่ทำความปลาบปลื้มให้ได้เหนือโบนัสก่อนหน้าและตามหลังมาแบบทั้งชาติ

คนจนบางคนได้รับโบนัสจากวิบากกรรม ถูกหวยรวยล้นดเตอรืรางวัลที่ ๑ ได้สะดุ้งตาตื่นฉีกยิ้มถึงใบหูไปเป็นปีกับเงินหลายสิบล้าน แม้ว่าต่อมาไม่อาจรักษาลาภลอยเอาไว้ได้ ชั่วชีวิตที่เหลือก็ยอมพรา่พูดซ้ำแล้วซ้ำเล่าถึงของขวัญที่ดีที่สุดในชาตินี้ของตนอย่างไม่เห็นหนาย

มาส่งกันชัดๆให้เห็นกันชัดๆ แหวนเพชรเองไม่ใช่สิ่งล้ำค่าสูงสุด เงินโบนัสจากองค์กรมากแค่ไหนก็มีเงินก้อนโตกว่านั้นรออยู่ในวาระใดวาระหนึ่ง และการถูกหวยรวยด้วยลาภลอยก็ใช่จะวิเศษกว่าลาภลอยก้อนอื่นได้สักกั๊น ฉะนั้นการที่วัตถุชิ้นหนึ่ง ๆ จะเป็นของขวัญที่ดี

ที่สุดในโลกได้ จะต้องผูกโยงกับจิตใจ คือมีค่า มีความหมายทางใจ ชวนให้ปลาบปล้มเป็นล้นพ้น หรือทำให้รู้จักยอดแห่งความสุขฝังแน่นไม่รู้ลืม

พูดให้ง่าย ถ้าตีค่าของขวัญด้วยระดับความสุขก็แปลว่า **สิ่งใดทำให้มีความสุขให้ได้ อย่างพิเศษ สิ่งนั้นควรค่าแก่การเรียกว่า ‘ของขวัญ’** แต่สิ่งใดไม่ทำให้เกิดสุข ใจเราก็เห็นของนั้นเป็นวัตถุธรรมดาชิ้นหนึ่ง ข้ามเดือนนิดเดียวอาจลืมแล้วด้วยซ้ำว่ามันมาตั้งอยู่ในบ้านคุณได้อย่างไร ใครเป็นคนซื้อหาหรือให้มาเมื่อครั้งเทศกาลไหน

สรุปแล้วในเทศกาลดี ๆ อย่างปีใหม่ คนเราต้องการความสุข และความสุขก็มักมาในรูปของการคาดหวังว่าจะได้ของขวัญแจ่ม ๆ สักชิ้น ที่นั่นาคิดนะครับว่าของขวัญปีใหม่ทั้งหมดรวมกันทำให้คุณเป็นสุขได้แค่ไหน

คุณเคยตั้งคำถามใหม่ว่าปีใหม่นี้กับปีใหม่มาก่อน งวดไหนมีความสุขกว่ากัน?

คุณเคยตั้งเป้าใหม่ว่าปีต่อไปจะเริ่มเอาใจใส่กับความสุขของตัวเองเสียที?

คุณเคยวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนใหม่ว่าทำอะไรจะบรรลุเป้าหมายคือมีความสุขขึ้นกว่าเดิม?

ถ้าไม่เคยคิด ก็แปลว่าคุณไม่เคยให้ของขวัญปีใหม่มากับตัวเองมาก่อน จะรอจากคนอื่นทำเฉยๆ ซึ่งก็เป็นธรรมเนียมของมนุษย์มานานแสนนานอย่างนั้นแหละ ไม่ผิดแปลก หรือสมควรตำหนิติเตียนตนเองเลย

ถึงแม้ว่าคุณตอบว่า ‘เคยคิด’ แต่เป็นการเคยคิดแบบผิว ๆ เฝิน ๆ เช่นคิดวางแผนกับเพื่อนฝูงว่าปีใหม่จะทำอะไร ไปตากดวงความสุขกันย่านไหน จะได้ให้รางวัลกับชีวิตผิดจากปีที่แล้ว อันนั้นผมก็ไม่อยากนับเป็น ‘ของขวัญปีใหม่’ สำหรับตัวคุณเองจริง ๆ จัง ๆ นะครับ ในเมื่อคุณยังสามารถห่อไปมีวันขึ้นคืนสุขทำนองเดียวกันนั้นเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่เห็นจำเป็นต้องรอปีใหม่ และถ้ามันไม่ใหม่จริง ไม่ได้พิเศษวิเศษวิโสจริง คุณจะเรียกมันเต็มปากเต็มคำว่าเป็นของขวัญปีใหม่ให้ตัวเองไปทำไม ตีค่าเป็นของขวัญวันหยุด หรือของขวัญชั่วโมงว่างก็ได้

ยิ่งถ้าคุณตอบตัวเองว่าปีใหม่จะทำใจให้สดใสซาบซ่า สัมผัสทุกสัมผัส สัมผัสโรคเครียดที่หมักตองมาทั้งปีสักสองวัน อันนั้นก็ยิ่งน่าหดหู่อยู่ดีครับ มันเรื่องอะไรที่เราต้องรอทุกข์สลายสุขปีละหน? มันเรื่องอะไรที่เรามาหลอกตัวเองว่าวันดีปีใหม่ทำใจให้สดใสสักสองวัน? มันเรื่องอะไรจะต้องรอชาวบ้านประดับประดาบ้านรวงด้วยป้าย Happy New Year ถึงค่อยมีอารมณ์ร่วมไปกับเขา?

ทำไมเราถึงให้ความสุขกับตัวเองไปเรื่อย ๆ ไม่ได้? คำตอบสำหรับชาวอมทุกข์และนักยอมแพ้ชีวิต มักเป็นอะไรที่สำเร็จรูปทำนองว่า ‘เพราะไม่มีใครเลือกชีวิตใหม่ได้ตามใจชอบ’

จริงครับ ชีวิตใหม่เลือกไม่ได้ง่าย ๆ ชีวิตใหม่ไม่ได้มีในปีใหม่สมดังคำอวยพรที่มนุษย์ชอบ ‘แก้มปีละรอบ’ กันเองชั่วคราว มนุษย์โลกหรือมนุษย์ต่างดาวที่ไหนจะมีชีวิตใหม่กันได้ทุกปีเล่า ชีวิตจริงไม่ใช่ความฝัน ดิ้นขึ้นมารื้อเรื่องร้ายจะได้หายไปหมด

หากยังคงอยากฝันมองชีวิตเหมือนฝันไป อย่างน้อยก็ต้องยอมรับนะครับว่าฝันของพวกเรา มีเหตุผล มีต้นปลาย และมีความคงเส้นคงวาไม่กลับไปกลับมาง่ายนัก คนเคยติดคุก ๒๐ ปี ย่อมรู้ว่าตื่นมาก็ครั้งก็เจอลูกกรงทุกครั้ง ฉันทัดก็ฉันทั้น คนอยู่นอกคุก ๑๐๐ ปี ย่อมรู้ว่าตื่นมาก็ครั้งก็ต้องเผชิญกับสิ่งที่ตัวเองสร้างทำไว้ ฝากคำพูดทิ้งไว้ ตลอดจนคิดอ่านค้างในหัวไว้ ไม่ใช่เรื่องที่จะหลบลิ้นหนีหน้าหรือเลิกรากันง่าย ๆ

แล้วแก้วสารพัดนึกดวงไหนที่จะบันดาลสุขอย่างยั่งยืนให้เราได้? มีอยู่ครับ มีอยู่จริง ๆ ตอบกันได้ง่าย ๆ ไม่ต้องอมพะนานาน สิ่งเดียวที่ทำให้คุณเป็นสุขได้ยั่งยืนคือ ‘ใจใหม่ที่ไม่ว่างเกินจริง’ ครับ

ไม่เกินจริงเป็นอย่างไร? ก็คือไม่เกินจากขอบเขตความเป็นจริง เรารู้จักชีวิตของตัวเองได้จริงแค่ไหน ก็จำกัดความอยากไม่ให้กระฉอกหกตกเกินออกมาแค่นั้น

ไม่อยากเป็นหัวหน้า ทั้งที่ความสามารถยังควรเป็นลูกน้อง

ไม่อยากได้แฟนสมบูรณ์แบบ ทั้งที่ตัวเองยังไม่สมบูรณ์แบบ

ไม่อยากซื้อของแพง ทั้งที่ค่าแรงยังไม่แพงเท่าใดนัก

เมื่อจำกัดความอยากได้ตามจริง ทุกข์ที่เกินจริงก็ไม่ปรากฏ และยิ่งดีไปกว่านั้น หากคุณรู้สึกถึงสัจธรรมอันประณีต ความอยากเกินจริงก็จะยิ่งถูกตีวงจำกัดแคบเข้ามาเรื่อย ๆ กระทั่งไม่หลงเหลือความอยากที่เกินจริงใดๆเลย ตรงจุดนั้นคุณจะพบว่าตัวเองไม่มีความจำเป็นต้องทุกข์ทางใจด้วยเรื่องไหน ๆ เลย

เมื่อเห็นตามจริงได้ว่าทุกสิ่งไม่เที่ยง คุณจะไม่วิตกกังวลเพราะสิ่งใดสิ่งหนึ่งแปรปรวนไป

เมื่อเห็นตามจริงได้ว่าทุกสิ่งไม่อาจควบคุมบัญชา คุณจะไม่วิตกกังวลเพราะสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ตามใจคุณ แต่ตามใจเฉพาะเหตุปัจจัยที่บีบคั้นให้มันเกิด

ในทางปฏิบัติ เพื่อมีใจใหม่ที่ไม่อยาก ก้าวแรกคือเริ่มจากการสร้างความสามารถในการยอมรับความจริงที่เล็กน้อยก่อน แล้วค่อยฝึกเขยิบไปยอมรับความจริงที่ละเอียดอ่อนยิ่งขึ้น ถ้าหาไม่เจอว่าความจริงไหนที่ ‘เล็กน้อย’ ก็ลองดูว่าตัวเองหงุดหงิดรำคาญกับเรื่องใดโดย ‘ไม่จำเป็น’ พอเจอเรื่องนั้นก็เอาเรื่องนั้นเป็นบทฝึกบทแรก เมื่อใดเป็นทุกข์ขึ้นมา ขอให้ระลึกว่าคุณอยากหนี ทั้งที่หนีไม่ได้ ไม่อยากยอมรับ ทั้งที่จำเป็นต้องยอมรับ คิดๆแค่นี้หลายครั้ง เข้า คุณก็จะเกิดอาการคลิก แล้วยอมรับว่ามีเหตุ มีปัจจัยบีบให้เรื่องนั้นต้องเกิดอยู่ คุณทุกข์หรือไม่ทุกข์มันก็ต้องเกิด เมื่อนั้นใจจะ ‘เลิกอยากหนีทุกข์โดยขาดความสามารถที่สมเหตุสมผล’ พอหมดอยากเมื่อไร จะพบใจที่เยือกเย็นเป็นสุขอย่างเรียบง่ายขึ้นมาทันที

มีคนๆเดียวในโลกที่ให้อภัยคุณเป็น ‘ใจใหม่’ กับคุณได้ แน่แน่นอนว่าคนๆนั้นไม่ใช่แฟนของคุณ ไม่ใช่ลูกของคุณ ไม่ใช่เพื่อนรักของคุณ ไม่ใช่เจ้านายของคุณ และไม่ใช่กระทั่งพ่อแม่พี่น้อง อันเป็นสุดที่รักของคุณ แต่ต้องเป็นตัวคุณเองครับ เพราะไม่มีใครสะกดจิตให้คุณเลิกอยากในสิ่งที่ไม่สมควรอยากได้เลย เว้นแต่การทำความเข้าใจ และการเต็มใจที่จะมองเห็นเต็มใจที่จะยอมรับด้วยสติปัญญาของตนเอง

เคล็ดลับในการมีสุขที่ยั่งยืนของพระพุทธเจ้า นั้น มิใช่การแสวงหาความสุขแปลกใหม่ไปเรื่อยๆ ทว่าเป็นการมองให้เห็นจริง ว่าต้นเหตุแห่งทุกข์คือความอยาก เมื่อหมดอยากก็หมดทุกข์ การหมดทุกข์นั่นเองคือความเป็นสุข เยือกเย็นดูจมน้ำเรียบเท่าแผ่นกระจกใสที่ไร้การไหวติง ผมขอรวบยอด ‘ความจริงแบบพุทธ’ เป็นรูปประโยคที่จำง่ายคือ

อยากสุขแล้วเป็นสุขสมหวัง
ภายหลังจะต้องทุกข์เพราะอยากสุขอีก
แต่เห็นทุกข์แล้วละเหตุแห่งทุกข์ได้
ภายหลังจะสบายเมื่อหายอยากสิ้นแล้ว

ยังเดี๋ยวตายถ้าตายไปใครจะเห็น

หลายๆคนคงเคยได้ยินเพื่อนฝูงหรือตัวเองบ่นๆทำนองนี้มาบ้าง โดยเฉพาะพวกที่อยู่คนเดียว แล้วก็แบ่งเวลาไว้สำหรับนั่งฟังซ่านนานๆ

ถ้ามองว่าตัวเองเป็นเฟอร์นิเจอร์ชิ้นหนึ่งในบ้านหรือในห้องพัก แน่นอนครับ ตายไปไม่มีใครเจอหรอก อยากผุพังก็ผุพังไป แต่คนตายทั้งคนนี่ในที่สุดจะเหม็นพอกๆกับข้างเฝ้า อย่างน้อยก็ต้องส่งกลิ่นบ้าง อีกอย่างคนไม่เหมือนเฟอร์นิเจอร์ที่ไม่มีใครมาเยี่ยม วันหนึ่งต้องมีคนมาหา อาจจะสองวัน สองอาทิตย์ สองเดือน แต่ไม่น่าจะเกินสองปี หากให้หลักแหล่งที่อยู่ไว้กับใคร ในที่สุดเขาก็ต้องมาตามตัวด้วยฐะติดค้างอย่างใดอย่างหนึ่งจนได้ ส่วนเขาจะเจอกองกระดูกในเสื้อผ้าชุดสุดท้ายของคุณอยู่ในท่าไหน ยังประกอบเป็นโครงดีหรือเริ่มมีตัวอะไรมาลากไปกองคนละทางสองทางแล้ว นั่นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ผมเดาเอานะครับ จากการเห็นว่าในโลกความเป็นจริง หลายรายอยู่ตัวคนเดียว มีเงาตัวเองเป็นเพื่อน ไม่มีสมาชิกอื่นอยู่ร่วมบ้านเลย ซึ่งก็น่าจะแปลว่าวันนั้นน่าที่นี้อาจมีผู้คนจำนวนหนึ่งล้มตาย สูญหาย ขาดการติดต่อกับชาวโลกไปเฉยๆโดยไม่มีใครรู้เห็น ยิ่งถ้าญาติน้อย ยิ่งถ้าไม่ค่อยติดต่อกับใคร ยิ่งถ้าหายหน้าไปนานๆเป็นปกติ พวกนี้แหละจะเจอศพยาก

บางคนนั้นเชื่อว่าเขาไม่อยากมีเพื่อน ไม่อยากมีญาติ ไม่อยากพบปะใครต่อใครนะครับ เพียงแต่ว่าชะตาชีวิตเหมือนถูกขีดให้ต้องอยู่คนเดียวเหงาๆตลอด อาจเพราะทำงานข้ามจังหวัด หรืออาจเพราะอยู่กับใครแล้วต้องทะเลาะเบาะแว้งเรื่อย หรืออาจเพราะหาคนคอยเคียงกันไม่เจอก็เลยจำใจปลีกวิเวกเป็นอาจิณ ปลีกไปปลีกมาเลยกลายเป็นการโดดเดี่ยวตนเองอย่างถาวรในที่สุด

คุณเชื่อไหม ถ้าอยู่คนเดียวแล้วเหงาจะชอบคิดถึงความตายบ่อยๆ คือบางทีไม่ได้ 'อยากตาย' หรือคิดจะลงมือฆ่าตัวตายนะครับ แต่อารมณ์เหงา เศร้า หดหู่ มักนำไปสู่จินตนาการเกี่ยวกับจุดจบของชีวิตเสมอๆ แต่ให้ตายจริงอาจยังแห้งๆอยู่ เพราะไม่รู้จะเอาอะไรมาเปรียบเทียบกับตัดสินว่าระหว่างอยู่หรือตายดีกว่ากัน

คนส่วนใหญ่ฝากชีวิตไว้กับคนอื่น คือถ้าไม่มีสังคม ถ้าไม่มีการยอมรับกัน ถ้าไม่มีความอบอุ่นใจ ถ้าไม่มีความรื่นเริงบันเทิงสุข ก็เหมือนไม่รู้จะอยู่ไปทำไมคนเดียวให้เปลี่ยวเปล่า

การอยู่อย่างเดี๋ยวตายดูเป็นเรื่องน่ากลัวกว่าความตาย มีน้อยครับ น้อยเท่าน้อยที่อยู่คนเดียวเพราะอยากเป็นส่วนตัว อยากทำงานโดยไม่มีใครต่อแยะ อยากทำสมาธิโดยไม่มีคนทำเสียง

ถูกกักรบกวม อยากเห็นจิตของตัวเองสว่างโร่ไม่รู้หรี เสพวิเวกสุขอย่างสำเร็จสำราญหน้าใจ คนพวกนี้จะมีลักษณะประหลาดในสายตาชาวบ้าน เพราะอยู่คนเดียวแต่ทำทางไม่เหงา ไม่ทำตาเศร้า ตลอดจนไม่มีท่าว่าเป็นนักเล่าเรื่องชวนฟังชวนให้ผนังบ้านฟัง ไม่ขังตัวเองไว้กับอดีต ไม่ขีดเขียนข้อความเกี่ยวกับอนาคตอันว่างเปล่า ไม่ร่อนหนาวกับความเป็นหรือความตาย

ระหว่าง ‘คนทั่วไป’ กับ ‘คนไม่กลัวความโดดเดี่ยว’ ต่างกันอย่างไร? ลองคิดดูเล่นๆ เอาแค่สองสามข้อพอนะครับ

คนทั่วไปมองความมีชีวิตเป็นเรื่องธรรมดา อยู่ๆให้ผ่านไปวันๆเถอะอย่าคิดมาก ไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องมีผลงานให้นึกถึง ไม่คิดสร้างประโยชน์ตนประโยชน์ท่าน ไม่มีการทำบุญตามโอกาส แถมแปลกแต่จริง ที่บางคนไม่อยากตาย แต่ก็ชอบนอนหลับไม่รู้นอนหลับไม่เห็น เห็นที่นอนเมื่อไหร่จะหมดเรี่ยวแรง ตาปรอยแขนขาอ่อนปวกเปียกทันที พุดง่าย ๆ คนพวกนี้ไม่อยากตาย เพราะจะได้อยู่เพื่อนอนนั่นเอง เกรงว่าตายแล้วจะไม่ได้ตื่นขึ้นมาเป็นคนขี้เกียจสันหลังยาวอีกต่อไปกระมัง

แต่สำหรับคนไม่กลัวความโดดเดี่ยว มักอยู่หนึ่งไม่ได้ ไม่ใช่สิ่งไหนครับ คือเคยชินกับการทำอะไรสักอย่างอยู่ตลอดเวลา เสร็จจากนี่เดินไปโน่น เสร็จจากโน่นผันไปทางโน้นต่อ เรื่องที่ทำได้มักเป็นสิ่งที่ตัวเองชอบ ถ้าวันไหนในชีวิตผ่านไปโดยปราศจากการลงมือกระทำการ วันนั้นจะตะครันตะครอ หรือตะคริวจะถามหาเอา คนพวกนี้จะเห็นประโยชน์ของการมีชีวิตอยู่เพื่อให้ได้ทำอะไรไปเรื่อยๆ ถ้าจะกลัวตายก็อาจมีเหตุผลคือเกรงจะไม่ได้ทำอะไรที่ตัวเองชอบอีกแล้ว

คนทั่วไปมองความตายเป็นเรื่องพิเศษ สมควรที่โลกจะต้องรับรู้การจากลาชั่วฉับวินาทีของเขา หากทราบว่าจะต้องตายแบบไม่เป็นที่รับรู้ จึงเกิดความสงสารตัวเองเป็นพิเศษ ประมาณว่า โธ... ชีวิตบัดซบ ดุชิตอนอยู่ก็ไม่มีค่าสำคัญ แม้นอนตายก็ไม่มีใครแลเห็น เหตุใดจึงนำอนาคตขนาดนี้ จินตนาการไปไกลถึงขั้นเห็นศพตนเองนอนอวดซากอย่างโจ่งครึ้ม อาจเป็นภูเขานอน หรืออาจเป็นแหล่งผลิตกลิ่นน้ำคลิ้นเหียน หาโลงห่อหุ้มกันอุจาดมิได้

แต่สำหรับคนไม่กลัวความโดดเดี่ยว งานที่ชอบใจบางอย่างอาจต้องลุยปาลุยเขา หรือออกต่างจังหวัดลบลูบลับตามาติมิตร เขาก็ไม่มีเวลาคิดว่าตัวเองอาจตายในท่าไหน เมื่อไหร่ อย่างไร อาจตายได้ต้นไม้ตรงไหนสักแห่งที่ไม่มีคนเดินผ่าน อาจตายเพราะถูกฟ้าผ่าขณะไต่เขายกแอ่งแอ่ง หรืออาจตายเพราะโดนยิงขณะทำหน้าที่นักข่าวถ่ายภาพคนอื่นยิงกัน ทุกความเป็นไปได้ไม่ใช่เรื่องน่าพรันพรึง ตราบเท่าที่งานอันเป็นที่รักพาไป คนเหล่านี้อาจไม่มีกระตังจินตนาการในหัวว่าตัวเองจะตายดีหรือตายทุเรศในสายตาคนอื่น เพราะเห็นว่าเนื้อหาของความตาย

ก็คือความตาย เป็นเรื่องธรรมดาเสมอกัน ส่วนคนอยู่ข้างหลังจะเห็นแล้ววิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ นานาสงกัปปากแค่ไหนก็ช่างปะไร

ใช้ชีวิตต่างกัน มุมมองต่างกัน ในหัวก็เห็นความเป็นกับความตายต่างกัน

การใช้ชีวิตเริ่มจากวิธีคิด วิธีจินตนาการ และวิธีตั้งมุมมองของแต่ละคน ซึ่งเผยออกมาเป็นวิธีพูดกับวิธีกระทำการจนได้ ไม่ช้าก็เร็ว โดยย่นย่อใครมีเจตนาอย่างไร ตัวตนก็เป็นอย่างนั้น ผลอันควรแก่ตัวตนก็เกิดขึ้นอย่างนั้น

เจตนาคือกรรม กรรมคือเจตนา สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม นี่คือสิ่งที่พระพุทธเจ้าประกาศไว้ หากสร้างตัวตนอันเฉื่อยชาควรคู่กับความเหงาหงอย ความเหงาหงอยก็เพรียกหาเสมอ แต่หากสร้างตัวตนอันกระตือรือร้นควรคู่กับความรื่นเริง ความรื่นเริงก็จะอยู่เป็นเพื่อนตลอดไป

เวลาคุณตาย คนแรกที่ไม่ใช่เพื่อนของคุณ ไม่ใช่ญาติของคุณ ไม่ใช่คนรักไหนๆ ของคุณ แต่เป็นกรรมของคุณเอง กรรมของคุณไม่มีตาเห็น ไม่มีใจรู้ แต่เขาอยู่กับคุณในที่ที่คุณตาย ไม่ว่าจะอยู่อย่างเดียวตายหรือห้อมล้อมด้วยญาติมิตร คุณจะเห็นเขาโดยความเป็นนิมิตมัจจุราช หรือเทวดาหน้าตาอย่างไรก็ตาม เขาจะเป็นคนแรกที่ยื่นมือเข้ามาเกี่ยวข้งเสมอ โดยขั้นแรกสุดคือทำให้คุณตายอย่างเศร้าหมองหรือเบิกบาน

แม้คุณเห็นว่ายังไม่ใช่เรื่องจำเป็นต้องรู้ ไม่ใช่เรื่องจำเป็นต้องเชื่อว่าตายแล้วไปไหน แต่คุณคงอยากเป็นสุขก่อนตาย ไหนๆ ต้องเกิดแบบร้องไห้แล้ว จะตายทั้งที่ยิ้มแย้มเสียหน่อยจะเป็นไร

กับคนเชื่อเรื่องคติข้างหน้ายิ่งแล้วใหญ่ ความสุขก่อนตายเป็นเรื่องสำคัญยิ่งยวด เพราะใจที่เป็นสุขเป็นใบรับประกันใบเดียวที่ตัวคุณเองรู้สึกว่าจะจับต้องได้ ความสุขใกล้ตายจะทำให้คุณนึกถึงตัวเดินทางเฟิร์สคลาสหรือน้อยกชั้นบิสเนสของสายการบินระดับโลก ขณะที่ความทุกข์ใกล้ตายจะทำให้คุณนึกถึงตัวขาดๆ ที่ซื้อแบบลวกๆ รีบๆ เพื่อขึ้นขบวนรถไฟสกปรก เห็นอยู่ยว่าแออัดยัดเยียดยิ่งกว่ารถที่ชนหมู่ไปเชือด

ตอนยังอยู่ ใจคุณจะนึกถึงจิตก่อนตายว่าเป็นความใกล้ดับ แต่เชื่อเถอะครับ ใกล้ตายจริงๆ ใจคุณจะนึกถึงการเดินทางต่อ ทำนองเดียวกับที่วินาทีนี้คุณจะไม่รู้สึกใกล้ชิดกับการหลับฝัน ไม่เห็นการหลับฝันโดยความเป็นการเดินทางอันยาวนานหลายชั่วโมงไปสู่ที่หมายคือการตื่น

นอน ต่อเมื่อใกล้หลับจริงๆ คุณจะสัมผัสถึงความเคลิ้ม ความโรยแรง และความดิ่งลง อย่างรู้สึกได้ถึงการรอที่จะตื่นขึ้นในอีกหลายๆชั่วโมงข้างหน้า

การใช้ชีวิตเป็นปกติอย่างทุกวันนี้ คือตัวกำหนดว่าคุณเลือกให้กรรมแบบไหนเห็นคุณก่อน ระหว่างกรรมสว่างกับกรรมมืด หากคุณสมัครใจจะให้กรรมมืดนำทาง ก็จะมีปกติก่อกรรมดำไว้มากโดยไม่ต้องแคร์ใคร ไม่ไปสนใจเตรียมตัวรับความจริงสุดท้าย แต่หากเผื่อใจอยากให้กรรมสว่างนำทาง ทำนายได้ว่าคุณต้องสวนกระแสโลกมาไม่น้อย เรียกว่าพยายามกัดฟันทำกรรมขาวไม่ได้ขาด ซึ่งก็ดีแล้ว คุณจะเป็นผู้ให้คำตอบแก่ตนเองในขณะที่เข้าด้ายเข้าเข็ม ว่ากรรมขาวเท่านั้นกระทำให้จิตให้สว่าง เบิกบาน อบอุ่น และเชื่อมั่น ไม่ใช่กรรมดำเลยที่ทำให้เป็นสุขก่อนตาย เยี่ยงเดียวกับคนเห็นตัวเฟิร์สคลาสในมือ ยอมรับรู้สึกชัดเจนอยู่เองว่าเดียวได้นั่งสบาย ได้ถ่ายสะดวก ได้พบกร่วมเดินทางหน้าตาดี ได้มีปลายทางที่เจริญแล้ว เพราะเที่ยวบินที่มีชั้นเฟิร์สคลาสคงไม่พาไปลงสนามบินกลางสงครามของบ้านปานาเถื่อนอย่างแน่นอน

แต่หากเที่ยวบินนั้นไม่พาไปไหนเลย กรรมขาวก็จะไม่ทำให้คุณเกิดความรู้สึกเดียวดาย ก่อนดับแด่ คุณจะมีชีวิตอยู่อย่าง ‘คนมีอะไรทำ’ เสมอ เพราะบุญกุศลย่อมนำทางให้ตาสว่างได้ ตั้งแต่เดี๋ยวนี้ ว่ามีอะไรน่าทำบ้าง มีอะไรควรหลีกเลี่ยงบ้าง

ใช้ชีวิตตามความเชื่อไปเถอะครับ แล้วเดี๋ยวอีกไม่นานก็รู้อย่างที่ตัวเองว่าความเชื่อของแต่ละคนจะพาไปเจออะไรกันบ้าง

สิ่งที่คุณกำลังมี
คู่ควรแล้วกับสิ่งที่คุณเคยทำ
สิ่งที่คุณกำลังทำ
สมควรแล้วกับสิ่งที่คุณจะต้องเผชิญ

คนชนะได้ไปทุกอย่าง

คุณอยากเป็นใคร ระหว่างคนชนะแบบวิกิลจรีต กับคนแพ้อย่างสบายอารมณ์?

ถามใหม่ให้เข้ากับธรรมชาติโลกมากขึ้นหน่อย คุณอยากเป็นใครระหว่างคนแพ้กับคนชนะ?

หากไม่หลอกตัวเอง เกือบทุกคนจะบอกว่าอยากเป็นคนชนะ

เพราะอะไร? ก็เพราะรู้สึกว่าคุณต้องดีกว่ารู้สึกว่าคุณแพ้สิ!

จำได้ไหมว่าคุณครั้งสุดท้ายรู้สึกยังงี้?

แล้วแพ้ล่ะ... รู้สึกยังงี้?

‘แพ้’ คำเดียวให้ความรู้สึกหนึ่งเดียวชัดเจน ชีวิตจิตใจคือความย่อยยับอับปาง

‘ชนะ’ คำเดียวให้ความรู้สึกหลากหลายกว้างขวาง ชีวิตจิตใจคือการยืนถ่างขาหัวเราะบนหลังคาโลก คือการดำดิ่งในมหาสมุทรทิพย์ คือการลอยอยู่บนห้วงฟ้าแห่งรอยยิ้มอัมเมม

กลั่นหัวใจจระไนคำ คนแพ้อาจนึกไม่ค่อยออก อับจนปัญญา ส่วนคนชนะร่ำรวยคำพูด บรรยายความรู้สึกได้สับหน้าไม่ซ้ำ

หากคุณเคยมีประสบการณ์วิ่งเข้าเส้นชัยเป็นคนแรก หูยีนเสียงร้องเชียร์ก็ก้องแสบแก้วหู สายตาพบแต่ความโล่งกว้างเพราะไม่เห็นหลังใครบังท้องฟ้าเบื้องหน้า มีแต่คุณกับเส้นชัย ประจักษ์กันเดียวๆ คุณคงรู้ดีว่ารสหวานชื่นที่สุดของการมีชีวิตเป็นอย่างไร ช็อกโกแลตเรียกพี่ ว่านั่นเถอะ

แต่ถ้าคุณเป็นรอง หรือหนักกว่านั้นคือแพ้มืด ตกที่นั่งโหล่ คุณจะเห็นว่าผู้ชนะไม่ได้เอาไปแค่ชัยชนะ แต่เหมือนปล้นเอาพลังชีวิตของคุณติดมือเขาไปด้วย...

ผู้ชนะ... อาจใส่ใจที่คนแพ้เจ็บใจ

คนแพ้... อาจเจ็บใจที่ผู้ชนะใส่ใจ

เชื่อว่าถ้าช่วยชนะมา เพราะเหยียบปากคนอื่นขึ้นสูงได้สำเร็จ เชื่อว่าฟ่ายแพ้ เพราะต้องก้ม
หลังเป็นบันไดให้คนอื่นย่ำผ่าน

ธรรมชาติจัดสรรให้มนุษย์อยากแข่งขันเอาเป็นเอาตายกันมาตั้งแต่อยู่ในห้องเรียนตอน
เด็กๆ บางบ้านนิยมตีกันลูกจลองบ๊วย ติดตามมาด้วยการเคียวเข็ญเข็ญงวดให้ตัวเข็ญ สอบคราว
หน้าจะได้ยัดเยียดบ๊วยให้ลูกบ้านอื่นกินมั่ง ผลัดๆ กัน

มนุษย์เราไม่ว่าเผ่าพันธุ์ไหน ไม่ค่อยสอนให้ลูกหลานรู้จักแพ้ มีแต่ยุ้งให้เอาชนะ ถึงแม้
พูดกันบ้างว่าแพ้ชนะเป็นเรื่องธรรมดา ก็เหมือนปากว่าตาขยิบกันไปหมด

ไม่สอนให้รู้จักแพ้เพราะอะไร? เพราะไม่มีใครเห็นเข้าไปให้ซึ่งถึงความสำคัญของการฟ่าย
แพ้ ไม่มีใครรู้ซึ่งจริง ๆ ว่าถ้าเอาแต่ชนะ จะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง

ชัยชนะอาจแปรคนถ่อมตัวเป็นคนลืมตัว

ชัยชนะอาจเปลี่ยนคนมัธยัสต์เป็นคนสุรุ่ยสุร่าย

ชัยชนะอาจแปลงคนใจเย็นให้เป็นคนมักโกรธ

ชัยชนะอาจก่อศัตรูผู้เจ็บใจขึ้นอย่างน้อยหนึ่งคนในแต่ละสนามแข่ง

ชัยชนะอาจแย่งเวลาหายใจเพื่อตัวเองไปหายใจเพื่อคนอื่นที่มารุมล้อมหาประโยชน์

จากข้อเท็จจริงประมาณนี้ ก็เอามาคิดต่อได้แล้ว ว่าถ้าอยู่กับชัยชนะตลอดไป อะไรจะ
เกิดขึ้น เพียงแ่งเสียข้อเดียวก็เพียงพอแล้วที่จะทำลายชีวิตดี ๆ ของคน ๆ หนึ่งให้พังพินาศโดยไม่
รู้ตัว

ใจคนไม่ได้ถูกออกแบบมาให้ชนะทุกครั้ง การชนะมากเกินไปคือการแบกภาระเกินพอดี
การแบกภาระเกินพอดีย่อมรบกวนสมดุลทางใจ สมดุลทางใจที่ถูกรบกวนย่อมเอียงข้าง และ
ที่สุดเมื่อใจเอียงข้างมาก ๆ ย่อมเกิดความผิดปกติบางอย่าง หรือหลาย ๆ อย่าง

ความผิดปกติทางจิตย่อมมิใช่เรื่องน่าพิสมัย แม้ต้นทางจะมาจากชัยชนะอันน่าภาคภูมิใจนับ
ครั้งไม่ถ้วน

การแพ้เสียบ้างคือการลดน้ำหนักข้างเกิน คือการทำให้ชีวิตจิตใจเกิดสมดุล และมีความ
เป็นปกติสุขอยู่ได้

หัดถามตัวเอง คุณแพ้แล้วได้อะไรบ้าง? ถ้าเห็นประโยชน์อย่างชัดเจน คุณจะไม่เสียใจ

แพ้เพื่อไม่ต้องเป็นฝ่ายออกอาการเหลิงอย่างน่าหมั่นไส้

แพ้เพื่อไม่ให้หลงตัวว่าต้องชนะเสมอ

แพ้เพื่อให้โตขึ้นจากการเรียนรู้ข้อผิดพลาด

แพ้เพื่อรู้จักล้มแล้วฝึกลุกขึ้นมาสร้างความอดทนให้ตนเอง

แพ้เพื่อรู้จักความโล่งเบาประหลาดล้ำ จากการยินดีสละความสุขให้ผู้ชนะ

เพียงการมองเห็นประโยชน์ข้อใดข้อหนึ่งของความพ่ายแพ้ ความรู้สึกที่ว่า ‘คนชนะได้ไปทุกอย่าง’ ก็พังครืนลงแล้ว เพราะเห็นว่าคนแพ้ก็น่ามีสิทธิ์เก็บเกี่ยวคุณค่าของการมีชีวิต และคุณค่าชนิดนั้นก็ไม้อาจตั้งอยู่บนฝั่งของคนชนะได้เลย

เมื่อใจสงบลง คุณจะมองเห็นว่าแม้ผู้แพ้อย่างไรก็มีความต่าง บางคนอาจต้องใช้เวลานานปีกว่าจะพลิกกลับมาเสวยสุขเยี่ยงผู้ชนะ ขณะที่บางคนไม่ต้องเสียเวลาสักนิดเดียวก็เสวยสุขเยี่ยงผู้ชนะได้ในทันทีที่แพ้ เพียงเพราะรู้จักยินดีร่วมไปกับผู้ชนะ!

คุณอาจไปถึงความเข้าใจว่า คนที่สามารถแพ้อย่างสบายอารมณ์ คือคนชนะที่ได้ไปทุกสิ่งอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้ว การเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ตลอดเวลา ก็กลายเป็นความเสียสมดุลได้อีก ไม่มีใครในโลกสมควรเอาแต่เสียกับเสียโดยปราศจากการเพิ่มเติมชดเชย ฉะนั้น ความคิดอยากชนะบ้างจึงมิใช่เรื่องน่ารังเกียจ

เพียงแต่ตั้งเข็มให้ถูกเท่านั้น ที่จะเอาชนะอะไรได้!

ลองพิจารณาอย่างนี้ เมื่อคุณอยากชนะ แม้ได้ชนะ ก็จะมีทุกข์เยี่ยงคนหวงชัยชนะ นี่เป็นไปตามกฎธรรมชาติที่ว่า ยึดถือสิ่งใด ก็ต้องเป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้นในทางใดทางหนึ่งเสมอ

ถ้าเปลี่ยนมาเป็นเอาชนะ ‘ความอยากชนะโลก’ เสียได้ เมื่อแพ้ก็ไม่มีอะไรในใจ หรือถึงแม้ชนะ ก็จะเป็นสุขเยี่ยงคนไม่หวังชัยชนะ สอดคล้องกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของจิตที่ว่าปล่อยวางสิ่งใด ก็หมดทุกข์เพราะสิ่งนั้นเสมอ

ทำอย่างไรจึงชนะความอยากเอาชนะโลก? คุณไม่อาจทราบคำตอบขณะยืนอยู่บนแป้นผู้ชนะหมายเลขหนึ่ง แต่คำตอบอาจผุดขึ้น ณ ที่ยืนของคนกินบ๊วยเม็ดโตสุด

ช่วงเวลาพ่ายแพ้อาจกระตุ้นให้คุณคิดต่างไป และมองต่างมุม ขณะมองคนทั้งโลกแห่กันวิ่งบนลู่วิ่งที่คนอื่นสร้าง แห่กันเร่งฝีเท้าเอาเป็นเอาตายเพื่อถึงเส้นชัยให้ได้ก่อนใคร คุณอาจแยกตัวออกมาสร้างลู่วิ่งให้ตนเอง เพื่อแข่งกับตนเองว่าจะเข้าถึงเส้นชัยของคุณเร็วช้าเพียงใด

ให้ดีกว่านั้น ทำได้ง่ายและใช้เวลาน้อยกว่านั้น คือชนะแพ้ ขอเพียงเฉลียวคิดความรู้สึกว่าแพ้กับรู้สึกว่าจะชนะ ก็แค่ความรู้สึกเหมือนกัน และมีค่าเท่ากันตรงที่ต้องแปรปรวนไป

สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิตอันพ่ายแพ้ย่อยยับของคุณ นับเริ่มจากเนื้อตัวที่สั่นเทา ไล่เข้ามาถึงลมหายใจแสนสั้นหรือขาดห้วง ตลอดจนกระทั่งความรู้สึกที่เล็กลงเหมือนลูกหนูถูกแมวต้อนให้จมนม เห็นให้ชัดว่านาที่นั้นใจคุณว่างจากความอหังการ ว่างจากความหลงยึดหลงภาคภูมิใจว่า ‘กายนี้ของเรา’ ว่างแม้จากความอยากเชื่อว่า ‘จิตนี่คือเรา’ นานี่นั้นเอง เพียงพลิกจิตให้พิจารณาต่ออีกหน่อย คุณเจียดนิดเดียวกับเป้าหมายสูงสุดของพุทธศาสนา เป็นการเจียดที่ไม่ยากเย็นเหมือนชนะอยู่ใต้เงื้อมเงาแห่งความอหังการแต่อย่างใด

แพ้พร้อมกับเรียนรู้ ถึงจุดหนึ่งคุณจะเข้าใจเองว่า แพ้ก่อนเพื่อชนะในขั้นสุดท้าย ดีกว่าสุดท้ายต้องแพ้เพราะได้ชนะก่อน

ยอดของผู้ชนะ คือผู้เอาชนะสิ่งที่ชนะได้ยาก ซึ่งไม่ใช่มนุษย์ด้วยกัน แต่เป็นกิเลสอันครอบงำใจใครต่อใครได้ทั้งโลก

ผู้ชนะที่แท้

ไม่ได้หมายถึงคนที่ชนะทุกครั้ง

แต่หมายถึงคนชนะความกลัวแพ้

ชนะความเมาชัย

และชนะความหลงผิดได้อย่างเด็ดขาด

อีก ๗ วันฉันจะตาย

วันแรก

โธ้ย!! เปื่อ! เปื่อ! เปื่อ! ไม่อยากอยู่ต่ออีกแล้ว ชั่วโมงเดียวก็นานเกินทน นับดูจากตอนนี้
กว่าจะแก่ตายมันอีกร่วมสี่แสนชั่วโมง! โอ้ย... ไม่เอาด้วยหรอก! ขอตัดหน้าธรรมชาติหน่อย
เถอะ!

แปลกดี วันนี้เพิ่งรู้ว่ากำลังจะรับทรัพย์อื้อ สงสัยโชคชะตาจะหาทางยื้อให้อยากอยู่ต่อ แต่
ไม่สำเร็จหรอก ฉันไม่ยกดีใจแฮะ แทนที่จะเอาเงินพาดหัว ฉันอยากให้โชคชะตาเอากะบวยทุ่ม
กบาลมากกว่า ที่เดียวให้เท่งทิ้งไปเลย

เออละนะ... ฉันตัดสินใจแน่แล้วว่าตาย ชีตเส้นตายแบบที่หมายถึงจะต้องม้วยมรณัง
ภายในกำหนดอย่างแน่นอน รับรองไม่มีบิดพลิ้ว ไดอารี่เล่มนี้จะเป็นหลักฐานว่าฉันเอาจริง คุณ
ตำรวจจะได้ไม่ต้องสืบให้เหนื่อย

เส้นตายกี่วันดี? เอาซัก ๗ วันก็แล้วกัน ทำไมต้อง ๗ วันหรือ? สาบานว่าไม่ใช่เอาไว้เผื่อ
สำหรับการเปลี่ยนใจ ฉันแค่อยากรู้ให้มากที่สุดก่อนจะไม่ได้รู้อะไรอีก ตอนยังไม่ตัดสินใจตาย
หนึ่งนาทีเหมือนนานเกินไป แต่พอตกลงใจว่าจะตายแน่ หนึ่งอาทิตย์รู้สึกกำลังเหมาะสำหรับดู
โลกเป็นช่วงสุดท้าย

ขอตั้งชื่อวิธียุติโลกของฉันว่า ‘๗ วันฉันจะตายแบบช้าๆ’ แล้วกันนะ นับวันนี้เป็นวันแรก
คนข้างหลังอ่านแล้วจะได้ไม่ซีเรียสตาม วันต่อๆไปจะพยายามเขียนให้ช้า แม้ว่าฉันกำลังช้าไม่
ออกอยู่ก็ตาม รู้ไว้ว่าคนยิ้มไม่ออกอย่างฉัน ยังอยากฝากมุขให้คนอื่นยิ้มออกอยู่นะ

วันที่สอง

ฉันตื่นมาด้วยความรู้สึกที่แตกต่างไป เออ... พอคนเราตกลงใจว่าจะตายแน่มันเป็นอย่างนี้
เอง ความรู้สึกเหมือนผีตายซากที่ยมบาลไม่ยอมลากคอไปซะที รอออยู่นะพื้ม ไม่มาให้สนใจซะ
ที่

ช่วงสายฉันเข้าเน็ต เท่าที่คิดออกว่าอยากทำคือค้นหาคำว่า ‘ฆ่าตัวตาย’ เพราะมันช่างเข้า
กับอารมณ์ได้ดีเหลือเกิน พอได้ลิงก์เกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย ฉันก็อุทานอยู่ในใจ คุณพระที่ยังไม่

เป็นสมัยช่วยด้วย! (สมัยนี้อุทยานแค่ ‘คุณพระช่วย’ มันสั้นไป) การฆ่าตัวตายกำลังเป็นแฟชั่นยอดนิยมหรือนี่? แปลว่าฆ่าตัวตายตอนนี้ไม่ค่อยเป็นตัวของตัวเองเท่าไรเลย ใครๆ เขาก็ทำกัน

แต่ไม่เป็นไร ว่ากันว่าคนเราถ้าหดหู่เซื่องซึม เคร่งเครียดเพราะคิดมากหลายอาทิตย์ติดๆ กัน จะอยากจบชีวิตเดี๋ยวนั้น นี่ฉันมีสภาพเหมือนส้วมซึมที่ชักน้ำไม่ลงมาเป็นเดือนแล้ว เพราะฉะนั้นอย่ามาว่าฉันนะ ช่วยสตูดี้ด้วยว่าฉันเป็นยอดมนุษย์ ค่าที่มีน้ำอดน้ำทนเกินระดับเฉลี่ยมาได้ขนาดนี้

ตามสถิติคนไม่มีห้วงจะตัดสินใจง่ายกว่าคนมีห้วง อือม... เข้าข่ายคนโสดอย่างฉัน แล้วคนมีการศึกษาสูงก็จะอยากตายมากกว่าคนมีการศึกษาต่ำ เอ... แล้วฉันมันเนียแบบไหน จบตรีเขาเรียกศึกษาสูงหรือต่ำกันแน่? เดียวนี้สมัครงานที่ไหนใครๆ ก็ถามหาปริญญาโทกันทั้งนั้น เอาเป็นว่าฉันมีการศึกษาระดับงๆ ครึ่งๆ กลางๆ ก็แล้วกัน

วันที่สาม

ซึ่งใจว่าฉันควรบันทึกไว้ถึงมูลเหตุของการฆ่าตัวตายดีไหม คิดไปคิดมาตกลงว่าดีก็แล้วกัน ตำรวจจะได้ไม่สงสัย เรื่องเงินฉันคงไม่มีปัญหาไประยะหนึ่ง เพราะซื้อหวยไว้แล้วมันดันถูกขึ้นมาเป็นครั้งแรกในชีวิต ก็ได้มาหลักแสนละ แต่นั่นไม่ได้ทำให้ภูมิใจที่มีชีวิตเอาเลย ในเมื่อโดนไล่ออกจากงานมาสดๆ ร้อนๆ ก่อนหน้าถูกหวยไม่กี่วัน

สาเหตุที่โดนไล่ออกเพราะทำงานผิดซ้ำซาก บริษัทเสียหาย เจ้านายบอกว่าแทบอยากกระโดดสะพานปิ่นเกล้าประชดฉัน ดินะที่นึกขึ้นได้ ว่าคนสมควรโดดคือฉันไม่ใช่เขา

สาเหตุที่ทำงานผิดซ้ำซาก ก็เพราะคิดมากเรื่องคนหน้าด่าน เกิดมาไม่เคยคิดว่าจะต้องคบกับคนหน้าด่านเนิ่นนานถึงสามปี เสียายน่าจะปิดให้มิดกว่านี้หน่อย สุดท้ายมาให้รู้ทำไมว่าหน้าด่าน โอ้ย!! เขียนแล้วยากตีบคนหน้าด่าน ทำไมตอนหลับฉันยังใจอ่อน ยอมยืมหวานให้กับคนหน้าด่านอยู่ได้ทุกคืน ที่ถูกต้องทำหน้าที่ทำตามมึงทิ้ง แสดงความเกลียดมัน แยกเขี้ยวใส่มันต่างหากถึงจะใช้!

ปานนี้มันไปอ้ออกับคู่หูชั้นที่ไหนก็ไม่รู้ รู้แต่อย่าเดินผ่านหน้าบ้านก็แล้วกัน ฉันจะเตะมันให้ดู อย่าหวังให้ยืมหวานเหมือนในฝันเลย!

วันนี้ฉันอ่านข่าวคนฆ่าตัวตายอีก อ่านไปเรื่อยๆ เพราะขามีให้อ่านย้อนหลังออนไลน์เยอะ นอกจากอ่านเรื่องคนฆ่าตัวตาย เลยอ่านต่อไปถึงคนตายแบบอื่นๆ ถึงเพิ่งรู้ว่าโลกนี้คือ

ดินแดนแห่งความตาย ตลอดเวลาทุกวินาทีมีศพอย่างน้อยสองหัว วันละแสนเจ็ด ปี่ละเกือบร้อย ล้าน โห้! เกิดมาไม่เคยรู้เลยนะเนี่ย มองๆไปทำไมมันเหมือนโลกของคนเป็นอยู่ละ ไปแอบตาย กันที่ไหนนะ?

วันที่สี่

เสียดาย... คนตายไม่ได้พูด ไม่จั่งประสบการณ์ของคนฆ่าตัวตายคงเอามาใช้การได้มั้ง ฉันจะตายอย่างคนมีการศึกษา เขาว่าคนจงใจตาย วางแผนตายล่วงหน้านานๆนี่อ่านยาก ซึ่งก็ คงจริง แปลกใจตัวเองเหมือนกันที่ยังพูดจากับใครต่อใครได้เหมือนปกติ และใครต่อใครก็ไม่มี ทำที่ระแคะระคายเกี่ยวกับวันมรณะที่ถูกกำหนดไว้ในหัวฉันแม้แต่คนเดียว แกมเจ้าเพื่อนยากยัง ทักด้วยซ้ำว่าหน้าตาสดใส ไปทำอะไรมา อนาคตจริงๆ คบกันเกือบยี่สิบปี มีแต่เพื่อนรู้หน้าไม่เคย รู้ใจ

เมื่อสนใจความจริงเกี่ยวกับความตาย ก็ทำให้ตระหนักว่ามนุษย์เรากำลังตกอยู่ใน ท่ามกลางความจริงที่ลึกลับ อะไรๆมันลึกลับไปหมด เกิดมาจากไหน จะต้องตายไปอย่างไร ถ้า ใครสามารถทำให้เชื่อได้ว่าเขารู้จริงทะลุปรุโปร่ง ก็ทำให้คนอื่นพร้อมเงี้ยว ใจจดใจจ่อรอว่าเขาจะ เล่าอะไรให้ฟัง

ฉันอ่านไปเรื่อย เพื่อพบว่าถ้าไม่ตายจริง ก็ไม่มีสิทธิ์รู้เลยว่าใครมั่วนี้ม เอะเออะ วันหนึ่ง คนพูดเรื่องความตายก็ต้องตายตามฉันไป ถ้าก่อนตายเขาพูดไม่จริง เขาก็อาจได้รับบทเรียนที่ เจ็บปวดยิ่งกว่านักฆ่าตัวตายมือสมัครเล่นอย่างฉันเป็นแน่

วันที่ห้า

ยิ่งอ่านเรื่องคนตายมากขึ้นเท่าไร ฉันยิ่งพบว่าก่อนตายหลายคนพยายามยื้อชีวิตเอาไว้ และนั่นก็เป็นครั้งแรกที่ฉันตั้งคำถามว่าทำไม... ทำไมคนเราถึงอยากมีชีวิตต่อ ทั้งที่ไม่รู้อะไร เกี่ยวกับที่มาที่ไปของชีวิตตัวเองเลยซักเรื่อง?

ว่ากันว่าคนเราอยู่ต่อเพื่อตามล่าหาเช็ทซ์ในฝัน เกิดมาฉันยังไม่เคยมีเช็ทซ์สมฝัน คลั่งไคล้ ดาราที่คนไม่เคยได้จูบปากซักจ๊วบ เอ้อ... แต่ฉันว่าฉันไม่ได้เกิดมาเพื่อตามล่าหาเช็ทซ์ในฝัน อันที่จริงคือเกิดมาฉันไม่เคยมีเหตุผลว่าจะอยู่ไปทำไม มองย้อนกลับไปแล้วชีวิตมีแต่ความ กลวงโบ๋ ยิ่งเปิดอ่านไดอารี่มากขึ้นเท่าไร ความจริงยิ่งปรากฏมากขึ้นเท่านั้น สิ่งที่มีให้บันทึก

ล้วยแล้วแต่สัพเพเหระหรือปัญญาอ่อน กระทั่งเริ่มเขียนไดอารี่ลาตายนี้แหละ ถึงเริ่มรู้สึกชีวิต
ฉันเป็นเรื่องเป็นราว มีตัวตนจับต้องได้ มีคำคมๆแทรกแซมหอมหมื่นนักษัตร

เอารูปเก่าๆมาดู ตอนเด็กหน้าตาฉันมันเบ๊อกรู้นอบกล จำได้ว่าโดนรังแกบ่อยๆ ถูกเตะจน
ก้นดำ กลับบ้านเจอพ่อแม่ฟาดซ้ำจนเป็นแนวเข้าให้อีก ไม่ฟังเลยว่าวันนั้นมอมแมมเพราะอะไร
โอ้! ทำไมตอนจะตายมีแต่เรื่องให้นึกย้อนหน้าย้อนหลัง เห็นความกระจอกจืดจางของตัวเอง
ไปซะทั้งนั้น!

วันที่หก

ฉันตื่นเช้าขึ้นมาด้วยความรู้สึกฟุ้งๆยุ่งๆอยู่ในหัว แวบหนึ่งนึกถามตัวเองว่าฉันเป็นใคร
ไม่ใช่แบบคนความจำเสื่อมหรอกนะ แต่ในแบบคนที่กำลังเหม่อลอยเหมือนยังไม่ตื่นจากฝันเต็ม
สติ ฉันยิ้มนิดๆ บอกตัวเองว่าจะต่างอะไรระหว่างฝันสะลึมสะลือกับตื่นเต็มตา ทั้งชีวิตที่ผ่านมา
ฉันก็เหม่อลอยไม่ต่างจากนี้สักเท่าไรอยู่แล้ว

พรุ่งนี้คือวันตายของฉัน ความรู้สึกยังว่างโหวง ไม่มีความกลัวตาย ไม่มีอาการลังเลนึก
อยากเปลี่ยนใจ แต่อยากออกไปเดินดูโลกเป็นวันสุดท้าย โลกที่เหมือนฉากฝันฉากหนึ่งซึ่งกำลัง
จะปิดตัวลง ทุกอย่างเป็นมายา ผ่านมาแล้วจะผ่านไป ต้องไปแค่นี้แหละ พรุ่งนี้ฉันอาจเป็น
โสกนาฏกรรมทางความรู้สึกของญาติมิตร แต่ปีหน้าฉันจะไม่ต่างไปจากรอยทรายไร้ค่าที่ถูกซัด
หายไปอย่างสูญเปล่า อาจมีคนเอารูปฉันมาดู อาจมีคนพูดถึงสักคำสองคำ แล้วในที่สุดทุกคนก็
จะตายตามฉันไป ฉันแค่ไปเร็วหน่อยคงไม่มีใครว่าอะไรตามหลังได้นานๆหรอกน่า

อ่านจากข่าว พฤติกรรมของคนใกล้ฆ่าตัวตายจะเหมือนกัน อย่างน้อยต้องเปรยบ่นอะไร
ไว้เป็นสัญญาณของการจากลาชั่ววินาทีกันบ้าง แต่ฉันกลับไม่นึกอยากทำอย่างนั้น ใช่ว่ากลัว
ใครห้ามปราม แต่เกรงจะหาคนมีใจดีไม่ได้ซักคนต่างหาก ขอตายแบบไม่ต้องโดนตอกย้ำ
ว่าฉันไร้ค่าขนาดไหนก็แล้วกัน

ข่าวเขาว่าปัญหาการฆ่าตัวตายเริ่มทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ถือเป็นปัญหาสังคมที่ต้องมี
หน่วยงานรับผิดชอบแก้ไข ฉันหัวเราะเยาะหยันชาวพรรคนี้ๆ ทำไมต้องหาใครมารับผิดชอบ
แก้ไขวะ? ปัญหาฆ่าตัวตายคือปัญหาของคนตาย ไม่ใช่ปัญหาของคนเป็นซะหน่อย ไปเหี่ยวร้าง
คนอยากตายให้อยู่ต่อทำไม? เพื่อให้รู้สึกตัวเองเป็นฮีโร่จ๋าหรือ? แล้วชีวิตที่ถูกยึดให้จมปลัก
กับความทุกข์ทรมานต่อละ ฮีโร่หน้าไหนมันมารับผิดชอบด้วย?

ฉันซีเกียจเขียนต่อแล้ว มันเหนื่อยนาย ไม่รู้จะพรั้มเพื่อให้ยืดยาวไปทำไม ไม่ได้เรียกร้อง
ความเห็นใจ ไม่ได้เขียนไว้เป็นอนุสรณ์ใดๆทั้งนั้น ยังกึกไม่ออกด้วยซ้ำว่าใครจะมีกำลังใจจัดงาน
ศพให้หรือเปล่า จันเอาละ คิดว่าคุณตำรวจคงต้องอ่านผ่านๆ ขออภัยลายมืออ่านยากหน่อย คน
ใกล้ตายลายมือหวัดอย่างนี้แหละ พຽ່ງนี้ฉันอาจไม่มีแรงเขียนอีก ก็บอกไว้ตรงนี้เลยแล้วกัน ว่า
ฉันเลือกเอง ไม่มีเบื้องหน้าเบื้องหลังซับซ้อนใดๆทั้งสิ้น ฉันหดหู่ ฉันเป็นโรคซึมเศร้า ข้าวปลาที่
กินเข้าไปไม่ได้ทำให้มีกำลังวังชาขึ้นมาซักนิด ลาละ ขอจบต้อๆเหมือนชีวิตสั้นๆของฉันแค่นี้
นะ...

วันสุดท้าย

กลับมาเขียนต่อ... ไซ้แล้ว! ฉันกำลังเขียนอยู่ในโลกหลังความตาย!!

เมื่อวานหลังจากเขียนไดอารี่เสร็จ จันเอาลื้อตเตอร์ไปขึ้นเงิน ฉันคิดถึงการเอาเงินไปมาใช้
ให้คุ้ม ที่แรกก็หนีไม่พ้นการซื้อของที่อยากได้มานาน หรืออีกทีก็มีไอ้ใหญ่หูที่สุด แต่แล้วก็เกิด
ความคร้านอย่างรุนแรง ถ้าใครเคยซีเกียจกินข้าวกินน้ำแม่ท้องกำลังแห้ง ก็จะประมาณอารมณ์
ของฉันยามนี้ได้ถูก ความอาลัยไยดีทั้งหลายมันเหือดหายไปหมดจริงๆ

ลามลอยทำให้รู้สึกชัดเจนเป็นพิเศษว่าเงินจะไม่อยู่กับเรานาน มูลนิธิต่างๆที่มัตกรขอ
บริจาคใกล้บริเวณขึ้นเงิน ทำให้ฉันเกิดวูบหนึ่งอยากสละเงินทิ้งไม่เหลือ วูบนั้นฉันบอกตัวเองว่า
ชีวิตก็เหมือนลามลอย ได้มาเปล่าๆ ไม่เห็นต้องไปเสียตมเสียตาย โดยเฉพาะเมื่อพบว่าลามลอย
ก่อนหน้านี้ก่อให้เกิดทุกข์อย่างใหญ่หลวง ฉันสละมันทิ้งได้ ก็ต้องกล้ำสละลามลอยจากหวนรัฐคืน
ให้กับโลกบ้าง ถึงจะพิสูจน์ว่าอยากตายจริง

วูบความคิดที่เกิดขึ้นอย่างไม่รู้เห็ญู้ไต้้นมีความหมายยิ่ง เพราะมันทำให้ฉันมีแก้ไขใช้
วันทั้งวันให้หมดไปกับการแจก แจก และแจก ฉันคิดถึงการบริจาคโรงศพ คิดถึงการบริจาคให้
โรงเรียนเด็กและคนชราอนาถา คิดถึงการปล่อยนกปล่อยปลา แล้วทำก็ทันกับความคิด ไล่
เปลี่ยนความคิดให้กลายเป็นเรื่องจริงอย่างต่อเนื่อง

ตอนแรกที่เริ่มขยับแขนขยับขาเพื่อทำทาน ก็เซ็งๆซีเกียจอยู่บ้าง เพราะความอยากตาย
มันยึดเส้นเอ็นมาแสนนาน แต่ยั้งเวลาแห่งการทำทานผ่านไป ได้เคลื่อนไหวมือไม้ ได้มีใจปลาบ
ปลื้ม ยิ่งหุดาตี้น และกลับคิดว่าทำไมถึงมัวช้า ไม่ทำมาเสียตั้งนานแล้ว

หอบหิ้วของขึ้นแท็กซี่คันแล้วคันเล่า ตกเย็นเหงื่อไหลโทรมแต่กลับไม่รู้สึกเหนื่อยสักนิด เงินก้อนสุดท้ายหมดไปกับการซื้อของสังฆทาน เกิดมาเพิ่งเคยถวายสังฆทานก็ครั้งนี้แหละ มันแปลกดีจริงๆนะ

ฟังพระสวดให้พรเสร็จก็มาเดินหยอดเศษเงินที่เหลือตามตู้บริจาคของวัด ความรู้สึกที่ได้ทำบุญเป็นครั้งสุดท้ายมันอย่างนี้เอง เหมือนตีตัวขึ้นดีเตรียมเดินทางไปบ้านใหม่

บ้านใหม่? เป็นครั้งแรกที่กว่าได้ที่ฉันคิดถึงคำนี้ ที่ผ่านมามีความซึมเศร้าทำให้ฉันคิดถึงแต่ฉากจบและความสิ้นสุด แต่ใจที่เข้มแข็งเริ่มกระตุ้นให้นึกถึงอะไรแตกต่างไป

เดินหยอดเงินมาถึงตู้บริจาคไปสุดท้าย มีตั้งหนังสือธรรมทานแจก และหนังสือเล่มนั้นก็สะดุดตาฉันเป็นพิเศษด้วยชื่อปกคือ ‘ฆ่าตัวตายตามอริยะ’ ทั้งปกมีตัวหนังสือเท่าที่เห็น ไม่มีภาพประกอบ ไม่มีแม้แต่ชื่อคนเขียนกำกับ

ชื่อหนังสือเร้าใจให้หยิบห่มับทันใด ฉันเปิดพลิกๆดู คิดว่าถ้าไม่น่าสนใจก็จะวางคืนที่เดิม โดยเฉพาะถ้ามามูขบถลอบใจให้อยากอยู่ต่อ แบบนั้นเจอมาเยอะ ก็คนเขียนไม่มีเรื่องให้อยากตายนี่หว่า จะมาเข้าใจหัวอกคนมีเรื่องอยากตายได้ไง

ผิดคาดอย่างยิ่ง แค่อืบบทในหน้าสารบัญก็ทาบหัวฉันได้อย่างแรงแล้ว

- ๑) ทำแต่เรื่องโง่ แล้วจะโตได้ยังไง?
- ๒) แค่อัดให้ทาน โรคอุปาทานก็เริ่มลด!
- ๓) กายไม่ใช่กรรม ลูกกรรมอยู่ที่จิต!
- ๔) รู้จริงจะไม่เกิด ที่ยังเกิดเพราะไม่รู้!
- ๕) เหตุแห่งทุกข์ยังอยู่ จะรู้ได้ไงว่าไม่ทุกข์ต่อ?
- ๖) ยังมีดไช้ทางออก ทางออกต้องสว่าง!
- ๗) อยากตายอย่างอริยะ จะต้องอยู่อย่างรู้ตัว!

ฉันเปิดอ่านเนื้อความของแต่ละบทอย่างกระหาย สอดคล้องกับประโยคกินใจมากมาย แต่ที่โดนมากๆคือการสรุปของบทแรกที่ว่าแต่ละวันในชีวิตคนเรา ล้วนแล้วแต่เป็นเวลาแห่งการหยอดกระปุกทางความรู้สึกทั้งสิ้น หยอดความน่าเบื่อด้วยพฤติกรรมโง่ๆมากเข้า ความรู้สึกเบื่อก็ก็นักอึดเกินทน และจะทำให้แองเหมือนเด็กไม่ยอมโตไปตลอดชีวิต

ที่สองฉันอ่านหนังสือจบแล้วมานั่งเขียนไดอารี่ทันที เพราะฉะนั้นจึงถือได้ว่าเป็นบันทึกของวันสุดท้าย หนังสือที่ฉันได้มาฟรีๆเหมือนชีวิตช่างก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ เช่นประโยคที่ว่า

‘ความเป็นอริยะเริ่มต้นจากลมหายใจสายเดียว ที่ผ่านมาแล้วผ่านไป โดยไม่มีคำว่าของกูอยู่ในหัว’

เมื่อเห็นจริงได้ชั่วขณะหนึ่งของลมหายใจ ก็เห็นจริงได้ในอีกขณะหนึ่งว่า **ทุกข์ปรากฏเป็นต่างหากจากจิต โดยไม่มีคำว่า ‘ทุกข์ของกู’ มาเป็นตัวเชื่อมให้จิตยึดทุกข์ไว้เป็นอารมณ์** ตอนไม่ไยดีกับชีวิต ตอนไม่อยากกับอะไรๆหมดแล้ว เป็นขณะที่จิตใจปลอดโปร่งอย่างที่สุด พร้อมจะรู้อารมณ์เดียวเป็นที่สุด และนั่นก็ทำให้ฉันเข้าใจวรรคทองนั้นลึกซึ้งที่สุด

เสียงเงิบแห่งอึดตาที่หายไป ก่อให้เกิดความรู้ตื่นขึ้นบานอันเป็นรสประหลาดขึ้นมาชั่วขณะ

ชีวิตของคนๆหนึ่งผูกอยู่กับความคิดทั้งหมดที่มีอยู่ นั้นหมายความว่าถ้าความคิดเปลี่ยนแปลงไปทั้งวง การเกิดใหม่ก็เริ่มต้น ฉันคิดใหม่เรื่องงาน คิดใหม่เรื่องแฟน คิดใหม่เรื่องความมีค่าของตัวเอง ลงท้ายคือคิดใหม่เรื่องวิธีตาย ฉันจะไม่ตายตามนักฆ่าตัวตายที่ยังไม่รู้อะไรเลย แต่จะตายตามอริยเจ้าอย่างพระพุทธองค์ ที่ทรงประกาศไว้ชัดว่ารู้วิธีตายที่ดีที่สุดแล้ว

พออ่านจบเข้าใจขึ้นมารำไร แค่ว่าความเข้าใจผิดได้ ‘ตัวฉัน’ ก็ตายโดยกายไม่ต้องแตกดับ

ฉันและทุกคนตายกันทุกวันอยู่แล้ว ไม่โดนฆ่าทั้งมันก็แปรไปเป็นอื่นอยู่แล้ว ทั้งสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ และความรู้สึกนึกคิด ไม่มีซ้ำตัวเดิมเลยสักวัน **ที่สับสนต่อมาเรื่อยคือความเข้าใจผิด คิดว่าแต่ละวันเป็นทุกข์ตัวเดียวกัน และสำคัญว่าจะเป็นอย่างทุกข์ตลอดไปเท่านั้น** ดับความเข้าใจผิดเสียได้ ความทุกข์ก็ดับตามไปด้วยด้วยตัวเอง

เกิดทั้งน้ำตาไม่น่าอาย

แต่อย่าตายทั้งน้ำตาก็แล้วกัน

ตบมือข้างเดียว

เมื่อตบมือด้วยมือทั้งสองข้าง สิ่งที่คาดหมายได้คือเสียงดังแป๊ะ

แต่หากเอามือข้างหนึ่งออกไป สิ่งที่เหลือคือการตบผ่านความว่างอันเงียบกริบ

เมื่อเห็นกระดานหมากรุกที่มีตัวหมากรุกสองฝั่งตั้งประจัญ สิ่งที่คาดหมายได้คือการรบกันทางความคิดระหว่างสองขั้วตรงข้าม

แต่หากเอาหมากฝั่งหนึ่งออกไป สิ่งที่เหลือคือการทำรบกับความว่าง ไม่มีทางแพ้ ไม่มีทางชนะ ไม่มีกระทั่งกฎแห่งการเดินหมาก

ห้องฟ้าแลดูกว้างใหญ่ แต่แท้จริงยังเล็กไปเมื่อเทียบกับความว่างจากการกระทบกระทั่ง

ในความว่างจากการกระทบกระทั่ง ยังมีบางสิ่งบางอย่างอยู่ แต่รสชาติของสิ่งนั้นไพศาลเกินกว่าจะเปรียบเทียบ ว่าเหมือนหรือแตกต่างกับรสชาติแห่งการกระทบกระทั่งอันเล็กน้อยเพียงใด

พวกเรากำลังอาศัยอยู่ในจักรวาลแห่งเหตุผล เมื่อมีต้นเหตุ ย่อมเชื่อว่ามีการเกิด และมีที่ตั้งแห่งผลลัพธ์

แต่ยังมีธรรมชาติความจริงอีกระนาบหนึ่ง ที่ปราศจากต้นเหตุ จึงไม่เชื่อว่ามีการเกิด และไม่มีการที่ตั้งแห่งผลลัพธ์

พวกเราเคยชินกับการถูกรูปทรงสี่เหลี่ยมกระทบตา และมีปฏิกิริยาทางใจตอบสนองเป็นชอบชัง หรือเฉย หากเหลือแต่ความรู้ว่ารูปกระทบตา ว่างจากปฏิกิริยาชอบชังทางใจ เพราะใจรู้ว่ากระทบแล้วต้องหายไปเหมือนกัน หาใช้สิ่งที่ควรยึดมั่นถือมั่น ใจจะไม่เกิดทุกข์เพราะความอยากเห็น ใจที่ว่างจากทุกข์นั้นแหละ คือสิ่งควรปรารถนาริ่งกว่าการเห็นรูปที่น่าพอใจ

แม้กระทั่งการอยากได้ยินเสียงเพราะ การอยากได้กลิ่นหอม การอยากได้ลิ้มรสอร่อย การอยากได้สัมผัสจะต้องเนื้อหนังนุ่มแน่น และการอยากได้คิดให้สนุก ก็ไม่คุ้มเมื่อต้องแลกกับการเป็นทุกข์ทางใจ ทุกข์อันเกิดจากยางเหนียวของความอยาก

ส่วนใจที่ว่างจากทุกข์ ใจที่แห่งสะอาดจากความเหนียวเหนอะหนะของความอยาก ย่อมคุ้มค่ากว่าความสมอยากชั่วครั้งชั่วคราวเป็นไหนๆ

มือที่ตกลงไปในความว่างของอากาศ ไม่อาจได้ชื่อว่าตบมือ การไม่ตบมือนั้นแหละมืออยู่ก่อน และจะมีอยู่ตลอดไป การตบมือต่างหากที่เป็นแค่ของชั่วคราว หากอยากได้ยินเสียงตบมือ เราจะสมอยากเพียงประเดี๋ยวประด๋าว แต่หากสนใจเปิดรับความเจียบเสียงตบมือได้จริง ความไม่สมอยากก็จะสาบสูญไปอย่างถาวร ไม่ต้องเหนี่ยวรอความพร้อมทั้งสองข้าง ไม่ต้องออกแรงจับมือทั้งสองข้าง ก็ชื่นชมเสียงแห่งความเจียบจากการตบมือได้ชั่วกาลนาน

หมากที่ตั้งอยู่ข้างเดียว ไม่อาจได้ชื่อว่าหมากรุก การไม่รุกกับการไม่รับนั้นแหละมืออยู่ก่อน และจะมีอยู่ตลอดไป การรุกกับการรับต่างหากที่เป็นของชั่วคราว หากอยากผลัดกันรุกผลัดกันรับ เราจะสมอยากเพียงประเดี๋ยวประด๋าว แต่หากกระจับความอยากรุกและอยากรับเสียได้ ความไม่สมอยากก็จะสาบสูญไปอย่างถาวร ไม่ต้องเหนี่ยวตั้งหมากให้ครบสองข้าง ไม่ต้องออกแรงเคลื่อนหมากทั้งสองข้าง ก็ชื่นชมความสงบจากการคิดรุกคิดรับได้ชั่วกาลนาน

ฉันใดฉันนั้น การกระทบกับจิตที่ว่างจากความอยาก ย่อมเหมือนฝุ่นทรายที่พัดไปในอากาศโปร่ง อากาศถูกกระทบแล้วปล่อยไปไม่ยึดไว้แม้ทรายสักเม็ดเดียว จิตที่ว่างจากอุปาทาน ถู่มั่นก็ถูกกระทบแล้วปล่อยทุกสิ่งผ่านหายไปเช่นกัน เมื่อรู้จักรสแห่งการปล่อยวาง ย่อมรู้จักรสแห่งความว่างอันเหนือรสแห่งอิสรภาพทั้งปวง

รสแห่งอิสรภาพสูงสุดมีอยู่ก่อนการเกิดมาและการหายไปของสรรพสิ่ง ว่างจากกรอบแห่งกฎเกณฑ์ ว่างจากกรรมวิบากดีร้าย ว่างจากการกระทบและการถูกรับ ว่างจากความเป็นหญิงเป็นชาย ว่างจากความเป็นบุคคลและสัตว์สิ่งของ ปรากฏอยู่แต่ความไม่แตกต่าง ไม่มีเหนือกว่าหรือด้อยกว่า ไม่มีการมาถึงเร็วกว่าหรือช้ากว่า ไม่มีใครมีชื่อมากกว่าหรือเสียชื่อน้อยกว่า

พวกเราไม่อาจรักษาความว่างสูงสุดไว้ เพียงด้วยความคิดว่าเข้าใจความว่าง แต่ต้องเริ่มจากการรักษาจิตให้ว่างจากความตระหนี่ รักษาจิตให้ว่างจากบาปอกุศล รักษาจิตให้ว่างจากความพัวพันในกามและพยาบาท รักษาจิตให้ว่างจากความฟุ้งซ่านและความห่อหุ้ม รักษาจิตให้ว่างจากความหวั่นไหวพะวงหลัง รักษาจิตให้ว่างจากความไม่รู้เท่าทันสิ่งที่ผ่านมาแล้วต้องผ่านไป และที่สุดคือรักษาจิตให้ว่างจากเล่ห์กลของจิตเอง ที่ลวงตัวเองให้หลงสำคัญผิดไปว่าตัวเองมีตัวเองเป็น

ถึงจุดหนึ่งแห่งการรักษาคือการเลิกรักษา เพราะจิตจะว่างจนสละส่วนเกินได้เอง ว่างจนอยู่ข้างบุญกุศลได้เอง และว่างจนแสนสบายรู้ชัดเฉพาะหน้าได้เอง รู้ชัดในภายในกระทั่งเห็นชัดว่าจิตไม่ใช่เรา เมื่อเห็นชัดว่าจิตไม่ใช่เรา ก็เหลือแต่อะไรอีกอย่างหนึ่งที่พ้นไป สิ่งนั้นปรากฏชัดแล้วจากการเกลือกกลิ้งกับเหตุแห่งการมี เหตุแห่งการตั้งอยู่ และเหตุแห่งการสิ้นสุด

สิ่งนั้นไม่เป็นที่ตั้งแห่งทุกข์แล้วชั่ววันรันดร์ ไม่เหลือแม้แต่มือสักร้างเดียวให้ตบอากาศว่าง
ได้

รสที่เหนือรส

คือรสแห่งจิตที่ว่างวายอุปาทาน

ดูจอากาศในเหตุการณ์ดับมือข้างเดียว

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณชาวลานธรรม สำหรับการช่วยกันท้วงติงคำผิดและข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งได้ให้คะแนนแต่ละเรื่องจนผมทราบข้อดีข้อด้อยโดยรวมอย่างชัดเจน คำแนะนำทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ยิ่งกับการเขียน 'คิดจากความว่าง' ต่อไปครับ

๑. คุณศดานันท์ ภัทรชัยยาคุปต์

๒. คุณพัชราภรณ์ ราชูรัชต์

๓. คุณอรอำไพ นัสนิบ

๔. คุณพรวพรรณราย มัลลิกะมาลย์ ทองเลี่ยมนาค

๕. คุณสุปราณี ว่อง

๖. คุณศศิธร ศิვნันทกร

๗. คุณกฤษฎ์ อักษรวงศ์

๘. คุณวิภา คำพุก

๙. คุณอัจฉนา ผลานวัตร

๑๐. คุณนรินทร์พัชร อัสวบุญมี

๑๑. คุณจรินทร์ธร ธนชัยหิรัญศิริ

๑๒. คุณเอกกร อนุกุล

๑๓. คุณพัชรินทร์ อติทิพยางกุล

๑๔. คุณบัญชา พิลาสสมบัติ

๑๕. คุณวาสนา สาสะกุล

๑๖. คุณดาษอำไพ ไชยกุล

๑๗. คุณจิตติวรา เสี่ยงหลวง

๑๘. คุณศิรินธร เชนธนากิจ

๑๙. คุณวิไล ดีจักรวาล

๒๐. คุณชนินทร์ อารีหนู

๒๑. คุณทิวดี อังสนันรัตนา

๒๒. คุณวรวัธ นาควิบูลย์วงศ์

๒๓. คุณรุจิรา ญาณะเหล็ก

๒๔. คุณพีรยสธ อุบลวัตร

๒๕. คุณไพลิน ลายสนิทเสีกุล

๒๖. คุณอนัญญอร ยิ่งยล

๒๗. คุณเพิ่มศักดิ์ สุวรรณจิตกุล

๒๘. คุณวิภารัตน์ ตันติวงศ์พิศาล

๒๙. คุณนฤพล ฉัตรภิบาล

๓๐. คุณสิทธิพันธ์ ชนะรัตน์

๓๑. คุณราตรีประดับดาว กลางบุรี

๓๒. คุณเกรียงไกร อรุโณทยานันท์

๓๓. คุณอลิสรา ฉัตรานนท์

๓๔. คุณอนัญญา เรืองมา